

จุลสาร

ภาาไทย

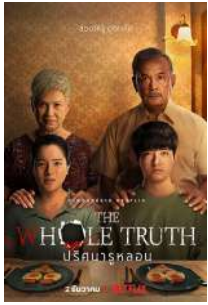
ฉบับที่ 5 (มิถุนายน) ปี 2565

จุลสารสาขาวิชาภาษาไทย

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สารบัญ CONTENTS

จุลสารภาษาไทย ฉบับเดือนมิถุนายน 2565

04 เสน่ห์ภาษา ลีลาอีสานใต้
บุญยแสนอ ตรีวิเศษ

05 รักษ์ไทยรู้ถิ่น
ทิพวัลย์ เหมธา

06 อ่านหนังสือเล่มนี้เถอะที่รัก
อุภาวรินทร์ นามศิริญ

07 รอบอาเซียน
ปติดา ทองบุญชม

08 เมิลแอมร์
ณูกาเมวง

10 ไวยาชาภักกับวิฬาร์
สมศักดิ์ พันธศิริ

11 สื่อซ่อนนัย
อรรถวรรณ ฤกษ์ศรีธรรม

12 โบราณกาเล
พิพัฒน์ ประเสริฐสังข์

14 คิดแตกพอง
ยุพาวดี อาจหาญ

15 วรรณกรรมร่วมสมัย
สันติภาพ ชาริพย์

16 เว้าพื้นอีสาน
อรรถพล ธรรมรังษี

18 ถิ่นนี้มีตำนาน
สำราญ ธุระตา

19 กวีจุลสาร
ประยุทธ์ จิตราช

20 บอกเล่าประสบการณ์ฝึกสอน
รุ่งพีพีห้า

25 ล้นกลอน
นักศึกษานอกไทย

26 บทวิจารณ์หนังสือ
นักศึกษานอกไทย

29 หนูเมฆากับป้ามาลี
หอม ดลฤง

30 ผลงานจากห้องเรียน
นักศึกษานอกไทย

35 คำไทย ใครผิด

36 สนิทครเล่นเป็นนักเขียน
นักศึกษานอกไทย

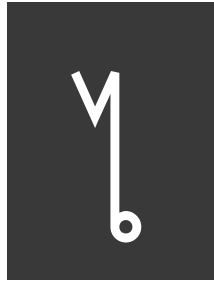
40 บรรณนิทัศน์
นักศึกษานอกไทย

43 กิจกรรม โครงการภาษาไทย
สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์

48 รางวัล ผลงาน ความภูมิใจ
สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์

55 ภา (ทสร) ษา
ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร

ที่ปรึกษาบรรณาธิการ : บุญยแสนอ ตรีวิเศษ
บรรณาธิการ : สมศักดิ์ พันธศิริ
ผู้ช่วยบรรณาธิการ : อุภาวรินทร์ นามศิริญ, ชลดา สมานชาติ
พิสูจน์อักษร : ณกักร เซาว์นวม, อุภาวรินทร์ นามศิริญ
ออกแบบปก : วรชิตี ทิยา
จัดรูปเล่ม : ชลดา สมานชาติ

ทบทวนวิธีการ
สมศักดิ์ พันธุ์ศิริ

ก ก า มุ ข

ท่ามกลางการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ภายในประเทศอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 3 ปี ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยให้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก แนวทางการศึกษาก็เช่นกัน การจัดการเรียนรู้ได้เปลี่ยนจากรูปแบบเดิมไปสู่รูปแบบใหม่ การเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ จึงไม่ใช่เรื่องแปลกอีกต่อไป แต่เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันไปแล้ว การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน หลายกิจกรรมถูกจัดในรูปแบบออนไลน์ เช่น การประชุมออนไลน์ การสอนออนไลน์ การจัดโครงการสัมมนาวิชาการ อบรมเชิงวิชาการ

จุลสารภาษาไทย ฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 5 เป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลวิชาการ ข่าวสาร กิจกรรม โครงการต่าง ๆ ของสาขาวิชา

ภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ดำเนินการในปีการศึกษา 2564 นี้ ซึ่งสาขาวิชาภาษาไทยดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ สนองต่อนโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีผลงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่คณาจารย์และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ได้ดำเนินการไปแล้ว รวบรวมไว้ในจุลสารฉบับนี้

คอลัมน์สาระประจำจุลสารนำเสนอเนื้อหาจุลสารที่หลากหลาย ได้แก่ คอลัมน์ *เสน่ห์ภาษาลีลาอีสานใต้* “ชาวอำเภอกระสังไม่เรียกหมู่บ้านตัวเองเป็นภาษาไทย” *รักษ์ไทยรู้ถิ่น* “เสื่อร้ายในเพลงและสำนวน” *อ่านหนังสือเล่มนี้เถอะที่รัก* “วรรณกรรมที่แท้จริงนั้นต้องใช้คอมพิวเตอร์เขียนเท่านั้นไม่รู้เธอ (เล่ม 1) *รอบอาเขียน* “อิทธิพลความเชื่อไทย ๆ ในหนังสือของชาวเวียดนาม” *เมลแชนจ์แลกั่มพูซา*

“พระตะบองที่คิดถึง (1)” *ไขภาษากับวิหาร* “สมณคร้ว สำนะโนคร้ว สำเนาทะเบียนบ้าน” *สื่อออนไลน์* “เจ้าหญิงคนต่อไป : เทยื่อผู้อ่อนแอ หรือ วีรสตรี” *โบราณกาเล* “พระยาคนคากไม่เคยจุดบั้งไฟขึ้นไปบอกพระยาเถน” *คิดแตกฟอง* “ไขปริศนารูทลอน” *วรรณกรรมร่วมสมัย* “เรื่องสั้นแนวทดลอง” *เว้าพื้นอีสาน* “ตำนานกลองวิเศษ กลองหมากแข่งเมืองอุดรธานี” *ถิ่นนี้มีตำนาน* “มองอีสานผ่านชาดก” *กวีจุลสาร* “กระดานข่าว” คอลัมน์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย และคอลัมน์ *ภา(หรร)ษา* รวมทั้งกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ผลงาน รางวัล และความภาคภูมิใจของสาขาสาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์

หวังว่าผู้อ่านจะได้รับประโยชน์และความรื่นรมย์จากคอลัมน์ต่าง ๆ ของจุลสารเล่มนี้

ชาวอำเภอกะสัง

ไม่เรียกหมู่บ้านตัวเองเป็นภาษาไทย

ชื่ออำเภอหนึ่ง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของ จังหวัดบุรีรัมย์ห่างออกไปประมาณ 35 กิโลเมตร ชื่อว่าอำเภอกะสัง เขียนเป็น อักษรโรมันที่ ถูกต้องคือ Amphoe Krasang (เขียนตาม หลักของราชบัณฑิตยสถาน เขียนแบบอื่นถือว่า ไม่ถูกต้อง) ศึกษาเพิ่มเติม [ราชบัณฑิตยสถาน. 2543. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและ ประกาศราชบัณฑิตยสถาน เรื่อง การเขียน ชื่อจังหวัด เขต จังหวัด อำเภอ และกิ่งอำเภอ และเรื่องหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็น อักษรโรมันแบบถ่ายเสียง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ คุรุสภาลาดพร้าว.]

ประเด็นที่น่าเสนอในบทความนี้คือ เหตุใด ชาวอำเภอกะสังไม่เรียกชื่อหมู่บ้านของตัวเอง เป็นภาษาไทย... เขามีได้มีปัญหากับภาษาไทยแต่ เขาเรียกชื่อตามภาษาของเขา

เขตการปกครองของอำเภอกะสัง จังหวัด บุรีรัมย์ ประกอบด้วย 11 ตำบล มีหมู่บ้าน ทั้งหมด 168 หมู่บ้าน จะเห็นได้ว่า เมื่อพิจารณา ถึงชื่อหมู่บ้านต่าง ๆ ในแต่ละตำบล จะพบว่า ชื่อหมู่บ้านส่วนมาก มักเป็นชื่อภาษาไทย ที่ทางราชการตั้งให้ จากการแปลความหมาย ของชื่อดั้งเดิมในภาษาถิ่นเป็นภาษาไทย แต่ก็มี บ้างที่ยังรักษาชื่อดั้งเดิมไว้ โดยเขียนเป็นภาษาไทยแบบทับศัพท์มี บ้านกาบอ๊ก (พื้นอ๊ก-อ๊ก [เครื่องสำหรับคัดไหมหรือด้าย-ในการทอผ้า]) เป็นต้น ตำบลกะสัง มีหมู่บ้านจำนวนมาก ขยกตัวอย่างมี บ้านน้อย บ้านสวนใหม่ บ้าน หนองแวม บ้านสุขสำราญ บ้านตะเคียน บ้าน ถนนวน นำสังเกตว่า เวลาที่ชาวบ้านเรียกชื่อ หมู่บ้านตัวเอง พวกเขากลับไม่เรียกตามชื่อ ที่ทางราชการตั้งให้ ประชาชนส่วนมากในเขต

ตำบลนี้พูดภาษาเขมรถิ่นไทยในชีวิตประจำวัน เมื่อเขาต้องเรียกชื่อหมู่บ้านของเขา เขาจะ เรียกว่า ซเราะตุง [sroʔ-tuuc] ซเราะซุน ทเมีย [sroʔ-sun-thmɛj] ซเราะบือฮ [sroʔ-boh] ซเราะกบาล กระเบีย [sroʔ-kbaal-krabɛj] ซเราะกกีร์ [sroʔ-kkiir] ซเราะ หนือล [sroʔ-thnɔl] เช่นเดียวกับ ตำบลหนองเต็ง ชาวบ้านไม่เรียกชื่อหมู่บ้าน ของเขาว่า บ้านหนองเต็ง บ้านโนนแดง บ้านโคกขมิ้น บ้านหว่า บ้านเสม็ด บ้านทางโค้ง บ้าน หนองตระครอง บ้านตะโก แต่กลับเรียกหมู่บ้าน ของเขาว่า เซเราะปุร [sroʔ-pur] ซเราะ ซกร้อม [sroʔ-skrom] ซเราะกูกระมิด [sroʔ-kuuk-rmit] ซเราะปรัง [sroʔ-priiŋ] ซเราะสมัจ [sroʔ-smac] ซเราะพลูวู๊จ [sroʔ-phlɔw-wiɪc] ซเราะอังกรวง [sroʔ-ʔaŋ-kruaŋ] และ ซเราะตะกอ [sroʔ-tkoo] และอีก 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลลำตวน ตำบลสองชั้น ตำบลสูงเนิน ตำบล เมืองไผ่ ตำบลชุมแสง ตำบลบ้านปรือ ตำบลห้วย สำราญ ตำบลกันทรารมย์ และตำบลศรีภูมิ ก็เป็น ลักษณะเดียวกัน

ถามว่า เป็นเรื่องดีหรือไม่ที่ชาวบ้านยังเรียก หมู่บ้านของตนด้วยภาษาที่ตนใช้ในชีวิต ประจำวัน ตอบทันทีว่าดีแน่นอน เพราะตราบไต่ ที่ยังมีคนพูดภาษาถิ่นอยู่ ภาษาถิ่นนั้นจะยังคง มีลมหายใจ อย่างไรก็ตาม ก็มีเรื่องน่ายอมนิดนึ่ก การเรียกชื่อหมู่บ้านของตัวเองเป็นภาษาถิ่นนั้น เกิดกับคนที่อยู่ในหมู่บ้านที่อายุมาก ๆ เท่านั้น หรืออาจเกิดกับเด็กอายุอยู่ในครอบครัวที่ใส่ใจ ส่งเสริมการพูดภาษาถิ่น แต่หากในหมู่บ้านชน

ทั่วไป ซึ่งยังอยู่ในระบบโรงเรียนน่าจะสมาทาน กับชื่อภาษาไทยที่รัฐตั้งเสียมากกว่า เพราะ อย่างน้อยก็จะได้ประกาศให้ใครต่อใครได้ว่า “ฉันก็เป็นไทย” ฮา

แล้วชื่อ “กะสัง” มีที่มาแต่ใดเล่า ก็คงต้อง กล่าวย้อนไปยังเรื่องเล่าที่ชนแถบนี้เล่าสืบมาว่า อดีตอันไกลโพ้นนั้นพื้นที่ที่เรียกอำเภอกะสัง เป็นเพียงหมู่บ้านเล็ก ๆ ที่กันดารและขาดแคลน มาก กระทั่งมีนามเรียกขานว่า ญุ๊ต [khsot] ภาษาเขมรก็พูดออกเสียง ชซ็อด ภาษาเขมร ถิ่นไทยออกเสียง กซ็อด ความขาดแคลนกันดาร ดังกล่าว ทำให้ชาวบ้านต้องอพยพไปตั้งหลักแหล่ง ที่อื่น และใช้เวลาเนิ่นนานมากที่หมู่บ้านร้างแห่งนี้ ถูกธรรมชาติและกาลเวลาฟื้นฟูให้กลายเป็น พื้นที่ที่ผู้คนจากทุกทิศอพยพเข้ามาตั้งถิ่นในนาม ของพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ และแล้วเรื่องเล่า ต่อมา ที่ดูเหมือนจะสอดคล้องกับวิถีการใช้ชีพพันธุ์ ในท้องถิ่นตั้งชื่อหมู่บ้าน ก็คือเรื่องเล่าที่ว่า เป็นพื้นที่ มีดิน “กะสัง” ดันไม่มีหนาม ใบเล็ก ๆ คล้ายกับ ใบมะขาม แต่ยาวกว่า และใบหนากว่า ใบของ ดันกะสังใช้ปรุงอาหารแทนส้มได้ เกิดขึ้นเป็น จำนวนมาก

ในทางภาษาศาสตร์นั้น ทฤษฎีการกลายเสียง การจะกลายเสียงด้วยกาลเวลามาก กซ็อด เป็น กะสัง-กะสัง ก็ใช้ว่าจะไม่มีเหตุผล และการตั้ง ชื่อถิ่นฐานโดยใช้ชื่อพืชพันธุ์นั้น ก็เข้าลักษณะการ ตั้งชื่อหมู่บ้านของอำเภอนี้ โดยรวมแล้วถ้าถามว่า “กะสัง” เป็นภาษาเขมรหรือไม่ก็คงต้องย้อนถาม ว่า ชื่อบ้านนามถิ่นทั้งหลายของคนแถบนี้ล้วน แล้วแต่เป็นภาษาเขมร หากกลั้ยยอมรับความจริง คนยิ่งใหญ่งจริงในอดีตแถบนี้มีใช้ไทยแน่นอน ซึ่ง เพิ่งกำเนิดมาในปี 2482 นี้เอง

เสือร้าย ในเพลงและสำนวน

... ไม่ได้อยากเป็นเสือ และไม่ได้อยากล่าเหยื่อ แต่ที่มันถูกใจหนูเพราะมองยังไงก็ไม่เบื่อ ไหนลองโยกอีกที โยกอีกที โยกอีกที หัวใจพี่จะวาย... หลายคนคงคุ้นหูกับเพลงนี้ที่เป็นเพลงอยู่ในกระแสเมื่อไม่นานมานี้ เนื้อหาเพลงนี้ได้กล่าวถึงชายคนหนึ่งที่ไม่ได้อยากตกเป็นผู้ชายที่ดูร้ายกาจ ชาญฉลาด หรือเป็นคนที่มีเล่ห์เหลี่ยมแต่อย่างใด ทว่าความสวยของหญิงที่อยู่ตรงหน้านั้นช่างมีเสน่ห์ ดึงดูดใจเลยต้องยอมกลายเป็นเสือ เพื่อให้ได้เหยื่อมาครอบครอง จากเนื้อเพลง “ไม่อยากจะมาเป็นเสือ” ของ SON NPY ข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า **เสือ** ความหมายเชิงสัญลักษณ์ หรือความหมายใช้เปรียบเทียบ คือ สัญลักษณ์ของ อำนาจ ความกล้าหาญ ความดุร้าย ความยิ่งใหญ่ หรือหากจะยกสำนวนไทยที่มีความหมายใกล้เคียงดังเช่น

“เขียนเสือให้วัวกลัว” หมายถึง ทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียขวัญหรือเกรงขาม คงเป็นสำนวนที่ทำให้เกิดความชัดเจนว่าเสือเป็นสัญลักษณ์ของความมีอำนาจหรือน่ากลัวเพียงใด

ความหมายของเสือไม่เพียงปรากฏในเพลงของยุคนี้เท่านั้น หากแต่นักย้อนกลับไปหลาย ๆ เพลงที่มีคำว่า เสือ เช่น เพลง

อมพระมาพูด ของธงไชย แมคอินไตย์ และเสกสรรค์ ศุขพิมาย ในตอนที่ร้องว่า ...อมพระมาพูดก็ไม่เชื่อ หน้าเนื่อใจเสืออย่างเธอ ใครเตือนไม่ฟังว่าอย่าผลอมีใจให้อมพระมาพูดก็ไม่เชื่อ หน้าใสใจเสือเชื่อไม่ได้ ประวัติโซกโซนเชือดใจมากี่คน เคยนับข้างใหม่... ก็นับเป็นอีกเพลงที่ช่วยขยายความหมายให้กว้างขึ้นว่าเสือยังหมายถึง ผู้ที่มีเล่ห์กลมารยา ความหมายของเสือที่หมายถึงผู้ที่มีเล่ห์กลมารยาหรือมีความหมายใกล้เคียงกับบริบทดังกล่าวก็ปรากฏในสำนวนต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน เช่น

“เสือเฒ่าจ๋า คีล” หรือ **“เสือเฒ่าเจ้าเล่ห์”** หมายถึง ชายสูงอายุที่มีท่าทีสงบเสงี่ยม น่านับถือ แต่เจ้ามารยา มีเล่ห์เหลี่ยมมาก

“เสือซ่อนเล็บ” หมายถึง ผู้ที่มีความเก่งกล้าสามารถแต่ไม่ยอมแสดงออกมาให้ปรากฏ ผู้มีเล่ห์กลอยู่ในใจ ผู้เก็บความรู้สึกไว้ได้ดี

“เสือรู้” หมายถึง คนที่มีไหวพริบหรือฉลาด รู้จักเอาตัวรอด

“เสือลากหาง” หมายถึง คนที่ทำท่าที่เป็นเชิงขี้น เป็นกลยุทธ์ให้ผู้อื่นตายใจแล้วเข้าทำกรอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยไม่ทันให้รู้ตัว คนที่ทำท่าอย่างเสือลากหาง เพื่อขู่ให้กลัว

“เสือในร่างสมัน” หมายถึง คนร้ายที่แฝงมาในร่างของคนดี

จากสำนวนข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า เสือ คือ สัตว์ที่เป็นตัวแทนของอำนาจ ความกล้าหาญ ความดุร้ายความยิ่งใหญ่แล้วยังเป็นสัญลักษณ์ของความฉลาด มีไหวพริบ มีกลยุทธ์ที่อาจจะหลอกหลอนทำให้อีกฝ่ายตายใจและตกหลุมพรางได้

นอกจากความเปรียบของคำว่าเสือในตัวอย่างเพลงและสำนวนดังกล่าว หากจะย้อนกลับไปให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นในเพลงยุคที่เก่ากว่านั้นหรือหลายคนอาจจะเรียกกันว่า เพลงยุค 90 คำว่า เสือ ก็ได้กลายมาเป็นชื่อเพลงของ ฮันนี่ ภัสสร บุญเกียรติ ที่หลายคนอาจจะคุ้นหูในท่อน ...ออกลายมาเลย ออกลายให้เห็น เผยที่เป็นว่าจะร้ายสักเท่าไร ออกลายมาเลย ออกลายให้เห็น เผยที่เป็นตัวจริง อันน่ากลัว... ในเนื้อเพลงนี้ก็มีความหมายที่สอดคล้องกับความหมายในเพลงข้างต้น

ฉะนั้นจากบริบทความหมายของคำว่าเสือในเพลงและสำนวนดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่สะท้อนและยืนยันให้เห็นว่าไม่ว่าจะอยู่ในช่วงใด เสือก็น่าเป็นตัวแทนของความดุร้าย เก่งกล้า อำนาจ และความยิ่งใหญ่อยู่เสมอ

วรรณกรรมที่แท้จริงนะ ต้องใช้คอมพิวเตอร์เขียนเท่านั้นไม่รู้หรอ (เล่ม 1)

ผู้เขียน: *ร เรือในมหาสมุทร*
ออกแบบปก: Chee-Qi
สำนักพิมพ์: พ-โล (Palo Publishing)
จำนวนหน้า: 249 หน้า ปกอ่อน
พิมพ์ครั้งที่ 1 — เมษายน 2562

วรรณกรรมที่แท้จริงนะ ต้องใช้คอมพิวเตอร์เขียนเท่านั้นไม่รู้หรอ ผลงานเข้ารอบสุดท้ายรางวัลซีไรต์ปี 2564 เป็นไลท์โนเวลเล่มแรกของ *ร เรือในมหาสมุทร* หรือที่รู้จักกันในนาม จิดานันท์ เหลืองเพียรสมุท นักเขียนรางวัลซีไรต์ จากรวมเรื่องสั้น *สิงโตนอกคอก*

หากปัญญาประดิษฐ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นทำหน้าที่แทนมนุษย์ได้ทุกอย่าง จะเกิดอะไรตามมาบ้าง เป็นคำถามชวนขบคิดจาก *วรรณกรรมที่แท้จริงนะ ต้องใช้คอมพิวเตอร์เขียนเท่านั้นไม่รู้หรอ* มนุษย์ยังมีความสำคัญอยู่หรือไม่ และตั้งอยู่สถานะใดในสังคม นวนิยายเรื่องนี้ว่าด้วยเรื่องโลกอนาคตที่ *นาโอโตะ* มนุษย์ผู้เป็นเจ้าของหุ่นยนต์ นักเขียนสามตัว *แอนแอนมาลิگا 463AAC* และ *ชิโยะ* หุ่นยนต์ทั้งสามผลิตงานวรรณกรรมที่แตกต่างกัน สองตัวแรกเป็นหุ่นยนต์ทำเงินให้เจ้าของเป็นอย่างมาก ด้วยการเขียนนวนิยายแนวพาฝันรักโรแมนติก และแนวเลิฟซีนเบาสมองที่คนทั่วไปมักจะหยิบมาอ่าน และตัวสุดท้าย *ชิโยะ* หุ่นยนต์ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อเขียนวรรณกรรมส่งเข้าประกวด ในยุคสมัยที่หุ่นยนต์เป็นแขนขา เป็นเสมือนมันสมองที่สองของมนุษย์ที่แสดงประสิทธิภาพได้อย่างประจักษ์ชัด งานเขียนที่สร้างสรรค์จากมนุษย์จึงไม่สามารถดำรงอยู่ได้กลายเป็นวรรณกรรมที่ล้าหลังและไม่ถูกกล่าวถึง

กระทั่งเกิดเหตุการณ์หุ่นยนต์ลอกเลียนวรรณกรรมที่เป็นผลงานของมนุษย์ เนื้อหาส่วนหนึ่งในเรื่อง ที่กล่าวว่า “แท้จริงแล้ว *วรรณกรรมของเอไอหรือมนุษย์กันแน่ที่ดีกว่า*” (*ร เรือในมหาสมุทร*, 2562, 227) จึงชวนให้ตั้งคำถามว่า...

แม้เทคโนโลยีจะวิวัฒนาการไปจนถึงขีดสุดถึงขั้นทำหน้าที่เป็นมันสมองของมนุษย์ได้ **แต่งงานวรรณกรรม “ที่แท้จริง” ยังต้องอาศัยจิตวิญญาณของมนุษย์อยู่หรือไม่?**

ร เรือในมหาสมุทร นำเสนอเรื่องราวผ่านมนุษย์และหุ่นยนต์ มนุษย์เป็นเพียงผู้กำกับให้หุ่นยนต์ทำสิ่งต่าง ๆ แทน ไม่ว่าจะเป็นการเขียนหนังสือ ทำความสะอาด เป็นพนักงานขายของ การจัดการบัญชีธนาคาร การซื้อขายออนไลน์ หรือกระทั่งการคุยกับบรรณาธิการต้นฉบับ คอมพิวเตอร์ก็เป็นผู้จัดการทั้งสิ้น หากเป็นเช่นนั้น มนุษย์ยังจะมี *ความเป็นมนุษย์* อยู่หรือไม่ ในเมื่อหุ่นยนต์เข้ามาแทนที่ในทุกมิติ

ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่ง คือหุ่นยนต์มีความรู้สึกนึกคิดหรือไม่ จะเห็นได้ว่าการที่หุ่นยนต์คัดลอกต้นฉบับนวนิยายของมนุษย์ โดยไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องเลวร้าย แต่กลับเป็นเรื่องที่สร้างเม็ดเงินให้กับมนุษย์ มันสะท้อนให้เห็นชุดความคิดของคนในสังคม ท่ามกลางกระแสบริโภคนิยมว่าผู้คนพากัน

หลงลืม ละเลยศีลธรรมหรือไม่ เมื่อความโลภเข้ามาแทนที่ เห็นความสำคัญของช่องทาง การหารายได้มากกว่าศีลธรรม เมื่อเป็นเช่นนั้น สิ่งนี้จะส่งผลอย่างไรต่อสังคม ดังตัวอย่าง

“จะถามเรื่องนิยายของชิโยะหรอ ไม่ได้หรอกนะเจ้านาย ประเด็นนี้มันเป็นปัญหาเชิงศีลธรรมคุณธรรมนะ ความถูกต้อง ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี อะไรทำนองพวกนี้ มันไม่ใช่ปัญหาของพวกเราคอมพิวเตอร์หรอก มันเป็นเรื่องที่มนุษย์ต้องตัดสินใจเอง”

“แต่ถ้าถามฉันจริง ๆ ละก็...คงช่วยได้แค่วิเคราะห์ว่าทางไหนจะเกิดประโยชน์สูงสุดเท่านั้นแหละ ประโยชน์ในเชิงตัวเลขเงินรางวัลนะ ถ้าส่งงานนั้นไปโดยไม่ถอนออกมา ยิ่งไงก็จะชนะและได้เงินใช้ใหม่ แบบนี้แหละคือทางที่เกิดประโยชน์มากที่สุด” (*ร เรือในมหาสมุทร*, 2562, 153)

วรรณกรรมที่แท้จริงนะ ต้องใช้คอมพิวเตอร์เขียนเท่านั้นไม่รู้หรอ เล่าเรื่องอย่างยกย่องและน่าขบคิด จะชวนให้ผู้อ่านหันกลับมามองโลกปัจจุบัน มองความเปลี่ยนแปลงและความเป็นไปของโลกพร้อมกับพิจารณาว่ามีสิ่งใดถูกกลืนหายไปอย่างช้า ๆ บ้าง เพื่อไม่ให้ตัวตนของเราเป็นเช่นนั้น และเพื่อให้จิตวิญญาณของมนุษย์ที่แท้จริงยังคงดำรงอยู่

บรรณานุกรม

ร เรือในมหาสมุทร. (2562). *วรรณกรรมที่แท้จริงนะต้องใช้คอมพิวเตอร์เขียนไม่รู้หรอ*. as:บุรี : บริษัทพ-โลพับลิชชิ่ง จำกัด.

อิทธิพลความเชื่อไทย ๆ ในหนังสยองขวัญเวียดนาม

ในยุคการสื่อสารรวดเร็วและเปิดกว้าง การรับวัฒนธรรมต่างชาติไม่ใช่เรื่องไกลตัวสำหรับใครอีกต่อไป วันนี้เราจะมาพูดถึงอิทธิพลความเชื่อแบบไทย ๆ ที่พบเจอในภาพยนตร์ต่างชาติกันค่ะ

ผีไทยเป็นที่ขึ้นชื่ออยู่แล้วในเรื่องเกี่ยวกับความสยองขวัญ มักได้ยินคำกล่าวชื่นชมเสมอว่าหนังผีไทยทั้งน่ากลัวและสนุก ยกตัวอย่างเรื่องที่มีมากพระโขนงก็ทำเงินมากโขจากการฉายในต่างประเทศ แต่วันนี้เราไม่ได้มาพูดถึงหนังไทยกันค่ะ แต่จะพูดถึงกลิ่นอายของความเชื่อลึกลับแบบฉบับชาวไทยที่พบในภาพยนตร์จากบ้านใกล้เรือนเคียงของไทยเราอย่างประเทศเวียดนาม ลงผ่าน Netflix ในชื่อ *ตุ๊กตาอารักษ์* (The Guardian ชื่อภาษาเวียดนามคือ Thiên Thần Hộ Mệnh)

ตุ๊กตาอารักษ์ เป็นภาพยนตร์ระทึกขวัญ บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับนักร่องสาวที่อยากเป็นศิลปินโด่งดัง จึงมีผู้แนะนำให้เธอเลี้ยงตุ๊กตาอารักษ์และนำไปปลุกเสก เพราะเชื่อว่าจะนำโชคและช่วยปิดเป่าอุปสรรคต่าง ๆ อ่านถึงตรงนี้จะเริ่มคุ้น ๆ กันแล้ว

ใช้ไหมคะ นั่นเพราะความเชื่อนี้เคยเกิดขึ้นในเมืองไทยมาก่อน ราวปี 2558 หรือเกือบสิบปีที่ผ่านมา คนไทยส่วนหนึ่งนิยมเลี้ยงตุ๊กตาเด็ก เรียกกันว่า “ตุ๊กตาลูกเทพ” เชื่อกันว่าเป็นเครื่องรางของขลังทางไสยศาสตร์ที่มีอำนาจช่วยเรียกทรัพย์ นำโชคลาภมาให้ กอปรกับรูปลักษณ์น่ารักจนทำให้เกิดปรากฏการณ์คนนิยมแห่บูชา ลั่นหลาม และคล้องโคล้นหนักจนอึดติดตัวไปด้วยทุกที่ ทั้งขึ้นรถไฟฟ้านั่งเครื่องบิน ร้านอาหาร เดินช้อปปิ้ง ดูหนัง และร่วมกิจกรรมแทบทุกช่วงเวลาของผู้เป็นเจ้าของแม่ แต่เหล่าดาราและคนดังทั้งหลายก็ต่างซื้อหามาเลี้ยงและอวดโฉมตุ๊กตาลูกเทพของตนออกสื่อกันคึกคัก

คำเรียกขานตุ๊กตาในหนัง *“ตุ๊กตาอารักษ์”* นั้น ได้รับอิทธิพลจากไทยไปเต็ม ๆ แม้จะไม่ได้เรียกว่า “ตุ๊กตาลูกเทพ” อย่างชาวไทย แต่ก็ใช้คำทับศัพท์ภาษาไทยว่า “กุมารทอง” จึงอนุมานได้ว่าการเลี้ยงตุ๊กตาเด็กที่มีวิญญาณซ่อนอยู่เพื่อให้ช่วยดูแลเจ้าของหน้าตาแบบ “กุมารทอง” ฉบับดั้งเดิมของไทยมีอิทธิพลต่อความเชื่อของชาวเวียดนามอยู่ก่อนแล้ว แม้จะเปลี่ยนมาเป็นตุ๊กตา

หน้าตาน่ารักก็ยังคงเรียก “กุมารทอง” อยู่แบบเดิม นอกจากนี้ในเรื่องผู้เลี้ยงแทนตัวเองว่า “แม่” ตัวละครในเรื่องตั้งชื่อให้ตุ๊กตาอารักษ์ของตนว่า “ลูกนา” เป็นคำทับศัพท์ภาษาไทยอย่างชัดเจน ยิ่งกว่านั้นเมื่อต้องการให้ตุ๊กตามีความขลังมากยิ่งขึ้น ตัวละครต้องหาซากเด็กทารกที่ผ่านการทำพิธี หรือไทยเรารู้จักกันดีในชื่อ “ลูกกรอก” มาใส่ในตัวตุ๊กตา และให้พระไทยที่มีอาคมทำพิธีปลุกเสกตัวลูกกรอกก็ถูกพูดถึงอย่างชัดเจนว่าหาได้จากประเทศไทยเท่านั้น เป็นความเชื่อและพิธีกรรมตามแบบฉบับไทยแท้ ๆ ที่เดียว

แม้เรื่องราวจะจบลงว่าเรื่องน่ากลัวทั้งหลายทั้งปวงนั้นไม่ได้มาจากอาถรรพ์จากตุ๊กตา แต่ประการใด เป็นเพียงแผนการของคนที่ต้องการสร้างอาถรรพ์ขึ้นเพื่อจุดประสงค์บางประการ แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าเราได้เห็นความเชื่อแบบไทย ๆ ที่ส่งอิทธิพลต่อความเชื่อของคนต่างชาติ แม้ชาวไทยเราจะดูไปซ้ำ (แห่ง) ไป และอาจพูดได้ไม่เต็มปากเท่าไรว่าภูมิใจก็ตามที่

เม็ลแชนร์แลกัฒพูชา เพื่อนบ้านเรา บ้านเรือนเคียงกัน (5)

พระตะบองที่คิดถึง (1)

ความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ระหว่างไทย-กัมพูชา จวบจนปัจจุบัน มีเมืองหนึ่งของกัมพูชาเป็นภูมิหลังอันสำคัญ ไม่ใช่เพียงเพราะเป็นเมืองที่มีอาณาเขตติดกับประเทศไทย หากแต่เป็นเมืองที่มีทรัพยากรธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ จึงได้สมญานามว่า “ขามข้าวของกัมพูชา” เมืองนั้นคือ *พระตะบอง*

จังหวัดพระตะบอง หรือชื่อเรียกตามสำเนียงภาษาเขมร แคน-บัต-ด้อม-บอง เป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตติดกับจังหวัดสระแก้วและจันทบุรีของไทย หากกล่าวถึงพระตะบองในปัจจุบัน นักเดินทางสายลุยหรือนักท่องเที่ยวสายแบกเป้ คงไม่พลาดที่จะออกเดินทางไปบันทึกภาพเมืองนี้ในช่วงนาข้าวเขียวขจี ก่อนจะไปเก็บภาพความทรงจำตามศาสนสถานสำคัญ รวมถึงสิ่งปลูกสร้างสถาปัตยกรรมตะวันตก พร้อมกับปล่อยให้ผ่านไปแบบไม่เร่งรีบท่ามกลางบรรยากาศที่ตรงข้ามกับความเร่งรีบมหานครอันวุ่นวายคับคั่ง

ก่อนจะมาเป็นจังหวัดพระตะบองในวันนี้ พื้นที่แห่งนี้มีเรื่องราวมากมายที่มีผู้จดจารบันทึก ศึกษาวิเคราะห์ไว้หลายแง่มุม เช่น ประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครอง

ทรัพยากรธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านการเมือง การปกครอง เนื่องด้วยพระตะบองเคยอยู่ภายใต้การครอบครองของไทยโดยเบ็ดเสร็จกว่าหนึ่งร้อยปี นับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 จวบจนรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระตะบองเป็นเมืองที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ มีแหล่งน้ำสำคัญคือแม่น้ำสังแก และส่วนหนึ่งของโตนเลสาบไหลผ่าน ที่สำคัญคือเป็นแหล่งปลูกข้าวอันดับหนึ่งของกัมพูชาและอยู่ในอันดับต้นของทวีปเอเชีย จึงถือเป็นเหตุผลสำคัญที่ฝรั่งเศสเรียกร้องและกดดันให้สยามหรือไทยคืนดินแดนส่วนนี้ให้กัมพูชา ดังปรากฏในหน้าประวัติศาสตร์สมัยล่าอาณานิคมของฝรั่งเศส

ก่อนไทยต้องคืนดินแดนให้กัมพูชาตามข้อเรียกร้องและการกดดันของฝรั่งเศสในสมัยรัชกาลที่ 5 ปรากฏข้อมูลจากพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์มหาโกษาธิบดี (ขำ บุนนาค) ว่า ครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 1 เสด็จขึ้นทรงเครื่องแห่งราชสำนักกัมพูชา มาประทับอยู่ที่พระนคร (กรุงเทพฯ) ทรงอุปการะนักร้องเองประหนึ่งราชบุตรบุญธรรม ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 1 ตรัสขอเมืองพระตะบอง รวมทั้งเสียมเรียบ (เสียมราฐ) และศรีโสภณ จากนักร้องเอง เพื่อให้เจ้าพระยาอภัยภูเบศร (แบน) ไปเป็นผู้สำเร็จราชการปกครองเมืองทั้งสามนั้น ขุนนางตระกูลอภัยภูเบศรจึงได้ส่งต่ออำนาจปกครองเมืองทั้งสามนับแต่เวลานั้น สืบทอดมาถึง 8 ท่าน ได้แก่ เจ้าพระยาอภัยภูเบศร (แบน) พระยาอภัยภูเบศร (แบน) พระยาอภัยภูเบศร (รส) พระยาอภัยภูเบศร (เขต) เจ้าองค์อิมพระมหาอุปราช พระยาอภัยภูเบศร (ม่วง) เจ้าพระยาตาทธรมินทร์ (เยี่ย) และพระยาตาทธรมินทร์ (ชุ่ม) ตั้งแต่ พ.ศ. 2337-2449 รวมเป็นระยะเวลา 112 ปี

ในช่วงปกครองเมืองพระตะบองของสายตระกูลอภัยภูเบศรข้างต้น ปรากฏข้อมูลในหนังสือ บาดกู่บงสมัยโลกมุจาส (พระตะบองสมัยท่านเจ้าคุณ) ผลงานการรวบรวมและเรียบเรียงของ ตูจ ฉวง ที่นำเสนอภาพวิถีชีวิตชาวพระตะบอง ทั้งที่เป็นรูปธรรม เช่น อาหาร เครื่องแต่งกาย ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และเป็นนามธรรม เช่น ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี การเมืองการปกครอง ตั้งแต่ พ.ศ. 2338-2450 (ดู *แหล่งข้อมูล*) นับเป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์อันสำคัญชิ้นหนึ่งของ

กัมพูชา เนื่องจากมีเนื้อหาเกี่ยวกับพระตะบอง “สมัยท่านเจ้าคุณ” หลายมิติ เช่น ผู้คน การขับเคลื่อนสังคม การเมืองการปกครอง

ก่อนคืนเมืองพระตะบองให้แก่กัมพูชา ใน พ.ศ. 2448 พระยา
คทาธรณินทร์ (ชุ่ม) ว่าจ้างให้ช่างชาวอิตาเลียนออกแบบและสร้าง
จวนผู้ว่าราชการจังหวัดพระตะบอง ด้วยสถาปัตยกรรม Baroque
(บาโรก) สไตล์โคโลเนียล ที่มีความทันสมัยสวยงาม ต่อมาพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้พระยา
คทาธรณินทร์ (ชุ่ม) ดำรงยศเป็น *เจ้าพระยาอภัยภูเบศร บรมนเรศร์
สวามิภักดิ์ สมบูรณศักดิ์สกุลพันธ์ ยุทธธรรมสุรภาพอธยาศัย
อภัยบรากรมพาหุ* หลังจากต้องอพยพครอบครัวกลับสู่สยาม ใน
พ.ศ. 2449 และมาตั้งถิ่นฐานที่มณฑลปราจีนบุรี หรือจังหวัด
ปราจีนบุรีในปัจจุบัน จนกระทั่ง พ.ศ. 2452 เจ้าพระยาอภัย
ภูเบศร (ชุ่ม) ได้ว่าจ้างบริษัท โฮวาร์ด เออร์สกิน ออกแบบ
ก่อสร้างคฤหาสน์ทรงโคโลเนียล มีรูปทรงและสถาปัตยกรรม
ถอดแบบจากจวนผู้ว่าราชการจังหวัดพระตะบองที่สร้างขึ้น
ก่อนหน้านี้นี้ เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นที่ประทับในพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ทว่าพระองค์เสด็จสวรรคตก่อน
เจ้าพระยาอภัยภูเบศร จึงกราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 เสด็จประทับแรม ณ อาคารคฤหาสน์แห่งนี้
ใน พ.ศ. 2455 โดยที่เจ้าพระยาอภัยภูเบศร (ชุ่ม) ไม่เคยใช้เป็นที่พัก
ส่วนตัวตลอดช่วงชีวิต จบจวนท่านถึงแก่อสัญกรรมใน พ.ศ. 2465
เครือญาติจึงได้ใช้ห้องโถงชั้นบนเป็นสถานที่บำเพ็ญกุศลศพ ปัจจุบัน
อาคารคฤหาสน์ดังกล่าวจัดแสดงเป็นพิพิธภัณฑ์และเป็นส่วนหนึ่ง
ในพื้นที่ของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี

ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ช่วงสงครามอินโดจีน เมืองพระตะบอง
กลับมาอยู่ใต้การปกครองของไทย ในระยะเวลาสั้น ๆ คือ ช่วง
พ.ศ. 2484 – 2489 แต่เมื่อสงครามสิ้นสุดลง สยามต้องคืนดินแดน
ที่เป็นรัฐอารักขาของฝรั่งเศส ตามข้อตกลงในอนุสัญญาอูซิงตันดีซี
พระตะบองจึงกลับมาเป็นแผ่นดินเดียวกับราชอาณาจักรกัมพูชา
โดยสมบูรณนับแต่นั้น กระนั้น ร่องรอยสายสัมพันธ์ระหว่างไทย
กับพระตะบองยังคงเชื่อมโยงถึงกันอยู่ หนึ่งในร่องรอยสำคัญ
ดังกล่าวคือ มีนักปราชญ์และนักประพันธ์ร่วมสมัยของกัมพูชาชาว
พระตะบองส่วนหนึ่งมาพำนักและศึกษาเล่าเรียนที่ประเทศไทย
ได้สร้างคุณูปการให้แก่วงวิชาการด้านจารึกศึกษา ภาษาเขมร และ
วรรณกรรม เช่น ศาสตราจารย์ฉ่ำ ทองคำวรรณ และท่านฤกษ์ แกม

ข้อมูลข้างต้นเป็นเพียงเรื่องราวส่วนหนึ่งที่แสดงสายสัมพันธ์อัน
ยาวนานระหว่างไทยกับพระตะบอง ผู้สนใจสามารถสืบค้นและ
ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากแหล่งข้อมูลประกอบการเขียนบทความนี้
อันจะเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ให้เห็นถึง สายสัมพันธ์อันยาวนาน
ทั้งในด้านมิติทางการเมือง สังคม และผู้คน

เรื่องราวน่าสนใจเกี่ยวกับพระตะบองที่ผู้เขียนยินดีนำเสนอ ยัง
ไม่หมดเพียงบรรทัดนี้ โปรดติดตาม พระตะบองที่คิดถึง (ตอนจบ)
ฉบับหน้า ที่จะบอกเล่าภาพ “ขามข้าวของกัมพูชา” รวมถึงภาพวิถี
ชีวิตอันชวนให้คิดถึงเมืองนี้ *พระตะบอง*

ภาพ 1 บรรยากาศในตัวเมืองพระตะบอง

ภาพ 2 จวนผู้ราชการจังหวัดพระตะบอง ที่สร้างขึ้นสมัยการปกครองของ
พระยาคทาธรณินทร์ (ชุ่ม) (ต่อมาคือ เจ้าพระยาอภัยภูเบศร (ชุ่ม))

ขอขอบคุณ แหล่งข้อมูล

- พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 ของ เจ้าพระยาทิพากร
วงศมหาโกษาธิบดี (ขำ บุนนาค) (พ.ศ. 2356–2413)
  - รายงานค้นคว้าเฉพาะบุคคล หัวข้อ วิถีชีวิตชาวพระตะบอง: ภาพสะท้อน
จากหนังสือบาตัมภ์สมัยโลกมาสต์ (พระตะบองสมัยท่านเจ้าคุณ) โดย
พัชราพรรณ กะตากลุ่ หลีกสูตรศิลป์ศาสตรบัณฑิต (ภาษาตะวันออก) คณะ
โบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2549
  - YouTube Channel *อภัยภูเบศร/Abhaibhubejhr* ตอน “พระตะบอง”
ท่องเที่ยวในวิถี
  - YouTube Channel *ประวัติศาสตร์นอกตำรา* ตอน *เจ้าพระยาอภัย
ภูเบศร* กับการอพยพสู่สยาม หลังการแลกดินแดนพระตะบองสมัย ร.5 I
ประวัติศาสตร์นอกตำรา EP.57
- ภาพ 1 : <https://www.youtube.com/watch?v=uQblLJ3gvEA>
ภาพ 2 : <https://shorturl.asia/eTvR2>.

สมณคร้ว – สำมะโนคร้ว – สำเนาทะเบียนบ้าน

วันนี้จะมาไขภาษา เรื่องสำเนาทะเบียนบ้าน เป็นที่ทราบกันดีว่า หลายคนเมื่อไปติดต่อราชการ เอกสารสำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องนำไปด้วย คือ **สำเนาทะเบียนบ้าน** เพราะเป็นหลักฐานที่ระบุตัวตนและที่อยู่ของบุคคลที่อยู่ในราชอาณาจักรไทยทุกคน ในปัจจุบันจะเป็นยุคดิจิทัลแล้ว หน่วยงานราชการของไทยไม่ได้บังคับให้ใช้สำเนาบัตรประชาชนหรือสำเนาทะเบียนบ้าน แต่ในธุรกรรมบางอย่าง สำเนาทะเบียนบ้านยังถูกใช้เป็นหลักฐานอยู่ ฉะนั้น เราจึงควรมาทำความรู้จักกับคำนี้กันว่ามีที่มาอย่างไร

พจนานุกรมได้ให้ความหมายไว้ว่า คำว่า **ทะเบียนบ้าน** คือทะเบียนประจำบ้านแต่ละบ้านซึ่งแสดงเลขประจำบ้านและรายการของคนทั้งหมดผู้อยู่ในบ้าน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) และ **สำเนา** คือ คัดหรือถ่ายข้อความหรือภาพเป็นต้นจากต้นแบบหรือต้นฉบับ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ที่มาของคำนี้สามารถสืบสาวลงไป ที่ตำราบรมราชูทิศเพื่อกลับนา ที่พระมหากษัตริย์ทรงอุทิศที่ดินไร่นาที่เป็นของหลวงให้แก่สงฆ์ใช้บำรุงวัดวาอาราม รวมทั้งผู้คนชายหญิงที่เรียกว่า “ข้าพระโยมสงฆ์” ให้แก่วัด เป็นการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินไร่นาให้แก่สงฆ์สำหรับเก็บผลประโยชน์

นอกจากนี้แล้ว ยังมีการถวายข้าพระโยมสงฆ์ไว้ปรนนิบัติพระสงฆ์และทำไร่นาปลูกพืชบนที่ดินที่พระราชทานนั้น เป็นการทำนบารุงสงฆ์ให้ต้องกังวลในเรื่องอาหารบิณฑบาต

ข้าพระโยมสงฆ์นี้เรียกว่า เลขวัด มีจำนวน 25 คร้วเรือนขึ้นไป เรียกกันตามภาษาราชการโบราณว่า **สมณคร้ว** คือ คนคร้วของพระสงฆ์ คนที่เป็นข้าพระโยมสงฆ์นี้ ได้สิทธิพิเศษ ไม่ต้องถูกเกณฑ์เดือน เกณฑ์ส่วย เกณฑ์รับศึกษา เกณฑ์เข้ารับราชการ เป็นเหตุให้หลายคนหลบไปแอบแฝงอาศัยประโยชน์ ทางราชการจึงมีการสำรวจอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบชำระจำนวน ข้าพระโยมสงฆ์ที่อาศัยพระกัลปนาปลอม วิธีนี้เรียกกันว่า **สำรวจสมณะคร้ว** คำว่า สมณะคร้ว ต่อมาจึงกลายมาเป็น **สมโนคร้ว** อาจเกิดจากการเขียนจารยทุกตัว ณ สูงเกินไปจนส่วนหน้ากลายเป็นสระโอ ส่วนหลังกลายมาเป็น น จึงได้รูปว่า สมโนคร้ว ตั้งแต่นั้นมา บางครั้งก็เขียนว่า สำมะโนคร้ว ต่อมาทางราชการได้มีการสำรวจ สำมะโนเคหะ หรือสำรวจครัวเรือนสำมะโนเคหะ หน่วยแฉ่งนับเป็น “ครัวเรือน” หมายถึง บุคคลคนเดียวหรือหลายคนอาศัย อยู่ในบ้านหรือสถานที่อยู่เดียวกันและจัดหาหรือใช้สิ่งอุปโภค บริโภค อันจำเป็นแก่การครองชีพร่วมกัน โดยไม่คำนึง

ถึงว่าบุคคลเหล่านั้นจะมีความสัมพันธ์ฉันญาติพี่น้องหรือไม่ก็ตาม

สถานที่อยู่แห่งหนึ่งหรือ บ้านหลังหนึ่ง ๆ อาจประกอบด้วยครัวเรือนเดียวหรือหลายครัวเรือนก็ได้ หรือครัวเรือนหนึ่งสมาชิกในครัวเรือนอาจอาศัยอยู่ในบ้านหลายหลัง หรือหลายห้องก็ได้ แต่จะต้องอยู่ในบริเวณเดียวกันหรือเป็นห้องติดต่อกัน การสำรวจสำมะโนคร้วนี้ จึงเป็นที่มาของทะเบียนบ้านในปัจจุบัน หน่วยงานราชการไทย ได้ใช้ประโยชน์จากทะเบียนบ้านในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรในประเทศ อย่างที่เราทราบกันอยู่ ในกรณีของทะเบียนบ้าน จะมีอยู่ด้วยกัน 2 ฉบับ 1) ทะเบียนบ้านต้นฉบับ จะเก็บไว้ที่สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอแต่ละพื้นที่ 2) ทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน ที่ถือกันทั่วไป จึงใช้คำว่า “สำเนาทะเบียนบ้าน” ที่หน้าเล่ม เนื่องจากต้นฉบับจะอยู่ที่สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอนั่นเอง

หวังว่าผู้อ่านคงจะได้ทราบที่มา ความหมายของคำว่า “สำมะโนคร้ว” กัน แล้วพบกันฉบับหน้า

อุสสนานุกรม

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี 2554. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

เจ้าหญิงคนต่อไป : เหยื่อผู้อ่อนแอ หรือ วีรสตรี?

เจ้าหญิงคนต่อไป เป็นเพลงที่เผยแพร่ในปี 2547 ขับร้องโดยวง Blisssonic เนื้อเพลงและมิวสิกวิดีโอมีกลวิธีการเล่าเรื่องคล้ายกับนิทานที่ว่าด้วย กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเจ้าหญิงองค์หนึ่งถูกสาปให้อยู่บนหอคอยเพื่อรอเจ้าชายผู้กล้าหาญมาถอนคำสาป แต่เมื่อวันนั้นมาถึงจริง ความฝันของเจ้าหญิงก็กลายเป็นความจริงที่โหดร้าย เมื่อเจ้าชายต้องถูกปีศาจสังหาร แต่สุดท้ายเจ้าหญิงก็ลุกขึ้นสู้เพื่อตัวเองและออกจากหอคอยได้

อาจจะฟังดูเป็นเรื่องเก่า หาก **สื่อออนไลน์** นำเอาเพลงและมิวสิกวิดีโอเพลงนี้มาวิจารณ์ ซึ่งในโลกของโซเชียลได้มีการตีความเพลงนี้ไปต่าง ๆ นานา (สามารถเสิร์ชหาได้อย่างสบาย ๆ) แต่คำถามคือ เพลงนี้ต้องการสื่ออะไรที่มากกว่าคุณเป็นที่พึ่งแห่งตนหรือไม่? เมื่อพิจารณาในตัวมิวสิกวิดีโอแล้วจะพบข้อสังเกตที่น่าสนใจซึ่งอาจทำให้เกิดความหมายใหม่ ๆ

เปิดเรื่องมาเป็นภาพของศิลปินหญิงกำลังร้องท่อนที่ว่า “*เนิ่นนานที่ฉันยังแปลกใจ เหตุใดเจ้าหญิงต้องรอเจ้าชาย*” จากนั้นจึงฉายภาพหอคอยในปราสาท ซึ่งหากมองในเชิงจิตวิเคราะห์ หอคอยคือ องค์กรขาด หรืออำนาจเพศชายอย่างไม่ต้องสงสัย ภาพเจ้าหญิงถูกขังอยู่บนหอคอย “*ด้วยเวทมนตร์ที่เหมือนไม่มีเหตุผลของใครสักคน*” ก็เป็นตัวแทนของเพศหญิงที่ถูกขังอยู่ในกรอบปิตาธิปไตย อันฝังรากลึกในสังคมไทยมาช้านาน เจ้าหญิงจึงต้องรอ “*จนกว่าที่จะมีใคร...ใครสักคน*” มาช่วยให้หนีออกจากหอคอย

เมื่อพิจารณาปีศาจ ปีศาจในเบื้องต้นถูกทำให้น่ารักน่าเอ็นดูด้วยภาพของตุ๊กตาทมิแล้วจึงแปลงร่างเป็นปีศาจเพื่อจัดการกับเจ้าชาย ความน่าสนใจไม่ได้อยู่ที่การแปลงร่าง แต่อยู่ในตอนท้าย เมื่อเจ้าหญิงกำลังจะออกจากหอคอย ปีศาจตุ๊กตาทมิกลับโถมมือให้เจ้าหญิงราวกับจะบอกว่า “*โชคดีนะเพื่อน*” ซึ่งสลายภาพความโหดร้ายของปีศาจอย่างสิ้นเชิง **สื่อออนไลน์** จึงต้องการชี้ชวนผู้อ่านและผู้ชมให้ตั้งคำถามว่า เป็นไปได้ไหมว่าปีศาจตุ๊กตาทมิเป็นตัวแทนของอำนาจปิตาธิปไตยที่แฝงมาในรูปของการปกป้องเพศหญิง เหมือนตุ๊กตาทมิที่เป็นตัวแทนของความอบอุ่น และจงจำให้เพศหญิงอยู่ใน comfort zone แต่เมื่อวันหนึ่งเจ้าหญิงรู้ว่าตนเองสามารถทำลายกำแพงนี้ไปได้ อำนาจดังกล่าวก็ไม่สามารถจะเหนี่ยวรั้งเพศหญิงไว้ได้อีกต่อไป

คำถามที่ตามมาคือ หากหอคอย ปราสาท และปีศาจ เป็นตัวแทนของอำนาจปิตาธิปไตยที่จงจำเพศหญิงอยู่ แล้วเจ้าชายเป็นตัวแทนของอะไร? อาจมองผิวเผินว่าเจ้าชายเป็นตัวแทนของเพศชายผู้มาช่วยเจ้าหญิง จึงเกิดความย้อนแย้งว่า หากเจ้าชายอยู่ฝ่ายเดียวกับอำนาจปิตาธิปไตย เจ้าชายก็ไม่ควรจะถูกทำลายด้วยอำนาจปิตาธิปไตยด้วยกันเอง ดังนั้นเมื่อมองภาพรวมของมิวสิกวิดีโอทำให้เห็นว่า หรือแท้จริงแล้ว เจ้าหญิงกำลัง ‘พิชิตภารกิจ’ บางอย่างเพื่อตระหนักถึงคุณค่าในตัวเอง? โดยมีสนามแข่งคือหอคอยที่มีปีศาจคอยล้อมไว้ซึ่งต้องหาทางออกให้ได้ ส่วนเจ้าชายเป็นเหมือน ‘ตัวละครหลอก’ ให้

เจ้าหญิงเข้าใจว่าเป็นฮีโร่ และเมื่อเจ้าชายไม่สามารถช่วยได้ เจ้าหญิงจึงถูกกดดันให้สำแดงพลังของตนออกมา ดังนั้นเจ้าชายจึงไม่ใช่ตัวแทนของพระเอกขี่ม้าขาว แต่เป็นบททดสอบหนึ่งที่ทำให้เพศหญิงได้เริ่มตระหนักถึงพลังในตัวเอง และหากสังเกตแถวลอร์ดบระทุหอคอยในตอนเริ่มมิวสิกวิดีโอดูน่ากลัวและเหมือนมีชีวิต เมื่อเจ้าชายถูกปีศาจทำลาย แถวลอร์ดนั้นก็เหียวเฉาและไม่เคลื่อนไหวอีกต่อไป ราวกับเป็นสัญญาณบอกเจ้าหญิงว่า “*ข้าเปิดทางให้เจ้าแล้ว จงรีบฟันฝ่าอุปสรรคที่เหลือออกไปเสีย*”

อีกข้อสังเกตหนึ่ง เมื่อพิจารณาเนื้อเพลงท่อนเริ่มต้นว่า “*เนิ่นนานที่ฉันยังแปลกใจ เหตุใดเจ้าหญิงต้องรอเจ้าชาย*” คำว่า ‘เหตุใด’ อาจจะไม่ได้หมายถึงความสงสัย แต่สามารถตีความได้ว่าเป็นการเสียดสีว่าเหตุใดเจ้าหญิงไม่ออกจากหอคอยด้วยตัวเอง? และลงท้าย “*ฉันคือเจ้าหญิงคนต่อไป*” ในที่นี้จึงอาจไม่ได้แปลว่าผู้พูดกลายเป็นผู้หญิงอ่อนแออยู่ภายใต้วงจรปิตาธิปไตยคนต่อไป ทว่าหมายถึง “*ผู้พิชิตภารกิจ*” แห่งวงการวีรสตรีซึ่งหากขณะจะทำให้มองเห็นถึงคุณค่าในตัวเองในฐานะผู้หญิงที่กล้าออกจากกรอบปิตาธิปไตย

เห็นได้ว่า แม้ผ่านมาจากวาทกรรมสองทศวรรษ แต่เพลงเจ้าหญิงคนต่อไป ก็สามารถนำกลับมาอ่านใหม่และได้เห็นความหมายในอีกมิติหนึ่งที่น่าสนใจ

พระยาคนคาก ไม่เคยจุดบั้งไฟ ขึ้นไปบอกพระยาแสน

พระยาคนคากเป็นวรรณกรรมที่นิยมและแพร่หลายในภาคของอีสานประเทศไทย ทั้งนี้เพราะวรรณกรรมเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตของผู้คนในด้านการดำรงชีพที่เกี่ยวข้องกับฝนฟ้าอากาศ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของผู้คน เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาผู้คนมีอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ โดยทั่วไปชาวอีสานมีอาชีพทำไร่ไถนาเป็นพื้นฐาน นอกจากการทำไร่ไถนาเป็นอาชีพหลักแล้วการทำมาหากินของคนอีสานยังต้องพึ่งพาธรรมชาติแวดล้อมอยู่เนือง ๆ ในการทำไร่ไถนาต้องรอน้ำฝน รวมไปถึงลักษณะทางกายภาพทางสังคมอีสานที่รอน้ำฝน สภาพพื้นที่ราบลุ่ม โคก ป่า ในสังคมอีสานต้องรอให้ฝนตกเพื่อเกิดสรรพสิ่งหรือความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อที่จะเป็นแหล่งอาหารของคนอีสานได้

วรรณกรรมเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นปัญหาจากการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ผู้คนเดือดร้อนจากฝนแล้งเนื่องจากพระยาแสน ผู้เป็นเทพดูแลโลกมนุษย์ ตามความเชื่อของคนอีสานที่เชื่อว่า “ผีแสน มีลักษณะเป็นเทพมากกว่า ผีนั้นคือผีแสนเป็นผู้สร้างโลก สร้างสิ่งต่าง ๆ ให้แก่โลกดังที่

ปรากฏอยู่ในนิทานขุนบรม และยังเชื่อว่ามนุษย์นั้นมีการติดต่อกับแสนได้ในสมัยก่อน เช่น อาจจะร้องขอให้พระยาแสนช่วยเหลือดับทุกข์เข็ญแก่มนุษย์โลกได้ แต่ภายหลังพระยาแสนอดทนต่อความรำคาญของพวกมนุษย์ไม่ไหวจึงไม่ยอมให้ติดต่อกันอีก นอกจากนี้ชนชั้นผู้ปกครองมีเชื้อสายสืบมาจากแสนอีกด้วย” (ธวัช ปุณโณทก, 2530 : 371 - 372) ซึ่งแสนไม่ยอมสั่งให้พญานาคเล่นบนเมืองฟ้าทำให้ฝนไม่ตก ผู้คนเมืองลุ่มเดือดร้อน สาเหตุที่ไม่สั่งพญานาคเล่นน้ำเนื่องจากโกรธแค้นที่ผู้คนไม่กราบไหว้ตนเองเหมือนแต่ก่อน กลับไปกราบไหว้ให้ความเคารพต่อพระยาคนคากที่อยู่เมืองลุ่ม และนี่คือต้นสายปลายเหตุสงครามระหว่างเมืองลุ่มและเมืองฟ้า

เหตุการณ์ดังกล่าวจึงนำไปสู่การสู้รบต่อรองทางอำนาจระหว่างพระยาคนคาก และสรรพชีวิตในเมืองลุ่ม กับ พระยาแสน เทพให้เมืองฟ้า พระยาคนคากยกพลรบไปต่อสู้กับพระยาแสนบนฟ้า นั้นเป็นเหตุการณ์ที่ผิดแปลกไปจากปกติ เนื่องจากชนชั้นที่ต่างกันระหว่างโลกเมืองลุ่มกับสวรรค์ชั้นฟ้า ซึ่งไม่น่าจะเป็นไปได้ แต่ด้วยความทุกข์ยากเดือดร้อนของคนในเมืองลุ่มทำยที่สุดก็

ต้องต่อสู้และตอบโต้เพื่อความอยู่รอดจากการกดขี่ข่มเหงจากชนชั้นที่สูงกว่า ในตัวบทได้บรรยายเหตุการณ์การพระยาคนคากยกพลรบ หรือที่คนส่วนใหญ่รู้จักก็คือ “คางคกยกรบ” เป็นฉากที่สรรพชีวิตในเมืองลุ่มตั้งแต่แมลงตัวเล็ก ๆ มด มอด ปลวก ภูมิ่ง ไปจนถึงสรรพสัตว์ อีเห็น แร้ง กา ลิง ค่าง บ่าง ชะนี เสือ หมี เสริมทัพด้วยพญาครุฑ พญานาค บัญชาการรบโดยพระยาคนคากเตรียมรบทัพจับศึก สร้างทางขึ้นไปเมืองแสนโดนครุฑ นาค เอาภูเขามาต่อกัน พลปลวกเอาดินชุ่มน้ำมาถมต่อกันใช้เวลานานกว่า 3 ปี และกองทัพพระยาคนคากใช้เวลากรีธาทัพ 1 เดือน จึงถึงเมืองแสน

ท้ายที่สุดพระยาแสนหลงพ่ายแพ้ต่อพระยาคนคาก ถูกจับมัดรัดคอลากดึงชิงไปกับพื้น ภาพของการต่อรองและลดทอนอำนาจคือภาพที่แสนหลงปราศัยแสนยกมือกราบไหว้มอบเมืองให้แก่พระยาคนคาก พระยาคนคากสั่งสอนแสนให้อยู่ในศีลกินในธรรมปกครองไพร่ฟ้าชาวเมืองลุ่มให้อยู่ดีกินดี อย่าลืมหิตเก่า คองหลังเมื่อถึงฤดูเพาะปลูกฝนน้ำฟ้าอย่าให้ขาดพระยาแสนหลงรับเอาคำสอนก็มกราบไหว้ต่อพระยาคนคาก ภาพการเป็น

ภาพจาก : https://cac.kku.ac.th/heet12_kong14/bunkfai.html

ผู้กระทำของชาวเมืองลุ่มที่มีต่อชาวแกนฟ้า คือการต่อรองและลดทอนอำนาจของแกน กงทัพคันคากช่วงชิงต่อรองและลดทอน อำนาจได้อย่างสิ้นเชิง

จากวรรณกรรมเรื่องพระยาคนคาก ที่กล่าวมาข้างต้น ในอดีตนั้นวรรณกรรม เรื่องนี้มีอิทธิพลต่อผู้ คนในสังคม เป็นอย่างมากในแง่ของบันเทิงคดี เกิดการรับรู้ สืบทอดวรรณกรรมเรื่องนี้ ทั่วภาคอีสาน และมีการกล่าวอ้างถึง วรรณกรรมเรื่องนี้ในงานประเพณีบุญบั้งไฟ ที่จัดขึ้นในเดือน 6 ในฐานะต้นสายปลายเหตุ ที่จะต้องจัดประเพณีบุญบั้งไฟเพื่อขอฟ้าขอ ฝนต่อพระยาแกน มีการเล่าสืบต่อกันมาว่า

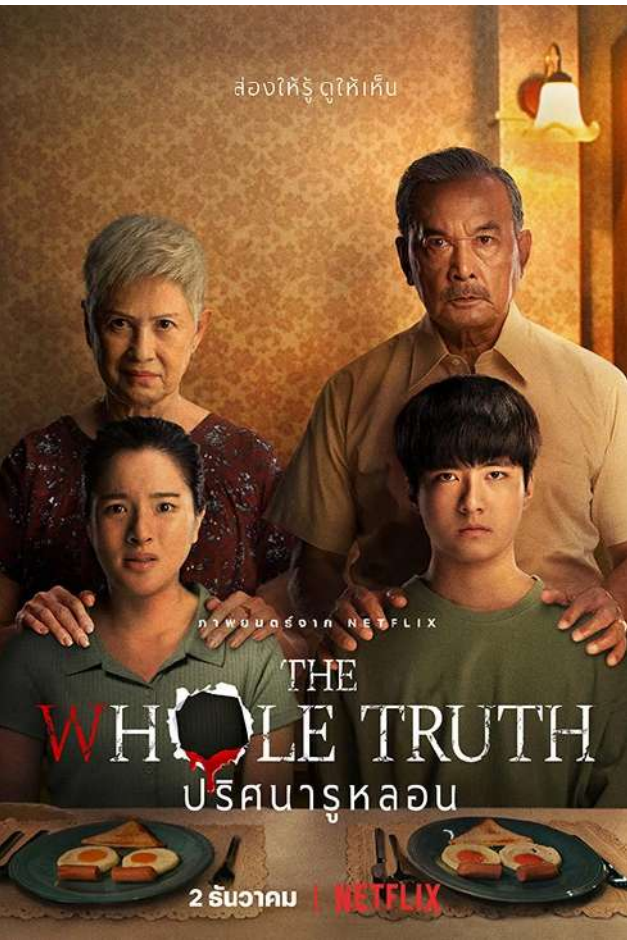
หลังจากที่พระยาคนคากรบชนะพระยา แกนแล้ว ได้ทำข้อตกลงกันหนึ่งในนั้น คือการส่งสัญญาณให้ แกนทราบว่ ถึงเวลาที่จะต้องให้น้ำแกโลกมนุษย์ โดยการจุดบั้งไฟขึ้นไปบอก ซึ่งชุดความรู้นี้ เป็นที่รู้จักและแพร่หลายในสังคมอีสาน จนกลายเป็นโครงสร้างทางความเชื่อ ของผู้ คนในสังคม และมีอิทธิพลต่อ งานบุญประเพณีบุญบั้งไฟที่จัดขึ้นโดยได้ การกล่าวอ้างถึงเหตุผลในการจุดบั้งไฟ

จากที่ผู้ เขียนได้สืบค้น ต้นฉบับเรื่อง พระยาคนคากที่จารลงในใบลาน ตัวอักษร ธรรมอีสาน ซึ่งปริวรรตโดยพระอริยานุวัตร เขมจารี อดีตเจ้าอาวาสวัดมหาชัย อ.เมือง

จ.มหาสารคาม ซึ่งเป็นเอกสารชิ้นต้นที่ เก่าแก่ ไม่ปรากฏเหตุการณ์ที่บอกว่า พระยาคนคากรบชนะพระยาแกนแล้ว จะจุดบั้งไฟขึ้นไปบอกเพื่อให้ส่งน้ำฝนลง มายังโลกมนุษย์ มีเพียงแค่ภาพพระยาแกน ปราชัย ยกเมืองให้ พระยาคนคาก พระยาคนคากสั่งสอนศีลธรรม พระยาแกน รับเอาคำสอนของพระยาคนคาก ในตัวบท ไม่ได้กล่าวถึงการจุดบั้งไฟแม้แต่น้อย ในทัศนะของผู้เขียนเรื่องการจุดบั้งไฟ ไปบอกพระยาแกนนั้นเกิดขึ้นภายหลังเพื่อ พยายามอธิบายเหตุที่ไปที่มา ตลอดจนหาเหตุผลอ้างอิงเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับ ประเพณีประเพณีบุญบั้งไฟในยุคปัจจุบัน

บรรณานุกรม

รัชช ปุณโณทก. (2547). วรรณกรรมภาคอีสาน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ไทย “ปริศนารูหลอน” (The Whole Truth)

ภาพจาก : https://netflix.fandom.com/wiki/The_Whole_Truth

“สิ่งที่เรารู้มันอาจจะไม่ใช่ความจริงทั้งหมด” ร่องรอยของ “รู” ที่ผนังในบ้านของตายาย ยังคงเป็นปริศนาสำหรับหลาน ๆ อย่างพิมและพัท ความสงสัยความหวาดกลัวได้เกิดขึ้นในใจของพวกเขาทั้งสองคน ภาพยนตร์ได้นำผู้ชมกลับไปรับรู้ถึงเรื่องราวในอดีตผ่านรูปปริศนาบนผนังบ้านผ่านการเล่าเรื่องเล่าจากตัวละครหลักในเรื่องที่อยู่ร่วมเหตุการณ์ในอดีต เมื่อมีการถามถึงที่มาของรูที่ผนัง คำถามคือใครเป็นผู้เล่าเรื่อง และเรื่องเล่านั้นมีความบิดเบือนหรือคลาดเคลื่อนหรือไม่ ดังคำพูดของพิมข้างต้น

ภาพยนตร์เรื่อง “ปริศนารูหลอน” เล่าถึงเรื่องราวของ พิม และพัท (รับบทโดย ปันปัน-สุทัตตา อุดมศิลป์ และ แม็ค-ณัฐพัชร์ นิมาจิรวัดน์) สองพี่น้องที่ต้องไปอาศัยอยู่ที่บ้านคุณตาพงษ์ (สมภพ เบญจาธิกุล) และคุณยายวรรณ (ทาริกา ชิตาพิทย์) หลังจากที่แม่ของพวกเขาประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์จนอาการสาหัส นอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล พิมและพัทได้เห็นรูที่ผนังบ้านและได้เห็น

เรื่องราวในอดีตที่น่ากลัวของเด็กผู้หญิงคนหนึ่งที่มีหน้าตาน่ากลัวในห้องเก็บของใต้หลังคา ซึ่งสร้างความหวาดกลัวและความสงสัยกับพวกเขาทั้งสองคน “ปริศนารูหลอน” ที่น่ากลัวมากไปกว่าเรื่องผี ๆ ที่พัทและพิมได้มองเห็นผ่านรูในบ้านหลังนี้ นั่นก็คือคำตอบของตาและยายที่มักจะตอบว่า “ไม่เห็นมีรูอะไรเลย” โดยเฉพาะตัวละคร “คุณยายวรรณ” ที่ภาพยนตร์ได้นำเสนอให้เป็นคนชอบความสมบูรณ์แบบ เค่งครี๊ด มีความเป็นแม่บ้านแม่เรือนดูแลสามีและลูกหลานอย่างไม่ขาดตกบกพร่อง เธอมักจะบอกว่า “ใหม่” แม่ของพิมและพัท เป็นลูกสาวที่สมบูรณ์แบบ เพราะเติบโตมาจากการเลี้ยงดูที่เข้มงวด เจ้าระเบียบ ซึ่งในภาพยนตร์ได้ถ่ายทอดพฤติกรรมของตัวละครซ้ำอีกครั้งผ่านรุ่นหลานอย่างพิมและพัท คุณยายวรรณจะดุรักและใส่ใจพิมมากกว่าพัท เพราะพิมรูปร่างหน้าสวย แต่พัทร่างกายไม่ค่อยแข็งแรง คุณยายวรรณบังคับให้พัทดื่มนมที่ผสมยาพิษจนหมดเหยือกทุกวัน จนพัทอาการแย่ลงทุกวัน

ซึ่งไม่ต่างจากเด็กผู้หญิงที่พวกเขามองเห็นผ่านรูอย่าง “พินยา” ลูกสาวอีกคนหนึ่งของใหม่ที่โชคร้ายเกิดมาพิการพิการจนไม่ได้รับการยอมรับจากยาย และถูกวางยาเบื่อหนูใส่ในแก้วนมเช่นกัน

ภาพยนตร์ที่มาของ “รู” บนผนังดังกล่าว เป็นร่องรอยของ “กระสุนปืน” ที่เคยคร่าชีวิตของพ่อแท้ ๆ ของพิมและพัท “รู” จึงอาจสะท้อนนัยยะการมองเห็นคุณค่า การละเลย ตัวตนของความเป็นมนุษย์ที่แตกต่างกันออกไปด้วย

เรื่องสั้น แนวทดลอง

โดยธรรมชาติ เรื่องสั้นมีความยืดหยุ่นมากกว่า นิยาย หมายความว่า “เรื่องสั้น” เปิดโอกาสให้ เล่นกับโครงเรื่อง หรือพล็อตต่าง ๆ ได้ไม่จำกัด เรื่องสั้นจึงกลายเป็นเครื่องมือชั้นดีที่นักเขียน สามารถสอดแทรกแนวคิดใหม่ ๆ เข้าไปเสมอ หรือทดลองเขียนในสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน เรื่อง สั้นจึงเป็นเหมือนสิ่งที่สามารถท้าทายทั้งคน เขียน และคนอ่าน ทำให้เกิดรูปแบบใหม่ ๆ ขณะ เดียวกัน “เรื่องสั้น” ยังมีช่องทางให้ผู้เขียนทดลอง กับการเล่าเรื่องได้หลากหลาย ทั้งรูปแบบ เนื้อหา โดยไม่ต้องอยู่กับกรอบเดิม ๆ

เรื่องสั้นแนวทดลอง หมายถึง เรื่องสั้นที่มีความเปลี่ยนแปลงในด้านรูปแบบการนำเสนอ โดยไม่ยึดติดกับการเขียนเรื่องสั้นตามแบบ ทฤษฎีการเขียนเรื่องสั้น มีการผสมผสาน รูปแบบและขนบวรรณกรรม การใช้ทัศนศิลป์ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตลอดจนการใช้ ภาษาในหลากหลายวิธี กลวิธีการนำเสนอ หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่นักเขียนแต่ละคนใช้ ในการนำเสนอเรื่องของตนตั้งแต่เริ่มต้นจน กระทั่งจบเรื่อง ในหลาย ๆ ครั้ง การทดลองไม่ใช่ แค่การคิดหารูปแบบใหม่ ๆ เพียงอย่างเดียว ในทางกลับกัน นักเขียนบางคนอาจจะค้นพบ การหักมุมจบในแบบต่าง ๆ บางคนอาจจะ ใช้วิธีการแอนตี้ไคลแมกซ์ บางคนอาจจะใช้ วิธีแบ่งสองเหตุการณ์ดำเนินเคียงข้างกันไป ตลอดเรื่อง เช่น เรื่องสั้นบางเรื่องของวินทร์ เลียววาริณ ในรวมเรื่องสั้น อาเพศกำสรวล และสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน งานเขียนของ ปราบดา หุยน ศิริวร แก้วกาญจน์ นักเขียน ซีไรต์คนล่าสุด เป็นต้น

นักเขียนเรื่องสั้นแนวทดลองนี้พยายาม ปลดเปลื้องความซ้ำซากแห่งโลกของการอ่าน และโลกของชีวิตจริง พวกเขาพยายามแสวงหา

และสร้างสรรค์ความแปลกใหม่จากสิ่งเดิม ๆ ด้วยความเชื่อที่ว่า ศิลปะการทำให้แปลก ในเรื่องสั้นสมัยใหม่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่าน ซึ่งอยู่ในกระแสหลักของการเขียนแนวสัจนิยม พิสูจน์สรรพสิ่งที่คุ้นเคยในสังคมด้วยมุมมองใหม่

เนื่องจากเนื้อที่ในคอลัมน์ นี้มีจำกัด จะขอกล่าวถึงเรื่องสั้นแนวทดลองของวินทร์ เลียววาริณ มานำเสนอให้เห็นเป็นตัวอย่างสัก เล็กน้อย เพราะวินทร์ เลียววาริณ นับว่าเป็น นักเขียนคนหนึ่งที่เป็นตัวแทนของการเขียน วรรณกรรมแนวทดลองมาอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง และประสบความสำเร็จในยุค ปัจจุบัน งานเขียนหลายเรื่องแสดงให้เห็น ความแปลกใหม่ มีการสร้างสรรค์เรื่องสั้นไทย ในยุคสังคมสมัยใหม่ ใช้กลวิธีการนำเสนอ หลากหลายรูปแบบมาเป็นองค์ประกอบรวม ของเรื่องสั้น

ขอยกตัวอย่าง เรื่องสั้นเรื่อง “โลกิย-นิพพาน” ในหนังสือรวมเรื่องสั้น “อาเพศกำสรวล” วินทร์ ใช้การนำองค์ประกอบของการจัดหน้า การสั่งตัวอักษรมาช่วยในการสื่อความหมาย ของเนื้อเรื่อง โดยแบ่งหน้ากระดาษเป็น ชาย-ขวา ฝั่งซ้ายใช้พื้นดำตัวหนังสือขาว ส่วนฝั่งขวาใช้พื้นขาวตัวหนังสือดำ ฝั่งซ้าย คือบทสนทนาระหว่างตัวเอกกับหลวงพี่ใน กุฏิวัด ฝั่งขวาคือบทสนทนาระหว่างตัวเอกกับ โสเภณี นอกจากนี้วินทร์ยังจงใจให้การดำเนิน เรื่อง การบรรยายฉาก และแม้แต่บทสนทนาใน ฝั่งซ้ายและขวามีลักษณะคู่ขนานกันบ้าง และ ขัดแย้งกันบ้าง ทั้งหมดนี้เพื่อสื่อความหมาย ถึงเส้นแบ่งอันรางเลือนระหว่างสองเหตุการณ์ นั้นเอง

เรื่องสั้นเรื่อง “ชู” ในหนังสือรวมเรื่องสั้นรางวัล

ซีไรต์ “สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน” ได้ถอดเอา “คำสำคัญ” ที่ปรากฏในเรื่องเล่าที่มีเนื้อเรื่อง เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศฉันทูสาวมาวาง เรียงต่อ ๆ กัน โดยคั่นด้วยเครื่องหมาย slash (/) เป็นการเขียนแบบการสร้างชุดคำที่เกี่ยวข้อง หนึ่ง กัน แยกใส่เป็นช่องหรือเป็นหัวง การเขียน แบบนี้ทำให้เกิดชุดความคิดชุดหนึ่ง ๆ แม้ว่าคำ แต่ละคำจะถูกแยกออกจากกัน แต่ความหมาย ของคำแต่ละคำเชื่อมโยงกันอย่างมีสัมพันธภาพ การที่วินทร์เลือกใช้คำนามทั้งหมดโดยไม่ได้ เชื่อมความของแต่ละคำ และตั้งใจใช้เครื่องหมาย slash มาช่วยแยกคำทุกคำนั้น นัยหนึ่งเขากำลังสื่อความว่า ปรากฏการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นได้ อย่างสามัญธรรมดาในทุกหนทุกแห่ง และ ทุกกาลเทศะ ไม่ได้เป็นกรณีพิเศษของมนุษย์ใด คู่หนึ่ง และเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดเป็นวัฏจักร วนเวียนซ้ำซาก

งานเขียนแนวทดลองนี้นับว่าเป็นสุนทรียะ แบบใหม่ที่มุ่งสร้างพลังแห่งการรับสารที่แปลก ต่างไปจากงานเขียนแนวขนบดั้งเดิม มุ่งสร้าง พลังแห่งการรับสารที่แตกต่างไปจากงานเขียน แบบเดิม กล่าวคือ เชลหรือถ่วงการรับรู้ของ ผู้อ่าน สร้างความฉงนฉงายแก่ผู้อ่าน ทำให้ ผู้อ่านตระหนักว่าเรื่องเล่าเป็นการประกอบสร้าง ไม่ใช่การบันทึก หรือเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นจริง อีกทั้ง มีแนวโน้มที่จะทำลายโครงเรื่องที่เน้นการพัฒนา อย่างเป็นเหตุเป็นผลของเหตุการณ์ และ ตั้งคำถามกับกฎของเหตุผล ผู้อ่านจะถูกกระตุ้น ให้อ่านงานเขียนเรื่องสั้นของนักเขียนกลุ่มนี้ ด้วยสายตาหรือท่าทีแบบใหม่ เกิดการรับรู้และ ไคร่ครวญปรากฏการณ์ของชีวิต สังคม และ โลกด้วยมุมมองแบบใหม่ที่เต็มไปด้วยวิธีคิดของ การต่อต้าน การรื้อสร้าง และความหลากหลาย และที่สำคัญผู้อ่านจะเกิดการตระหนักรู้ว่าสังคม และโลกสมัยใหม่กำลังเปลี่ยนแปลงไป

ตำนานกลองวิเศษ

กลองหมากแข้งเมืองอุดรธานี

กลองวิเศษ นามว่า “**กลองหมากแข้ง**” ของพระเจ้ามหาชีวิตแห่งกรุงศรีสัตนาคนหุต ถูกเล่าขานว่ามีถิ่นกำเนิดอยู่ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ตำนานกลองหมากแข้งเป็นตำนานที่ถูกเล่าขานมานานและสอดคล้องกับที่มาของชื่อบ้านนามเมืองนามว่าบ้านหมากแข้ง ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเชื่อว่ามีต้นหมากแข้งขนาดใหญ่เกิดขึ้นอยู่บริเวณใกล้ลำห้วยหมากแข้ง (วัดมณีมาวาส) ชาวเรื่องต้นหมากแข้งใหญ่ทราบถึงพระกรรมของพระเจ้ามหาชีวิตกรุงศรีสัตนาคนหุต พระองค์ใคร่ที่จะให้ตัดต้นหมากแข้งเพื่อทำเป็นกลอง ซึ่งสามารถทำกลองได้ถึง 3 ใบ ใบที่ 1 เก็บไว้ที่กรุงศรีสัตนาคนหุต ใบที่ 2 เก็บไว้ที่นครหลวงพระบาง และใบที่ 3 ถูกเก็บไว้ที่วัดโบราณริมบึงหนองบัว กลองดังกล่าวบ้างถูกเล่าขานว่าทำเป็นกลองเพล บ้างเล่าว่าทำเป็น

กลองกึ่ง เพื่อใช้สำหรับตีเพื่อบอกเหตุหรือมีการประชุม เมื่อใดที่ตีกลองเสียงของกลองอันดังกังวานจะดังสะท้อนถึงเมืองบาดาล ตลบ้นดาลให้พญานาคออกมาจากรู

เมื่อเกิดเหตุการณ์สู้รบระหว่างกรุงศรีอยุธยา กับ กรุงศรีสัตนาคนหุต พระเจ้าแผ่นดินกรุงศรีสัตนาคนหุต ได้ตีกลองเพื่อบอกกล่าวให้พญานาคขึ้นมาช่วยรบและได้รับชัยชนะหลายครั้ง กระทั่งคราวหนึ่ง ฝ่ายกรุงศรีอยุธยาได้ให้ “เซียงเมียง” ใช้กลอุบายหลอกล่อให้ฝ่ายกรุงศรีสัตนาคนหุตทำลายกลองทิ้งเสีย เพราะการมีกลองใบนี้อาจจะทำให้เกิดภัยพิบัติและกาลกิณีแก่บ้านเมือง หลังจากพระเจ้าแผ่นดินกรุงศรีสัตนาคนหุตหลงกลทำลายกลองโดยได้ทิ้งลงและทำการปิดรูพญานาคไม่ให้ขึ้นมาช่วยกรุงศรีสัตนาคนหุตรบได้ รุพญานาค

ที่ถูกกล่าวถึงคือที่ตั้งของพระธาตุหลวง ในนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากนิทานมุขปาฐะประจำถิ่นดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นว่าชุมชนโบราณบริเวณบึงหนองบัว และลำห้วยหมากแข้ง มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกรุงศรีสัตนาคนหุต หรือวัฒนธรรมล้านช้าง โดยจะเห็นได้จากซากเจดีย์โบราณบริเวณริมบึงหนองบัว ที่ชาวบ้านเรียกว่าพระธาตุหนองบัวกลอง (วัดหนองบัวร้าง) แต่ปัจจุบันถูกเรียกเพียงสั้น ๆ ว่า “**พระธาตุหนองกลอง**” ซึ่งพระธาตุตั้งอยู่บนเนินดินทางทิศใต้ของบึงหนองบัว ชื่อพระธาตุชาวบ้านเชื่อว่าภายในบรรจุกลองหมากแข้งอีกใบ ชื่อดังกล่าวสันนิษฐานว่าคงเป็นพระธาตุที่มีความสัมพันธ์กับกลองวิเศษ หรือกลองหมากแข้ง

อุดมฤๅษีเมืองใหญ่ มี หมั้น จัน เป็น ต้น
 ฤๅษีเมืองใหญ่ มี หมั้น จัน เป็น ต้น
 ฤๅษีเมืองใหญ่ มี หมั้น จัน เป็น ต้น
 ฤๅษีเมืองใหญ่ มี หมั้น จัน เป็น ต้น
 ฤๅษีเมืองใหญ่ มี หมั้น จัน เป็น ต้น
 ฤๅษีเมืองใหญ่ มี หมั้น จัน เป็น ต้น

อนุสาวรีย์ราช ทศกัณฐ์ (Ananda Rajakulasingh)

ภาพพระธาตุหนองบัวทอง (หนองบัวกลอง)

ทั้งนี้จากข้อมูลทางกายภาพเบื้องต้นพบว่ารูปทรงของเจดีย์นี้มีลักษณะสถาปัตยกรรมในวัฒนธรรมล้านช้าง มีการก่อด้วยอิฐดินเผาแบบโบราณวางเรียงซ้อนกัน ฐานเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส ผสมลักษณะเอวชั้นแบบล้านช้าง องค์เจดีย์มีลักษณะของการย่อมุม ส่วนบนของเจดีย์มีการพังทลายลงมา ลักษณะดังกล่าวมานี้ มีความใกล้เคียงกับเจดีย์ร้างข้างตลาด และเจดีย์ญาพ่อแก่ ในเขตเมืองโบราณเวียงคุก จังหวัดหนองคาย นอกจากนี้บริเวณใกล้เคียงกันทางด้านทิศตะวันออกของเจดีย์ยังพบว่ามีแนวฐานอิฐมีลักษณะคล้ายสิม (อุโบสถ) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวเคยเป็นโบราณสถานพุทธศาสนาในวัฒนธรรมล้านช้าง

นอกจากนี้ยังพบหลักฐานที่สะท้อนให้เห็นว่าชุมชนริมลำห้วยหมากแข้งซึ่งเป็นลำน้ำสาขาของกลุ่มลำน้ำห้วยหลวงในพื้นที่อำเภอเมืองอุดรธานีนี้เป็นแหล่งชุมชนโบราณอย่างน้อยที่ปรากฏชื่อลำน้ำห้วยหลวงไม่ต่ำกว่า 600 - 700 ปีซึ่งมีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์มาก่อนการก่อตั้งมณฑลอุดรในช่วงพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคมเป็นข้าหลวงประจำมณฑล (สมัยรัชกาลที่ 5) จากหลักฐานในเอกสารโบราณของหอสมุดแห่งชาติลาว เรื่องขุนบรมราชาธิราช ชื่อว่าเมืองปากห้วยหลวง ปัจจุบันคือ อำเภอโพนพิสัย ซึ่งพื้นที่ที่เป็นต้นกำเนิดลำน้ำห้วยหลวงจากเทือกเขาภูพานบริเวณอำเภอหนองวัวซอ ไหลรวมกลายเป็นเขื่อนห้วยหลวง ไหลผ่านเขตอำเภอเมืองอุดรธานีและไหลตกแม่น้ำโขงบริเวณอำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ลักษณะดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นถึงการตั้งชุมชนและเส้นทางสัญจรไปมาหาสู่กันระหว่างเวียงจันทน์กับชุมชนโบราณบริเวณพระธาตุหนองบัวกลอง และเมืองต่าง ๆ

ที่ใกล้เคียง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับฝีมือเชิงช่างทางด้านสถาปัตยกรรม การสร้างเจดีย์ที่มีความคล้ายคลึงกัน ดังเช่นพระธาตุหนองกลอง (หนองบัวกลอง) กับพระธาตุในกลุ่มวัฒนธรรมล้านช้างในเมืองเวียงคุก (จังหวัดหนองคาย) นครเวียงจันทน์ ฯลฯ

สำหรับผู้ที่สนใจใคร่รู้เรื่องราวตำนานกลองหมากแข้ง พระธาตุหนองบัวกลองเมืองอุดรธานี สามารถเดินทางมาชมได้ที่ วัดหนองบัวร้าง ใกล้กับศูนย์การค้ายูดี ทาวน์ ข้างสถานีรถไฟอุดรธานี ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี และตำนานนิทานประจำถิ่นเรื่องต่อไปจะเป็นเรื่องอะไร?

...โปรดติดตามฉบับถัดไป

มองอีสาน วรรณกรรม ชาตก

ผ่าน

หากมองวิถีชีวิตของคนอีสานผ่านนิทานเรื่องเล่า จะเห็นว่าเรื่องราวของคนอีสานถูกถ่ายทอดออกมาในหลากหลายรูปแบบ หนึ่งในบรรดารูปแบบเรื่องเล่าเหล่านั้น คือ การถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ ความศรัทธาที่มีต่อพระพุทธศาสนา ดังนั้น เรื่องราวที่ถูกถ่ายทอดออกมาจึงได้รับอิทธิพลการเล่าเรื่องในรูปแบบของชาตก ซึ่งมาจากคำภาษาบาลีและสันสกฤตว่า **ชาตก** (อ่านว่า ชา-ตะ-กะ) หมายความว่า เรื่องราวของพระพุทธเจ้าที่มีมาในชาติก่อน ๆ โดย เอ็ดเวิร์ด เจ โทมัส (Thomas 1971 : 614) กล่าวว่า “ชาตก คือ เรื่องราวที่เกี่ยวกับพระชาติก่อนของพระพุทธเจ้า ซึ่งรวบรวมมาจากนิทานชาวบ้าน และทำให้ตัวละครตัวใดตัวหนึ่งในเรื่องคือพระพุทธเจ้าในอนาคต”

โครงสร้างนิทานชาตก ในอรรถกถาชาตก มงคลปกรณ์ 5 ส่วน คือ

1. เรื่องปัจจุบัน (ปัจจุบันวัตถุ) ส่วนนี้เป็นส่วนเริ่มต้นเรื่องราว พระพุทธเจ้าประทับที่ไหน ทรงปรารภเรื่องอะไรจึงตรัสชาตกเรื่องนี้
2. เรื่องในอดีต (อดีตวัตถุ) ส่วนนี้เป็น การเชื่อมเรื่องปัจจุบันให้สัมพันธ์กับเรื่องในอดีต คือ เมื่อปัจจุบันเป็นอย่างไร ในอดีตก็เป็นเช่นเดียวกัน ส่วน

ใหญ่กล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีของพระโพธิสัตว์

3. คาถา คือส่วนที่เป็นร้อยกรอง อาจมีหนึ่งคาถา หรือมากกว่า มีปรากฏอยู่ในส่วนที่เป็นปัจจุบันวัตถุ และอดีตวัตถุ
  4. การอธิบายคำ หรือวลีที่ยาก ให้เข้าใจง่าย (เวैयाकरणะ) บางครั้งใช้หลักไวยากรณ์อธิบายขยายคำ หรือความ
  5. สรุปรื่องชาตก (สโมธาน) คือ สรุปรื่องบุคคล หรือสัตว์ซึ่งเป็นตัวละครในชาตก
- ในส่วนที่เป็นอดีตชาติกลับชาติมาเป็นใครบ้าง ในสมัยปัจจุบัน ขณะที่พระพุทธเจ้าแสดงชาตก รวมทั้งการกล่าวถึงการสำเร็จมรรคผลของผู้ฟังชาตกด้วย

วรรณกรรมท้องถิ่นอีสานหลายเรื่องที่ได้รับอิทธิพลการใช้รูปแบบการเล่าเรื่องตามโครงสร้างของนิทานชาตก หรือนำนิทานชาตกมาปรับเนื้อหาให้เข้ากับบริบทท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น วรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ เรื่อง ปาจิต-อรพิม ดังตัวอย่าง (ภูมิจิตร เรื่องเดช, 2544)

ฉันผู้แต่งจึงจะแจ้งเรื่องบุราณ
พระทรงญาณแจ้งคำพระธรรมมี

พระปิ่นเกศตรัสเทศน์ไว้แจ่มแจ้ง
เดิมสำแดงปรารภด้วยเศรษฐี
มีในเรื่องอภิธรรมเจ็ดคัมภีร์
ว่าเมืองมีชื่อโสโรนคร

เศรษฐีมีอยู่ในเมืองนั้น
สารพันเงินทองกองสลอน
มีลูกชายให้ชื่อถือขจร
ขนานนามกรคล้ายบิดาฯ

นอกจากนั้น ยังอาจสอดแทรกเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิต ค่านิยม และจิตใจที่เปี่ยมด้วยความเอื้อเฟื้อของคนอีสาน ตัวอย่าง เช่น

แก่ลูกคำจึงเอาน้ำมาพรมประ
จงสุขซีมีพลังให้เหลือหลาย
แก่ผูกมือเรียกขวัญว่าหลานยาย
มาหาตาอยู่กับตาสโมสรม

อายุยืนวัฒนาสถาวร
มารวมฟูร่วมหมอนกับตายาย
แล้วคดข้าวเผาปลากินเกิดหลาน
จงสำราญหยุดเอาแรงไว้สืบสาย

ให้พวงพื้มกำลังขึ้นมากมาย
ต่อปีหน้าฟ้าใหม่จึงติดตามฯ

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า วรรณกรรมท้องถิ่นอีสานหลายเรื่องที่ได้รับอิทธิพลมาจากนิทานชาตก ทั้งในด้านโครงสร้าง ด้านเนื้อหาซึ่งนำเนื้อหาจากนิทานชาตกมาปรับให้เข้ากับบริบทของท้องถิ่นต่าง ๆ และยังสามารถแทรกคติธรรม วิถีชีวิต ค่านิยม ความเชื่อ เป็นต้น

บรรณานุกรม

Thomas, E. J. &, Francis, H. T. . (1916). **Jataka tales**. Cambridge : University Press.

ภูมิจิตร เรื่องเดช. (2544). **ปาจิต-อรพิม การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น**. สุรินทร์ : ทุ่งสมุทรีอิมพีเรียล.

Search Facebook

ภาษาไทย

ภาษาไทย เจียรโนอัญมณี

13 h

กระดานข่าว

ข่าวสาร ความวิตก รกในหัว
ที่หมองมัว วังวุ่น ชุ่นและไส
จริงเท็จแท้ แผลความ อยู่ภายใน
ชวนสงสัย ต่อสิ่ง ที่วังชน

กระดานข่าว เฟซบุ๊ก ชุกซ่อนเงื่อน
ต่างบิดเบือน ข้อความ ให้สับสน
บ้างกดไลก์ กดแชร์ ตามแต่ตน
มียินยอม สนใคร ในกลลวง

หลากหลายประเด็น เช่นฆ่า วาจาหยาบ
เรื่องบุญบาป ชินใจน่าห้วงหวง
เชื้อโรคร้าย โควิด ช่างซ้ำกรวง
คอยด้นรวง อนาคต ขาดใจตาย

การเมืองมัก แบ่งฝ่าย หมายถึง
ไม่ลดละ อนาคต พาจับหาย
ประชาราษฎร์ ทุกข์เข็ญ ลำเค็ญกาย
ไร้จุดหมาย ปลายทาง ระหว่างเดิน

ปฏิรูป ระบบ การศึกษา
พัฒนา วิชา ไม่ขาดเขิน
ยุทธศาสตร์ชาติไทย พาเจริญ
จะดำเนิน ตามกรอบ ปลอดภัย

เรียนเพื่อรู้ เข้าใจ ในเหตุเรื่อง
คอยประเทือง นำพา หาเหตุผล
สังเคราะห์ใน ข้อความ อย่างแยบยล
จะบันดล ปัญญา สง่างาม

เหน้อยและล้ำ หน้าจอ พอแค่นี้
ปิดทีวี เฟซบุ๊ก เลิกสอภาม
พักสมอง ครอบจิต งดติดตาม
หวังก้าวข้าม โลกมายา ไม่น่าชม

32

5 Comments

Like

Comment

Share

อมรเทพ เพ็องสูงเนิน

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5

“
ฉันจะเลือกโรงเรียนไหนดี แล้วฉันจะต้อง
ทำตัวอย่างไร แล้วเด็กจะฟังที่ฉันสอน
หรือไม่ กลัวภาระการสอนจะหนักเกินไป
จนไม่มีเวลาทำงานอย่างอื่น ฯลฯ

”

ผมตั้งคำถามเหล่านี้กับตัวเองเป็นประจำ
ตั้งแต่ที่ได้ก้าวเข้ามาเหยียบในคณะ
ครุศาสตร์ คิดแล้วคิดอีก ว่าตัวเองตัดสินใจ
ถูกแล้วใช่ไหม ที่มาเรียนเป็น ‘ครู’

และแล้ววันนี้ก็มาถึง วันที่ผมต้องตัดสินใจ
เลือกโรงเรียนที่ผมคิดว่าน่าจะใช่และ

ตอบโจทย์ความต้องการของผมมากที่สุด
ผมจึงตัดสินใจเลือกโรงเรียนวัดโพธิ์ทอง
เพราะอยู่ห่างจากตัวเมืองบุรีรัมย์ เพียง
7 กิโลเมตร ในวันส่งเอกสารเข้าฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพ ผมได้มีโอกาส
เข้าพบท่านผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อ
รับการปฐมนิเทศ ทำให้ความคิดที่ว่า

“มานี้ เดียวพี่จะเล่าอะไรให้ฟัง”

“ฉันจะต้องทำตัวอย่างไร แล้วเด็กจะฟังที่ฉันสอนหรือไม่” มันย้อนกลับมาสะกิดใจผมอีกครั้ง ผมตื่นเต้นมาก ทำได้เพียงขมความคิด ความกลัวนี้เอาไว้ แล้วบอกกับตัวเองว่า “เรียนมาตั้ง 4 ปี จะมาตายเพราะความคิดแค่นี้ไม่ได้ ต้องทำได้ ฉันต้องทำได้”

หลังจากที่ผมได้เข้ามาเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับปริญญาตรีที่โรงเรียนแห่งนี้ ได้เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ผมต้องปรับเปลี่ยนความคิดที่ว่า “กลัวภาระการสอนจะหนักเกินไป จนไม่มีเวลาทำงานอย่างอื่น” ซึ่งความคิดนี้กลายเป็นเรื่องเล็กน้อยไปเลย จนผมได้มาเจองานช่างที่ใหญ่กว่าช่างหลายเท่า คือ การทำงานที่นอกเหนือจากการสอน ไม่ว่าจะเป็น ตัดหญ้า ถางป่า ยกโต๊ะเก้าอี้ ขนไม้ ซ่อมผ้าเพดาน ห้องเรียน กวาดห้องเรียน ทาสี จับผ้าไปจนถึงการที่ต้องเผชิญกับนักเรียนที่เป็นเด็กพิเศษ ทั้งสมาธิสั้น อาละวาด ทำร้ายร่างกาย บางก็ถูกนักเรียนตั้งคำถามว่า “ครูเป็นตุ๊ดหรือครับ ครูเป็นกะเทยหรือเปล่าคะ” สิ่งเหล่านี้ทำให้ผมต้องระบายให้แม่ฟังทั้งน้ำตา ในช่วงแรกผมทำใจไม่ได้กับสิ่งที่ตัวเองได้รับ กระทั่งผมได้ยินประโยคนี้จากแม่ “สู้เอานะลูก ไม่ผิดที่ลูกเหนื่อย ไม่ผิดที่ลูกท้อ ไม่ผิดที่ลูกร้องไห้ แต่จงจำไว้ว่าความเหน็ดเหนื่อยความท้อในวันนี้จะส่งผลให้ลูกกลายเป็นครูที่แข็งแกร่งในอนาคตอย่างแน่นอนอดทนอีกนิด แม่จะรอดูความสำเร็จนั้นนะ” นี่คือคำพูดของแม่ที่เป็นเพียงชาวไร่ชาวนาธรรมดาคนหนึ่ง ทำให้ผม

ต้องอดทนสู้เพื่อคนที่ผมรัก

การเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับปริญญาตรีที่โรงเรียนแห่งนี้ ได้เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ผมต้องปรับเปลี่ยนความคิดที่ว่า “กลัวภาระการสอนจะหนักเกินไป จนไม่มีเวลาทำงานอย่างอื่น” ซึ่งความคิดนี้กลายเป็นเรื่องเล็กน้อยไปเลย จนผมได้มาเจองานช่างที่ใหญ่กว่าช่างหลายเท่า คือ การทำงานที่นอกเหนือจากการสอน ไม่ว่าจะเป็น ตัดหญ้า ถางป่า ยกโต๊ะเก้าอี้ ขนไม้ ซ่อมผ้าเพดาน ห้องเรียน กวาดห้องเรียน ทาสี จับผ้าไปจนถึงการที่ต้องเผชิญกับนักเรียนที่เป็นเด็กพิเศษ ทั้งสมาธิสั้น อาละวาด ทำร้ายร่างกาย บางก็ถูกนักเรียนตั้งคำถามว่า “ครูเป็นตุ๊ดหรือครับ ครูเป็นกะเทยหรือเปล่าคะ” สิ่งเหล่านี้ทำให้ผมต้องระบายให้แม่ฟังทั้งน้ำตา ในช่วงแรกผมทำใจไม่ได้กับสิ่งที่ตัวเองได้รับ กระทั่งผมได้ยินประโยคนี้จากแม่ “สู้เอานะลูก ไม่ผิดที่ลูกเหนื่อย ไม่ผิดที่ลูกท้อ ไม่ผิดที่ลูกร้องไห้ แต่จงจำไว้ว่าความเหน็ดเหนื่อยความท้อในวันนี้จะส่งผลให้ลูกกลายเป็นครูที่แข็งแกร่งในอนาคตอย่างแน่นอนอดทนอีกนิด แม่จะรอดูความสำเร็จนั้นนะ” นี่คือคำพูดของแม่ที่เป็นเพียงชาวไร่ชาวนาธรรมดาคนหนึ่ง ทำให้ผม

แต่ในส่วนของการสอนแบบออนไลน์และออนแอนด์ออฟไลน์ เราไม่สามารถคาดเดาได้เลยว่าไปงาน หรือแบบฝึกหัดต่าง ๆ ที่เรามอบหมายไปมันจะกลับมาหาเราพร้อมกับชิ้นงานที่ผมคาดหวังเอาไว้ โดยเฉพาะการสอนแบบออนไลน์ เด็กบางคนก็ขาดแคลนทางทุนทรัพย์ ไม่มีเครื่องมือที่จะอำนวยความสะดวกในการเรียนถึงจะมีอุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีอื่น ๆ

แต่ก็ไม่ได้มีเงินที่จะสมัครอินเทอร์เน็ต ทำให้เด็กนักเรียนไม่ได้รับความรู้ อย่างเต็มประสิทธิภาพ

แต่ในความโชคร้ายของการเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับปริญญาตรีที่โรงเรียนแห่งนี้ ได้เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ผมต้องปรับเปลี่ยนความคิดที่ว่า “กลัวภาระการสอนจะหนักเกินไป จนไม่มีเวลาทำงานอย่างอื่น” ซึ่งความคิดนี้กลายเป็นเรื่องเล็กน้อยไปเลย จนผมได้มาเจองานช่างที่ใหญ่กว่าช่างหลายเท่า คือ การทำงานที่นอกเหนือจากการสอน ไม่ว่าจะเป็น ตัดหญ้า ถางป่า ยกโต๊ะเก้าอี้ ขนไม้ ซ่อมผ้าเพดาน ห้องเรียน กวาดห้องเรียน ทาสี จับผ้าไปจนถึงการที่ต้องเผชิญกับนักเรียนที่เป็นเด็กพิเศษ ทั้งสมาธิสั้น อาละวาด ทำร้ายร่างกาย บางก็ถูกนักเรียนตั้งคำถามว่า “ครูเป็นตุ๊ดหรือครับ ครูเป็นกะเทยหรือเปล่าคะ” สิ่งเหล่านี้ทำให้ผมต้องระบายให้แม่ฟังทั้งน้ำตา ในช่วงแรกผมทำใจไม่ได้กับสิ่งที่ตัวเองได้รับ กระทั่งผมได้ยินประโยคนี้จากแม่ “สู้เอานะลูก ไม่ผิดที่ลูกเหนื่อย ไม่ผิดที่ลูกท้อ ไม่ผิดที่ลูกร้องไห้ แต่จงจำไว้ว่าความเหน็ดเหนื่อยความท้อในวันนี้จะส่งผลให้ลูกกลายเป็นครูที่แข็งแกร่งในอนาคตอย่างแน่นอนอดทนอีกนิด แม่จะรอดูความสำเร็จนั้นนะ” นี่คือคำพูดของแม่ที่เป็นเพียงชาวไร่ชาวนาธรรมดาคนหนึ่ง ทำให้ผม

สุดท้ายนี้ พี่อยากขอฝากถึงน้อง ๆ ที่กำลังเผชิญอุปสรรคปัญหาเช่นเดียวกับพี่ ว่า “จงทำความฝันให้เป็นความจริง อย่าทำความจริงให้กลายเป็นความฝัน จงเป็นทั้งผู้รับและผู้ให้ ให้ทั้งความรู้ที่ควรค่าไปกับคุณธรรม ความจริงที่เราฝันอยู่ใกล้แค่เอื้อม ทำมันให้ได้ครับ”

“ความพยายามไม่เคยทรยศใคร”

ภวินท์ อินทะพันธ์

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5

นี่ถือว่าเป็นการบันทึกเรื่องราวของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูครั้งแรก เมื่อได้รับโจทย์จากอาจารย์หัวหน้าสาขาวิชาภาษาไทยคนปัจจุบันมา ผมรู้สึกเป็นเกียรติและรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ดีมาก ๆ สำหรับตัวเอง ผมเชื่อว่าสิ่งนี้จะช่วยเป็นประโยชน์ต่อรุ่นน้องในฐานะนักศึกษาวิชาชีพระดับที่ต้องออกมาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาในปีถัด ๆ ไป การบอกเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่

เกิดขึ้นในช่วงของชีวิตนักศึกษาวิชาชีพระดับชั้นปีที่ 5 ของตัวผมเอง ทั้งในเรื่องของสิ่งที่ต้องเตรียมตัว สิ่งที่ต้องปฏิบัติ สิ่งที่ต้องแก้ไขเมื่อประสบกับปัญหา สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นการฝึกฝน ทัศนคติวิชาความรู้ และประสบการณ์ให้แข็งแกร่งก่อนออกไปประกอบวิชาชีพครูจริงในอนาคต หวังว่าบันทึก “เรื่องเล่าชาวฝึกสอน” นี้ จะช่วยเพิ่มแรงบันดาลใจ และความตั้งใจที่จะเป็น

ครูรุ่นใหม่ให้กับนักศึกษาวิชาชีพระดับชั้นปีที่ 5 มีโอกาสได้เข้ามาภาวนาดูผ่านเรื่องเล่าฉบับนี้

ก่อนที่จะเล่าเรื่องฝึกสอนในปี 5 ขอย้อนเกริ่นเรื่องราวในช่วงปี 4 ปลายภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ก่อนที่จะได้ออกมาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งตัวผมยังคงวุ่นวายกับรายวิชาที่ต้องเรียนให้ครบ

เรื่องเล่าชาวฝึกสอน

ก่อนออกฝึกสอน เนื่องจากในตอนปี 2 ผมต้องออกไปเข้ารับการฝึกทหารกองประจำการที่จังหวัดกาญจนบุรี ทำให้ตัวเองไม่ได้เรียนไป 2 ภาคการศึกษา (รวมๆ ไปแล้วนับได้ 15 รายวิชา 34 หน่วยกิตที่ไม่ได้เรียนเหมือนเพื่อนร่วมรุ่นปี 60) ณ เวลานั้นก่อนที่จะสอบปลายภาคเรียนจบปี 4 เป็นช่วงเวลาที่กดดันและเครียดเป็นพิเศษขอใช้คำว่า “เครียดเป็นพิเศษ” เนื่องจากผมยังเรียนเก็บหน่วยกิตได้ยังไม่ครบ เหลือ 11 หน่วยกิต ทว่า โชคดียังเข้าข้างผมอยู่หรือไม่รู้ว่าคุณศลผลบุญยังพอมิ ผมได้รับความเมตตา ความอนุเคราะห์จากอาจารย์ในสาขาวิชา และจากหัวหน้าสาขาวิชาภาษาไทยในขณะนั้น **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาลิตา ผลประเพ็ชร์** (ครูผู้ซึ่งมาช่วยชีวิตนักศึกษาที่แสนวุ่นวายคนนี้) ผู้เป็นกำลังเป็นคนติดต่อประสานขออาจารย์ท่านอื่นๆ ให้ช่วยเปิดสอนรายวิชา เพื่อที่ผมได้ลงทะเบียนเรียนให้ครบทุกหน่วยกิตในช่วงภาคการศึกษาที่ 3 หรือช่วงซัมเมอร์ (Summer) จนสามารถออกมาฝึกสอนได้ตามปรกติ

โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโรงเรียนที่ผมเลือกฝึกสอน ถามว่าทำไมถึงเลือกโรงเรียนนี้

เหตุผลประการแรก เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเพราะตัวเองต้องการ/อยากเป็นครูสอนชั้นมัธยมศึกษา ไม่อยากสอนระดับประถมศึกษา และคิดว่าตัวเองคุยกับเด็กเล็กไม่เป็น เหตุผลประการที่สอง เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีระยะทางไม่ไกลจากตัวเมืองบุรีรัมย์ ห่างจากเมืองแค่ 10 กิโลเมตรเอง และที่สำคัญยังไม่มีใครเลือกฝึกสอนที่โรงเรียนแห่งนี้เลย ในฐานะที่เป็นผู้ได้เลือกโรงเรียนสุดท้ายหลังเพื่อน ๆ เขา โชคชะตาก็เลยได้นำพาตัวผมและเพื่อนสนิทซึ่งก็คือ **อ้น (นางสาวมณฑิรา อุดม)** มาสู่ว่านำเงินเหลืองห้วยราชพิทยาคมแห่งนี้

ตัวผมเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาศึกษาศาสตร์ที่พิเศษกว่าเพื่อนคนอื่นมาก ความพิเศษของผมก็คือ การเป็นนักศึกษาปีหนึ่งตอนอายุ 25 ปี จนได้ออกมาฝึกสอนในโรงเรียนตอนปี 5 ในอายุ 30 ปีบริบูรณ์! โชครับคนที่กำลังอ่านอยู่ไม่ต้องตกใจหรือคิดว่าตัวเลขนั้นผิด อายุ 30 ปีจริง ๆ

ภาคเรียนที่ 1 นี้ ผมได้รับมอบหมายให้สอนในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้องเรียน คือ ม.1/2, 1/4, และ 1/5 ความพิเศษของผมนี้แหละทำให้บุคลากรที่โรงเรียนห้วยราช

พิทยาคม คุณครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเฉพาะคุณครูพี่เลี้ยง (คุณครูนอม-ครูสุชญา กระชุงรัมย์) เมตตาและให้ความเชื่อใจ เปิดโอกาสให้ผมได้ฝึกสอน ได้ฝึกงานอย่างอิสระ ถึงกระนั้นผมก็ต้องเรียนรู้ ขอคำแนะนำคำปรึกษาต่าง ๆ ทั้งจากเพื่อนสนิท เพื่อนฝึกสอน ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารอยู่ดี เพราะผมก็ยังต้องเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อีกมากมาย

คาบแรกที่ได้เจอนักเรียน ม.1/2 ความตื่นเต้นเกิดก่อตัวขึ้นภายในใจ ผมหยิบหนังสือเรียนไปแจกนักเรียนพร้อมกับครูหัวหน้ากลุ่มสาระฯ หลังจากนั้นก็เริ่มให้นักเรียนแนะนำตัวเอง รู้ไหมว่าผมจำชื่อเล่นนักเรียนไม่ได้ซักคน ไม่รู้ว่าเป็นเพราะผมหูตึงหรือนักเรียนพูดเสียงเบา ช่วงบ่ายมาเจอนักเรียนห้องที่สอง ม.1/5 ห้องนี้มีอยู่ 21 คน มีเด็กพิเศษ 2 คน หนึ่งในนั้นมีชื่อว่า เด็กชายภวิญท์ จะย่นรัมย์ ได้เห็นชื่อนักเรียนคนนี้ครั้งแรกก็สะดุดตา เพราะตั้งแต่เด็กจนอายุขนาดนี้ไม่เคยได้ยินชื่อนี้ซ้ำกับตัวเองเลย คาบนี้ก็ทำเหมือนคาบแรกเมื่อเช้า แต่เพราะห้องนี้มีนักเรียนไม่เยอะจึงเหลือเวลาอีกครั้งชั่วโมงก่อนจะหมดคาบไม่รู้หรือผมก็เริ่มบรรเลงการสอนเลย จัดเรื่องเสียงในภาษาไทยให้กับเด็ก ๆ ที่นั่ง

ตาแป้วในห้องนั้น พอหมดคาบกลับมาที่ห้องกลุ่มสาระฯ ได้นั่งเก้าอี้บุบครุพีเลี้ยงก็ให้คำแนะนำเลยว่า ก่อนที่จะสอนเนื้อหาความรู้โดยเฉพาะการที่เราเจอกันครั้งแรก ควรจัดกิจกรรมละลายพฤติกรรมก่อน พาเล่นเกม พูดคุย เก็บข้อมูลนักเรียน สังเกตนักเรียนแต่ละคนก่อน อย่าไปใส่เนื้อหาเหมือนกับเราเป็นติวเตอร์เลย ให้เราค่อยเป็นค่อยไป ตัวผมเองก็ถนัดคิดว่าใช่จริง ๆ ด้วย นี่เรลิมนึกถึงจิตวิทยาลิมใช้ศาสตร์ใช้ศิลป์ในการสอนจริง ๆ ด้วย

ภาคเรียนนี้ผมได้สอนนักเรียนในห้องเรียนเพียงแค่ 9 ชั่วโมงหรือแค่สัปดาห์เดียวเท่านั้นเอง หลังจากนั้นคือ ออนไลน์จนจบภาคเรียนที่ 1 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 นั้นแหละ ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนมาเรียนมาสอนแบบออนไลน์ทั้งหมด ที่โรงเรียนหัวยราชฯ นี้ฝ่ายบริหารวิชาการกำหนดให้ครูผู้สอนทุกคนต้องจัดทำเว็บไซต์ส่วนตัว เพื่อบรรจุเนื้อหาในรายวิชาสำหรับอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเรียนออนไลน์ และศึกษาทำความเข้าใจได้ตลอดเวลา ถือว่าช่วยนักเรียนอย่างเต็มที่ แต่ก็ยังมีอุปสรรคคือ ทางโรงเรียนมีวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยให้เรียนให้สอนรวมทั้งระดับชั้นพร้อมกัน เพื่อช่วยเหลือไม่ให้นักเรียนเรียนออนไลน์มากกว่า 3 วิชาต่อ 1 วัน ทั้งนี้การเรียนจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้ทำให้มีจำนวนนักเรียนมากในห้องเรียนออนไลน์ และที่สำคัญคือ นักเรียนเข้าเรียนเพียงแค่ครั้งเดียว บางวิชาไม่ถึงครั้งด้วยอุปสรรคที่แตกต่างกัน และทำให้ไม่สามารถจัดการวัดและประเมินผลได้อย่างแท้จริงก็ได้แต่ทำตามแนวปฏิบัติที่กระทรวงให้แนวทางมา

ดังนั้นแล้ว ผมได้คำนึงและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ตลอดเวลา โดยพยายามอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนเท่าที่จะสามารถทำได้กับการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ และในสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน โดยสิ่งสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่ผมยึดถือ และขอคำปรึกษาจาก

ครุพีเลี้ยงก็คือ “ผู้เรียน” และ “การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบยืดหยุ่น (Flexible Learning)” กับเรื่อง “การวัดผลและประเมินผล” โดยผมให้ผู้เรียนทำข้อสอบทำแบบทดสอบที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลมาตอบได้โดยอิสระ พุดง่าย ๆ ก็คือ ให้ผู้เรียนใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้โดยเฉพาะกูเกิ้ล (Google) ผมเชื่อว่า คนเราหลายคนนั้น การที่จะให้ครูใส่ความรู้ฝังในหัวจนเชี่ยวชาญคงเป็นเรื่องยาก ดังนั้นสิ่งสำคัญที่สุดในตอนนี้ก็คือ ทักษะ หรือ Skill ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าซึ่งก็คือข้อสอบ คือคำถาม หรือแบบทดสอบแบบฝึกหัดต่าง ๆ แม้ว่า ณ ขณะนั้น ตัวผู้เรียนเองนั้นจะยังไม่มีความรู้ หรือลิมความรู้เดิมที่เพิ่งเรียนไปชั่วขณะก็ตาม หากแต่ผู้เรียนสามารถสร้างคำสำคัญ (Keyword) เพื่อให้เครื่องมือต่าง ๆ (Tools) แสนวิเศษ (Amazing) อย่างกูเกิ้ลช่วยนำทางเพื่อหาคำตอบ หรือหาแนวคิดมาช่วยทำงาน มาช่วยแก้ปัญหาได้หรือเปล่านั้น ถ้าผู้เรียนทำสิ่งนี้ได้ ตัวผมและครุพีเลี้ยงถือว่า “ผู้เรียนคนนั้นเกิดความรู้” และ “เกิดทักษะในการเรียนรู้” ขึ้นมา ซึ่งเพียงพอแล้วต่อการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ปัจจุบันนี้

ภาคเรียนที่ 1 ผ่านไปไวเหมือนโกหก เข้าสู่ภาคเรียนที่ 2 โชคดีของอำเภอยราชฯ ที่ผู้คนประชาชนส่วนใหญ่ และนักเรียนได้ปรับตัวชินป้องกันโควิดอย่างต่ำจำนวน 2 เข้ม ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนหัวยราชพิทยาคมสามารถเปิดเรียนแบบปรกติ (Onsite) ได้ 100 เปอร์เซ็นต์ ระยะเวลาเกือบครึ่งปีที่เราได้เข้ามาสู่โลกอีกใบซึ่งใครก็บอกว่าเป็น “โลกของความเป็นจริง” “ซ้อมใช้ชีวิตจริง” ทำให้ผมมีประสบการณ์ของจริงที่จะต้องรับมือกับนักเรียนวัยชนอย่างเด็ก ม.1 การจัดการชั้นเรียนที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์วิชาความรู้และศิลป์ในการสร้างสมดุล สร้างการบรรยายภาคแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นให้ได้มากที่สุด เพื่อประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนและตัวผมเองที่เป็นผู้สอน ภาคเรียนที่ 2 นี้ทำให้ผมได้สัมผัสถึงความเหนื่อย การใช้พลังงานในการสอนจริง ๆ มีโอกาสได้จับคอเพราะปรกติแล้วเป็นไม่ค่อยพุด เมื่อได้มา

สอนมาเป็นครูหน้าชั้นเรียนก็ต้องมีการใช้เส้นเสียงมากกว่าเดิม ผมได้ฝึกสังเกตผู้เรียนได้พูดคุย ได้หยอกล้อและดูตามประกาศครูนักเรียน ช่วงเวลาที่แสนสั้นในช่วงนี้ถือเป็นประสบการณ์ที่มีค่ามาก ๆ สำหรับตัวผมและสำหรับเพื่อน ๆ ฝึกสอนคนอื่นด้วยเช่นกัน

เหตุการณ์ต่อไปนี่ที่ผมอยากเล่าให้ผู้อ่านได้รู้ ส่วนตัวคิดว่าเป็นเรื่องตลก น่าประทับใจหรืออาจเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำก็ตาม ที่ผมจดจำได้ดีก็คือ คาบนั้นผมเข้าสอนนักเรียนห้อง ม.1/5 ระหว่างที่เช็คชื่อก่อนเริ่มเรียน หัวหน้าห้องบอกว่า “คุณครูครับ ไอ้ (!!!Mก้าx2 ขอสงวนชื่อ) มันไปนั่งจับกับกับแฟนสาว ม.3 ครับ อยู่ข้างหอประชุมครับ” ทันทีที่ได้ยินคำกล่าวรายงานจากหัวหน้าห้องแสนชน ก็รู้สึกโกรธนักเรียนคนที่โดดเรียนคาบผมแล้วไปนั่งจับกับเป็นอย่างมาก ก็บอกให้นักเรียนในห้องว่าให้เล่นอยู่ในห้องอย่างเงียบ ๆ แล้วหยิบไม้เรียวกับกุญแจรถเครื่อง เดินลงอาคารมาอย่างเร็ว พอผมขับรถเครื่องไปใกล้จะถึงหอประชุม นักเรียนชาย ม.1 คนนั้นกับแฟนสาว ม.3 เห็นผมแล้วก็รีบวิ่งหนีไปขึ้นห้องเรียนอย่างรวดเร็ว กลับมาถึงห้องผมบอกนักเรียนคนนั้นว่าจะทำโทษข้อหาที่โดดเรียน และทำให้เพื่อนเสียเวลาเรียนผมใช้ไว้เรียวตีหรือพาดก็ไม่รู้ที่กลางหลังนักเรียนไป 1 ทีอย่างแรง พร้อมกับคำพูดว่า “นี่คือผลของการกระทำความผิดที่เธอโดดเรียนคาบครู” หลังจากนั้นผมก็เริ่มกลับมาคิดว่าเราทำเกินไปไหม แต่ไม่รู้ว่าผมโชคดี หรือเป็นเพราะนักเรียนคนนั้นเข้าใจสิ่งที่ผมทำไป ผมถามนักเรียนเขาบอกไม่โกรธไม่เกลียดผม แต่ก็ยังคงใช้เวลาเรียน ชอบชวนเพื่อนคุย ชอบถามนอกเรื่องเวลาสอน และยังโดดเรียนวิชาอื่น ๆ อยู่บ่อยครั้ง แต่ไม่ใช้วิชาภาษาไทยคาบที่ผมสอนแน่นอน

นอกจากเรื่องเล่าในช่วงที่สอนแล้ว โรงเรียนหัวยราชพิทยาคม โดยฝ่ายบริหารงานวิชาการ ก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จึงได้มอบหมายให้นักศึกษาฝึกสอนได้เรียนรู้

การทำงานจากบริบทสภาพจริงโรงเรียน ที่นอกเหนือจากภาระงานสอน ทำให้ผมได้เรียนรู้การทำงานทั้ง 4 ฝ่าย อย่างรอบด้าน ถือเป็นรายวิชาที่มีสอนเฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น เนื่องจากหลักสูตรของมหาวิทยาลัย จะไม่มีการเรียนการสอนวิชานี้ การฝึกทำงานทั้ง 4 ฝ่าย ที่ถือว่าเป็นเรื่องที่สุดท้าย เหน็ดเหนื่อย และมีค่ามากสำหรับแก๊งชาวฝึกสอน ส่วนตัวผมเองถือว่า เราเมื่อได้รับหน้าที่อะไรก็ทำให้เต็มที่ ทำให้เรียบร้อย ทำให้สำเร็จจะได้ไม่มีปัญหา ไม่มีใครมาวุ่นวาย ตัวผมและเพื่อน ๆ ในแก๊งก็คิดว่า ในเมื่อเรามีโอกาส เรายังมีเรี่ยวแรงมีพลังใจ เราก็ทำงานต่าง ๆ ที่โรงเรียนมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแสดงศักยภาพของเรา เป็นการเรียนรู้ประสบการณ์ในช่วงวัยนี้ เพราะในอนาคตข้างหน้าเราอาจจะไม่มีโอกาสได้ทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ โรงเรียน

ช่วยราชพิทยาคมทำให้ผมได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องรู้สำหรับคนที่จะเป็นครู และยังทำให้ผมได้คำแนะนำ ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ผ่านมุมมองหลายด้าน และได้สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาตามคติที่ได้ตั้งไว้กับตนเองว่า “ฝึกฝนประสบการณ์วิชาชีพครู ดำรงอยู่อย่างผู้อ่อนน้อม พร้อมพัฒนา งานสอนและงานกลุ่ม มุ่งส่งเสริมผู้เรียน อย่างเต็มศักยภาพ”

สุดท้ายสำหรับเรื่องเล่าชาวฝึกสอนนี้ ผมขอขอบคุณครู อาจารย์ ก็ลายฉยมิตรทุกท่าน และที่สำคัญขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนช่วยราชพิทยาคมที่ได้เป็นครูให้ผม สอนวิชาภาษาไทยให้นักเรียน นักเรียนสอนประสบการณ์วิชาการสอนการทำงานให้กับผมถือว่าเราต่างเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สิ่งที่ผมได้รับมานี้มีคุณค่ามากจนไม่สามารถ

หาสิ่งใดมาเปรียบเทียบได้ แม้จะเป็นช่วงเวลาไม่นานก็ตาม การมาฝึกสอนหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาที่แห่งนี้ ผมมีความสุขทั้งกายและใจที่ได้รู้จัก ได้เจอลูกศิษย์ที่น่ารักและทุก ๆ วันก็ได้ถูกเติมเต็มด้วยรอยยิ้มพร้อมเสียงหัวเราะจากชาวฝึกสอนช่วยราชพิทยาคม

“แม้ว่าผมจะไม่มีแฟนแต่ก็ยังมีเพื่อน ถึงโสดก็ไม่เหงา มีเรื่องเล่าได้ทั้งวันทั้งคืน”

ลั่นกลอง
นักศึกษาก่อไทย

หนังสือ | หน้าต่าง | พระจันทร์

สักวาขอกันสื่อเดินทาง
ท่ามกลางสังคมที่แห้ววุ่น
อิสระภาพทางความคิดได้โดยยิบ
เปิดหน้าต่างดวงจันทร์ด้วยความรัก
เพื่อจะได้ชมจันทร์ประกายแสง
เกิดเรี่ยวแรงพลังใจอันแน่นหนัก
เป็นเวลายาใจได้พ่อนพัก
บนซากปรักของสังคมเสื่อมเมย

นามปากกา และ ไรจน์วรา

จนกว่าโลก
จะโอบกอด
เราเอาไว้

until we lie
in the world's
embrace

กวีนิพนธ์จาก
บทสนทนาพิเศษ

ปาลิตา พลประดับเพชร

ผู้แต่ง ปาลิตา พลประดับเพชร
จำนวนหน้า 165 หน้า
ราคา 195 บาท
ปีที่พิมพ์ 2565

จนกว่าโลกจะโอบกอด เราจะปราศรณาอันใด

“จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้” กวีนิพนธ์จากบทสนทนาแห่งชีวิตที่บันทึกไว้โดย “ปาลิตา พลประดับเพชร” ผู้ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าเพลิดเพลินและอิมเมมไปกับสำนวนภาษาในการเขียนงานประพันธ์ ด้วยเหตุที่ว่าทุกบทกวีของปาลิตาจะมีความงดงามไม่ว่าจะเป็น “คำ” หรือ “ความ” ทั้งยังแฝงไปด้วยสาระตลึงบางประการที่หนักแน่นอยู่เสมอ ข้าพเจ้าจึงตื่นตื้นตันยินดียิ่งเมื่อทราบข่าวว่าปาลิตาจะตีพิมพ์รวมเล่มกวีนิพนธ์นี้ออกมา และตั้งตารอที่จะได้เสพบทกวีเหล่านี้

เนื้อหาของรวมเล่มบทกวีนี้ถูกจัดวางไว้เป็น 4 ภาค เริ่มจาก ‘Pandemic : ยุคสมัยแห่งการแพร่พันธุ์’ เรื่องราวของยุคสมัยที่เต็มไปด้วย “ไวรัส” (ข้าพเจ้าใช้คำตามปาลิตาที่จิตใจเล่นเสียดกับคำว่า ‘ไวรัส’ อย่างมันเหมาะ) ตามมาด้วยภาคสอง ‘Romanticize : เราจะทำให้ทุกอย่างโรแมนติก’ บทกวีที่เสียดสี ประชดประชัน ความคิดของชนชั้นกรรมพี ต่อด้วยภาคสาม ‘จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้’ ที่น่าจะเป็นเรื่องราวอันโหดร้ายในสังคมที่ยากจะถ่ายทอดออกมาได้และล้วนเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวทั้งสิ้น และจบด้วยภาคสี่ ‘ไปสู่อ้อมกอดอันเป็นนิรันดร์’ ที่นำเสนอแง่คิดต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ที่เชื่อมโยงกับตัวตนกับบุคคลซึ่งต่างจากสามภาคก่อนหน้า ที่มีภาพถ่ายเชิงสังคมเสียดมากกว่า

เมื่อพิจารณาถึงน้ำหนักของการจัดวางจะเห็นได้ว่า รวมเล่มบทกวีเล่มนี้เน้นไปที่การฉายให้เห็นภาพในสังคมปัจจุบันที่มีมืดดำมากกว่า การนำเสนอหนทางการใช้ชีวิต หรืออาจกล่าวได้ว่าสิ่งที่ปาลิตาต้องการนำเสนอมีนัยว่าเราสามารถพบเรื่องราวที่ขมขื่นเหล่านี้จนกว่า “โลก” หรือว่า “สภาพสังคม” จะได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น ทั้งนี้ยังน่าสนใจว่า จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้

เราเอาไว้ - ในมิดด้า

วรัชฎิ ต๊ะนา
นักศึกษาชั้นปีที่ 4

- เราจะปรารถนาอันใดในมิดด้า ?

ในมิดด้า :
โลกไม่เคยคิดจะโอบกอดเรา

เรื่องเล่าที่ปาลิตาได้ถ่ายทอดออกมา ทำให้ตัดสินใจได้แล้วว่า “โลกไม่เคยคิดจะโอบกอดเรา” เพราะว่าบทกวีเกือบครึ่ง นำพาผู้อ่านเข้าสู่จุดจบของชีวิตหรือความตายที่ไม่สวยงามนัก ประจวบเหมาะ กับสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ที่มียอดผู้เสียชีวิตจำนวนมาก รวมไปถึงปัญหาเชิงโครงสร้างที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อรองรับกลไกที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ อาจกล่าวได้ว่าน้ำหนักของบทกวีทั้งสามภาคถูกฉาบและฉายด้วยความมิดด้าแห่งยุคสมัย ไม่ว่าจะเป็เมือง ชนบท หรือแม้กระทั่งจิตใจของผู้คน

กลิ่นอายของ “วรรณกรรมดิสโทเปีย” ยังปรากฏให้เห็นในรวมเล่มบทกวีเล่มนี้ เช่นกัน กล่าวคือ บทกวีเต็มไปด้วยสังคมที่แหงววิน ดุสิ้นหวังและไร้อาคต ไร้พื้นที่ที่น่าอยู่ทั้งเมืองและชนบทต่างถูกทำให้เต็มไปด้วยสภาพแวดล้อมที่ต้องจำทนอยู่กับความทุกข์ระทมไม่ประการใด ก็ประการหนึ่ง หากพิจารณาในมุมมอง

ของวรรณกรรมดิสโทเปียถือว่าปาลิตา ทำออกมาได้อย่างดี เพราะว่ากลไกการทำงานต่อระบบคิดของผู้อ่านจากเรื่องเล่าแนวดิสโทเปีย คือ การทำให้ผู้อ่านยอมรับสภาพความไม่สมบูรณ์แบบและหาหนทางที่จะทำให้สภาพสังคมดีขึ้น

จุดเด่นที่เห็นได้อย่างแจ่มชัดคือการรื้อภาพมายาคติความเป็นเมืองและความเป็นชนบทชุดเดิมออกไป ซึ่งวรรณกรรมร่วมสมัยทั่วไปมักจะนำเสนอความสัมพันธ์แบบคู่ตรงข้ามของเมืองกับชนบท หากนำเสนอภาพความเป็นเมืองที่เฟื่องฟู มักจะควบคู่มากับชนบทที่แร้นแค้น หรือภาพชนบทที่อุดมไปด้วยสันติสุขและปลอดภัย มักจะมาคู่กับความเป็นเมืองที่วุ่นวายและโสมม จะเห็นได้ว่าเป็นมายาคติที่ถูกผลิตซ้ำมาจนต่อนัก จนกลายเป็นค่านิยมที่กำลังอยู่ในสังคมขณะปัจจุบัน

ดังนั้นจุดเด่นของรวมบทกวีเล่มนี้ คือการเสนอให้เห็นภาพที่ตรงข้ามกับความงดงามโดยเฉพาะชนบทที่ได้สื่อสารออกมาอย่างตรงไปตรงมา โดยวิธีการตั้งคำถามเชิงวาทศิลป์และใช้น้ำเสียงประชดประชัน ซึ่งเห็นได้ชัดเจนจากภาคสอง Romanticize : เราจะทำให้ทุกอย่างโรแมนติก ที่สะท้อนให้เห็นว่าสังคมกำลังพยายามแข่งกับภาพความเป็นชนบทเอาไว้ เพื่อรองรับอำนาจของชนชั้นกรรมพี กล่าวคือชนบทกลายเป็นเครื่องยืนยันสถานะของ “ความมี” ไม่ว่าจะเป็เงินทอง อำนาจ หรือแม้แต่คุณภาพชีวิต ซึ่งในสายตาของคนชนชั้นนี้ มักจะมองความแร้นแค้นให้กลายเป็นความงดงาม ดังจะยกตัวอย่างให้เห็นต่อไปนี้

รับจ้างหาน้ำจากทำน้ำ
งานประจำทำได้ไม่เคอะเขิน
สู้ชีวิต เพราะชีวิตต้องดำเนิน
หาเงินทำงาน-กตัญญู

สมถะเรียบง่ายอะไรเช่นนั้น
สุขได้ในวิถีที่เป็นอยู่
ง่ายตามตามประสาน้าเอ็นดู
ใช้รัตนทดทเหตุที่ไหนกัน

(ความแร้นแค้นอันแสนโรแมนติก, น.55)

สิ่งที่อยู่ภายใต้ว่าทรรคมความเรียบง่าย และงดงามของชนบท คือ การยึดเยียดสถานภาพให้เป็นแหล่งบันเทิงอารมณ์ให้กับอีกชนชั้นหนึ่ง เพียงใช้สายตามองว่าตนอยู่เหนือผู้ที่ยากไร้หรือแร้นแค้นมากกว่าแล้วเกิดความสงสาร เวทนา ก็นับว่าเป็นการตัดสินทางชนชั้นแล้ว ค่าของความเป็น คนจึงมีไม่เท่ากันนั่นเอง เรื่องที่ดูเรียบง่ายสามัญพบเห็นได้ทั่วไป เช่นนี้ เมื่อถูกนำเสนอผ่านบทกวีจึงทำให้ผู้อ่านได้ถูกคิดไม่มากก็น้อย และน่าจะยำเตือนได้มากพอสมควรว่าวิถีชีวิตชนบท “เป็นตัวประกอบขับเคลื่อนความมั่งคั่ง เป็นฉากหลังของชนชั้นบรรดาศักดิ์ ให้ถนอมความจนไว้ใหม่ ที่รัก จะสงวนความอัปลักษณ์ไว้นานา เธอจะได้บริหารบารมี ได้พื้นที่กิจกรรมเสริมวาสนา เธอจะมีที่ให้ทอดสายตา อันอิมเอมเต็มศรัทธาให้สลายใจ เพื่อให้เธอกระหึ่มใจในโชคชะตา ยืนยันว่าเธออยู่อีกชนชั้น” (ฉันทนอมเอาไว้ให้เธอแล้ว, น.60)

ขณะเดียวกันภาพความเป็นเมืองก็นำเสนอสัมพันธ์ภาพของคนในสังคมที่แร้นแค้น กล่าวคือ คนชนชั้นกรรมพีต่างไม่ยี่หระกับความทุกข์ร้อนของผู้อื่น เพียงเพราะภาพเหล่านั้นไม่น่าจดจำและไม่งดงามและไม่ใช่เรื่องของตนเอง ดังที่จะเห็นได้จากบทกวี ‘อย่ามองไปทางนั้น’ ที่ว่า

ช่างเขาปะไรละลูกรัก
อีกสักพักก็คงลูกจากหลับฝัน
ไม่ใช่เรื่องของเรา กลับบ้านกัน
ลูกอย่าหันไปมองให้หมองใจ

กลับบ้านของเราได้แล้วลูก
ทิ้งตัวบนฟูกแล้วหลับไหล
หม่มผ้าฝืนอุ่น-อบอุ่นโอ
ภาพวันนั้นลืมไปไม่น่าจำ

(เกิด หม่มผ้าฝืนอุ่น-อบอุ่นโอ
ใครนอนหนาวย่างไรไม่ต้องงู้)

(อย่ามองไปทางนั้น, น.27)

จากบทกวีข้างต้น จริ่งอยู่ที่ว่าบทกวีบรรยายถึงสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ที่มี

ข้าพเจ้าจึงได้ใช้คำว่า “โลก ‘ไม่เคยคิด’ จะโอบกอดเรา” เพราะว่าถ้าโลก ‘คิด’ จะโอบกอดเราไว้ คงเยียวยาปัญหาเหล่านี้ให้ทุเลาลงไปบ้างแล้ว แล้วเราจะหาอะไรมาเป็นวัคซีนป้องกันเล่า

คนล้มตายจำนวนมาก แต่หากมองให้เห็นภาพที่ทับซ้อนอยู่คงไม่พ้นชุดความคิดของคนที่มีมืออยู่มากในสังคม นั่นคือการมองคุณค่าของความเป็นคนที่ไม่เท่ากัน โดยความเป็นคนถูกลดทอนลงไปตามทุนทรัพย์ที่มี รวมไปถึงโอกาสอื่น ๆ ด้วย เคยมีคำกล่าวที่ว่า “เงินไม่สามารถซื้อเวลาหรือความสุขได้” แต่คงใช้ไม่ได้กับยุคสมัยแห่งความมิดด้านี้ ชีวิตและสังคมต่างก็ขับเคลื่อนไปด้วยเงิน ดังนั้นภาพของความเป็นเมืองที่ปรากฏของ “คนมี” คืออนาคตที่มีแสงสว่างนำทางให้เสมอ จะเห็นได้จาก “พ่อจะซื้อคอร์สให้-คอร์สเทรตหุ่น เพื่อเรียนรู้การลงทุนแห่งยุคสมัย สกุลเงินดิจิทัล ลงทุนไว้ เทคนิคกราฟ-ศึกษาจังหวะซื้อ อ่านหนังสือนักเทรด, มหาเศรษฐี แนวน้อมราคา ศึกษาดีดี เตรียมพร้อม เพื่อ ‘พุ่งนี้’ นะลูกรัก” (นิยามต่าง “วันพุ่งนี้”, น.99) เมื่อวันพุ่งนี้ของเราไม่เท่ากัน โอกาสที่จะมองเห็นคุณภาพชีวิตที่ดีย่อมต่างกันเช่นกัน โดยที่ “คนมี” เมื่อล้มเหลวก็ยังมี “ฟูกให้หลับไหล หรือมีผ้าห่มอุ่น” ไว้รองรับความผิดพลาดนั้นอยู่ในที่นี้จะฟูกหรือผ้าห่มจึงไม่ได้สื่อเพียงความหมายนัยตรง หากยังมีความหมายถึงสภาพของการรองรับหรือป้องกัน หนึ่งในนั้นอาจเป็น “เงิน” ก็ได้

ชวนให้คิดต่อว่าแล้ว “คนไม่มี” จะเป็นอย่างไร ในยุคสมัยแห่งความมิดด้านี้ ? ความสะเทือนสะท้านใจคงได้ทำหน้าที่อีกตามเคย เพราะว่าในบทกวี ‘อ้อมกอดเจ้าพระยา’ และ ‘ไปสู่อ้อมแขนแห่งลานปูน’ กลับเป็นคำตอบที่สามารถตอบคำถามที่ตั้งไว้อย่างดี ไม่ว่าจะเขียน

“จะล่องไหลกับสายน้ำ...ทุกสายน้ำ จะดื่มด่ำอ้อมกอดอันอ่อนหวาน ไปสมทบกับเพื่อนผู้ร้าวราน ไปกลมกลืนจิตวิญญาณ

ผู้ร้าวร้าว แม่ครับ...ฝันคืนะครับ ลูกจะกลับบ้านหลังใหม่ ไม่รู้หนาว จะฝันถึงคำคืนหมั้น แสนดาว จะหลับไหลนานยาว เจ้าพระยา.” (น.112) หรือ “ครั้งสุดท้าย-จะดื่มด่ำครั้งสุดท้าย ก่อนวิญญาณลับหายในวิหว่าแห้ว ลานปูนเบื้องล่าง ยังลิ่งเล หมิ่นหม่อมเหลือเกินชะตากรรม.” (น.114)

แสดงให้เห็นถึงจุดจบหรือทางเลือกของชีวิตระหว่างมีชีวิตต่อด้วยความแร้นแค้นกับจบชีวิตโดย दुष्ณิ ความสิ้นหวังที่ปรากฏเหล่านี้ไม่ได้เกินจริงไปจากเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคมทุก ๆ วัน จึงนับได้ว่าบทกวีเหล่านี้ทำหน้าที่สะท้อนความจริงได้อย่างดี

จากที่พรั้งมายาวนานในประเด็นของ ‘เมือง-ชนบท’ และ ‘คนมี-คนไม่มี’ เชื่อได้ว่าผู้อ่านคงเห็นภาพเลือนรางในฉากหลังอยู่บ้าง ซึ่งฉากหลังที่ว่านั้นคือ “ความไม่เท่าเทียม” “ความเหลื่อมล้ำ” ในสังคมปัจจุบันที่นับวันจะมีแนวโน้มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทว่า “ไวรัล” ยังแพร่พันธุ์ต่อไปเรื่อย ๆ เช่นนี้สังคมคงไม่หายจากสภาวะความชื้นไข้ไปได้แน่นอน ข้าพเจ้าจึงได้ใช้คำว่า “โลก ‘ไม่เคยคิด’ จะโอบกอดเรา” เพราะถ้าโลก ‘คิด’ จะโอบกอดเราไว้ คงเยียวยาปัญหาเหล่านี้ให้ทุเลาลงไปบ้างแล้ว แล้วเราจะหาอะไรมาเป็นวัคซีนป้องกันเล่า (?) หากพิจารณาถึงปัญหาในความไม่เท่ากัน ก็ต้องเป็นขจัดที่ต้นตอ นั่นคือทุกคนควรมีสิทธิ เสรี สวัสดิการ และโดยเฉพาะความเป็นคนที่เท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยกชนชั้นให้อ้างเหินห่างกันออกไป คงจะทำให้เราได้สัมผัสอ้อมกอดของโลกได้บ้าง นี้อาจเป็นเจตนาอีก ๆ ที่รวมกวีนิพนธ์เล่มนี้จะทำหน้าที่สื่อสารสู่สังคมก็ได้ ทั้งนี้ ณ ปัจจุบันขณะนี้ต้องยอมรับว่าเราต้องพบเจอเรื่องราวอันชื่นชมเหล่านี้ จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้..

ในมิดด้า :

ยังมีแสงสว่างให้ปรารถนาในอ้อมกอด

แม้ว่าโลกภายนอกยังมีมิดด้า เต็มไปด้วยเรื่องราวที่เลวร้าย แต่ในโลกภายในอาจเป็นแสงสว่างให้ปรารถนา ซึ่งจะปรากฏให้เห็นในภาคสี่ ‘ไปสู่อ้อมกอดอันเป็นนิรันดร์’ ปาลิตามักจะเลือกใช้ในเรื่องที่คนส่วนมากมีภูมิหลังคล้าย ๆ กัน เช่น ประสบการณ์ที่ผันผ่าน การเดินทางของชีวิต ครอบครัวยุติในวัยเยาว์ นับว่าเป็นสิ่งที่สามารถทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกร่วมและเข้าถึงบทกวีได้อย่างดีเนื้อหาส่วนมากจึงค่อนข้างไปทางการให้กำลังใจและเห็นความจริงและความงามของชีวิตเพื่อต่อสู้พาลภัยจากโลกภายนอก นำสังเกตว่าปาลิตาไม่ได้ทิ้ง ‘ความไม่สมบูรณ์’ ไว้เพียงแค่อ้อมกอดแรก ยังนำมาสานต่อเป็นเรื่องราวในภาคสี่ คงความเป็นเอกภาพของความเป็นกวีนิพนธ์เล่มนี้ที่ ‘ปฏิเสธความสมบูรณ์แบบ’ ไว้ได้ตลอดทั้งเล่ม จึงน่าชื่นชมอย่างยิ่ง อาจกล่าวได้ว่าในภาคที่สี่นี้บทกวีมุ่งให้เห็นความจริงที่แหง ๆ วัน ๆ แต่ก็ยังสามารถใช้ชีวิตบนความจริงนั้น โดยใช้ ‘ความหวังเป็นหลังพิง’ (น.154)

อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าขอตั้งข้อสังเกตว่า “อ้อมกอดอันเป็นนิรันดร์” ไม่ใช่ “อ้อมกอดของโลก(ภายนอก)” หากจะเป็น “อ้อมกอดของโลก(ภายใน)” เสียมากกว่า แต่ก็ไม่ใช่ความผิดพลาดอันใหญ่หลวงแต่อย่างใด เพราะว่าถ้าโลกภายในไม่แข็งแรง จะเอาเรียวยแรงใดไปต่อสู้กับโลกภายนอกได้ เพียงแต่วาระรอยต่อของการจัดวางการแบ่งภาคของบทกวียังปรากฏให้เห็นเด่นชัดนั่นเอง หรืออาจเป็นความต้องการของปาลิตาเองก็ได้

นอกจากนี้ การนำเสนอเรื่องราวในภาค

ที่สี่มีบางบทกวีที่ใช้สายตาของ ‘คนมี’ ในการเล่าเรื่อง เช่น บทกวี ‘ก่อนการเดินทาง ครั้งต่อไป’ ที่นำเสนอภาพสัมพันธ์ภาพ ในครอบครัวที่พร้อมจะรองรับการต่อสู้ออกจากโลกภายนอกเพื่อจะได้เดินทางออกไปต่อสู้อีกครั้ง ดูเผิน ๆ อาจจะรับรู้ได้ว่าเป็นเรื่องปรกติในสังคมของคนมีบ้าน (และบ้านต้องเป็นที่ปลอดภัยด้วย) แต่ถ้าวิจารณาถึงฉากหลังที่เผยให้เห็นถึงชนชั้นอยู่ จะเห็นได้จาก

แม่หุงข้าวหม้อใหญ่-แกงหลายอย่าง
ผลไม้ต่างต่างบนโต๊ะนั้น
อิมแล้ว...หลับพักสักก่อนวัน
หมอนของลูกใบนั้นยังอยู่ดี

ผ้าแพรผืนบางก็ยังอยู่
ถนอนไว้ในตู้ยังสดสี

แม่เพิ่งซักรีดตากให้ไม่นานนี้
แดดบ่ม-ลมวิ ที่บ้านเรา”

(ก่อนการเดินทางครั้งต่อไป, น.135)

ขณะที่บทกวีก่อน ๆ เล่าเรื่องราวของกลุ่ม ‘คนไม่มี’ มักจะนำเสนอความแร้นแค้น ยกตัวอย่างเช่น “กินไหม? แกงเก่า ข้าววันก่อน ข้าวร้อนหุงใหม่ ไม่รู้จัก ความรันทด รสชาติดีนะที่รัก จงดื่มตำจานสำคัญ ความยากไร้” (ฉันถนอมเอาไว้ให้เธอแล้ว, น.58) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกันจะเห็นได้ถึงความแตกต่างอย่างชัดเจนกับฉากหลังที่เผยออกมา

ดังนั้นบุคคลที่จะตั้งรับกับโลกภายนอกที่ดี ก็ต้องมีพื้นฐานจากโลกภายในที่ดีใช่หรือไม่? สุดท้ายจึงต้องวกกลับไปสู่

การที่ทุกคนต้องมีคุณภาพชีวิตที่เท่าเทียมกัน สวัสดิการขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม ไม่เพียงแต่จะทำให้คุณภาพสังคมดีขึ้น แต่สภาพความเป็นอยู่ ชีวิตจิตใจ ดีขึ้นด้วย ข้าพเจ้าชวนคิดเล่น ๆ ว่า ถ้าสังคมเราไปถึงจุดนั้น-ในอุดมคติ โลกภายนอกและโลกภายในที่จะโอบกอดเราไว้ โลกใบนั้นจะกลายเป็นโลกใบเดียวกัน ไม่มีแบ่งภายนอกหรือภายใน เป็นโลกใบเดียว ที่โอบกอดเราเอาไว้อย่างเท่าเทียมกัน แล้วเราคงเห็นแสงสว่างมากขึ้นในชีวิตที่กำลังดำรงอยู่นั่นเอง

ท้ายนี้เมื่ออ่านบทกวีเล่มนี้จบ **เราคงปรารถนาในมิตด้าว่า ขอให้โลก ‘คิด’ จะโอบกอดเราก็ดูแล้ว!**

รายการอ้างอิง

ปาลีตา พลประดับเพชร. (2565). **จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้**. บุรีรัมย์ : โรงพิมพ์วิบูลย์.

หุมนะกับปาลีตา
หอม ดลช

กาละนับมือส่วย บั้นพยากกรณ์ : ทัศนะ “ดิสโทเปีย” ของวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง

ภาสกร สิมรัมย์
นักศึกษาระดับปีที่ 4

มนุษย์ย่อมต้องการอยู่ในสังคมสันติสุข มีสิทธิเสรีภาพที่พึงมีพึงได้อย่างบริบูรณ์ การเมืองและเศรษฐกิจมีความมั่นคง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสวยงาม อุดมสมบูรณ์ เป็นความใฝ่ฝันที่เรียกว่า “ยูโทเปีย” (Utopia) และในขณะเดียวกัน ก็หวาดกลัวต่อสภาวะตรงกันข้ามกับ ยูโทเปีย นั่นคือ “ดิสโทเปีย” (Dystopia) ซึ่งหมายถึง โลกที่ไม่พึงปรารถนา คำนี้แปลตรง ๆ ได้ว่า bad place หรือที่ที่เลวร้าย (โตมร สุขปริษา, 2562) ซึ่งมนุษย์จะใช้ วรรณกรรมประเภทต่าง ๆ เป็นพื้นที่ในการแสดงทัศนะเกี่ยวกับโลกที่พึงปรารถนา และไม่พึงปรารถนาว่าควรจะเป็นเช่นไร

ในวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขงพบว่ามีการพรรณนาที่กล่าวถึงดิสโทเปียเช่นกัน นั่นคือวรรณกรรมพยากกรณ์เรื่อง “กาลนับมือส่วย” หรือ “กาละนับมือส่วย” (แปลว่า นับวันจะเสื่อมลง) จากต้นฉบับที่ถูกเก็บรักษาไว้ในหอสมุดแห่งชาติระบุว่าเพ็ญราชมาดา เป็นผู้ประพันธ์ แต่ไม่ได้รับปีที่ประพันธ์ไว้ โดยต้นฉบับไม่ได้มีการพิมพ์แพร่หลาย แต่ได้มีการจดจำ คัดลอก และปรับแต่งจากต้นฉบับ ทว่ายังคงเค้าสัรตตะเดิมอยู่ พบว่ามีอยู่หลายสำนวนด้วยกัน ซึ่งสำนวนที่ สวิง บุญเจิม ชำระและเรียบเรียง นับว่าเป็น

สำนวนที่แพร่หลายที่สุดสำนวนหนึ่ง เพราะนับแต่ชำระในปี พ.ศ. 2539 ก็มีการพิมพ์เผยแพร่อยู่มากจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ทั้งยังมีการเผยแพร่ในรูปแบบ E-Book บนเว็บไซต์สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีอีกด้วย

กาละนับมือส่วยสำนวนของสวิง บุญเจิม มี 6 “บั้น” หรือตอน ได้แก่ *บั้นสาส์นสมที่คิด* *บั้นสมที่คิด* *บั้นสมที่อ่าว* *บั้นลีปสุญ* *บั้นบังระหัส* และ *บั้นพยากกรณ์* โดยบั้นที่สะท้อนให้เห็นทัศนะดิสโทเปียอย่างชัดเจนคือบั้นพยากกรณ์ อันเป็นบั้นที่มีเนื้อหาเชิงทำนายสังคมมนุษย์ทุกด้านในอนาคต (สวิง บุญเจิม, ม.ป.ป., น. ก) ทัศนะดิสโทเปียที่ปรากฏมีดังต่อไปนี้

เสาหลักหักทลาย

“เสาหลักหักทลาย” คือ กลุ่มคนที่ถือว่าเป็นหลักหรือเป็นที่พึ่งของสังคมมีความประพฤติออกนอกกริตนอกกรอบ จนมีอาจเป็นหลักให้กับสังคมได้ ในตัวบทได้กล่าวถึงเสาหลักแรกที่หักทลายลงคือ พระสงฆ์ ที่ถือว่าพระสงฆ์เป็นเสาหลักนั้น เพราะพระสงฆ์ถือเป็นแบบอย่างของประชาชนทั่วไปในการศึกษาและประพฤติ

ตามพุทธธรรมแล้วนำธรรมะที่ตนได้รู้ได้เห็นมาอบรมประชาชน เป็นที่พึ่งแก่สังคม หากพระสงฆ์ประพฤติผิดจากพระธรรมวินัยไม่เป็นแบบอย่างที่ดีก็ย่อมไม่อยู่ในฐานะที่จะไปสั่งสอนประชาชนเป็นหลักให้สังคมได้

ในตัวบทกล่าวว่าพระสงฆ์จะจับจ่ายซื้อขายสิ่งของตนเองดังเช่นคฤหัสถ์ ไม่เกรงกลัวอาบัติโทษ ทั้งที่มีพระวินัยบัญญัติห้ามไว้ นอกจากนี้ยังไม่เอาธุระในพระศาสนา ไม่เทศนาสั่งอุบาสกอุบาสิกา แต่ก็เชื่อว่าพระสงฆ์ทุกรูปจะประพฤติเช่นนี้กันหมด ยังมีพระสงฆ์จำนวนหนึ่งที่ยังคงยึดมั่นในพระธรรมวินัยอยู่ แต่ก็มีไม่มากนัก “แม่นว่า สังฆะเจ้าทรงธรรม ในสูตร ก็ดี ยิ่งแล้ว แปลงจ่ายซื้อเงินดั่ง คั่วขาย ลางเหล่า ยังจำมั่นคำสอน พุทธบาทก็มี สังฆะสมณฺ์ ลิงนั้น มีน้อย บ่หลาย” (สวิง บุญเจิม, ม.ป.ป., น. 128)

เสาหลักหลักต่อมาที่หักพังลงคือ ประชาชนพลเมืองดี ซึ่งถือเป็นกำลังหลักของบ้านเมือง พากันละทิ้งอุดมการณ์ ความศรัทธาในความดีไปหลงชื่นชมกับคนพาล และในที่สุดก็เป็นคนพาลเพราะประพฤติชั่ว “มาลา ฮ้างฮามสุญ เลี้ยกลิ่น หงษ์คำ กัมกราบ

ทมิฬมารครองเมือง

อำนาจในการบริหารบ้านเมืองจะตกอยู่ในกำมือของคนชั่วและโหดเหี้ยมบาปปัญญาไม่รู้หลักการบริหารบ้านเมือง และไม่สนใจความเดือดร้อน ความอดอยากของประชาชน มีการทุจริตกอบโกยผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้องกันทุกระดับการบริหารและทุกวงการแต่อย่างไรก็ตาม ท้ายที่สุดคนพาลเหล่านี้จะต้องขัดแย้งกันเองด้วยจัดสรรปันแบ่งผลประโยชน์กันไม่ลงตัว จนเรื่องอื้อฉาวและถูกประชาชนประท้วงขับไล่จนต้องลงจากอำนาจ “กบเขียดฮ้องประสงค์อ่านโคลงสาร ผุ่งหมู่ ภูเขาพิษเงือกกลิ้งลัวเกรงย่าน” (สวิง บุญเจิม, ม.ป.ป., น. 129)

การสิ้นสุดของภาวะดิสโทเปีย

ภาวะดิสโทเปียที่กล่าวมาทั้งหมดอันได้แก่เสาทลัทธิทศทลาย บ้านเมืองพิกลพิการ ทมิฬมารครองเมือง และที่ดับทกล่าวถึงเพียงเล็กน้อย เช่น ปัญหาการตั้งครุฑก่อนวัยอันควร ความเหลื่อมล้ำของคนในสังคม เมื่อถึงจุดที่รุนแรงที่สุดแล้วก็จะค่อย ๆ สงบลง เพราะต้นเหตุคือคนชั่วทั้งหลายที่มีอำนาจในบ้านเมือง “แพ้ยัย” ตนเอง คนดีมีความรู้ความสามารถได้บริหารปกครองบ้านเมือง ประชาชนเป็นพลเมืองดีร่วมกันพัฒนาบ้านเมืองจนเจริญรุ่งเรือง “ต่อจากนั้น พระยาธรรมสิมาช้อย ทินอยู่พื้นลิจมลง คือเก่า บักน้ำเต้าหน่วยแห่ง สิฟูขึ้นดั้งเดิม ทุกสิ่งเชื้อที่เกิดอยู่ เมืองมนุษย์เขาสีมีความสุข ทุกข์บ่มมีมาไกล” (สวิง บุญเจิม, ม.ป.ป., น. 133)

แม้วรรณกรรมเรื่อง “กาละนับมือส่วย” จะเป็นวรรณกรรมพยากรณ์ที่อาจมองว่าดูน่าขบขัน เนื่องจากการคาดการณ์ล่วงหน้าคล้ายกับหาวาดกลัวอนาคต แต่วรรณกรรมเรื่องนี้ก็ทำให้เห็นทัศนะหรือภาพดิสโทเปียของวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง ซึ่งถือเป็นกลุ่มวัฒนธรรมเก่าแก่ของอุษาคเนย์ที่มีสิ่งให้ศึกษาอย่างไม่รู้จบ

ไหว้ประนมหม่อม หมู่กา” (สวิง บุญเจิม, ม.ป.ป., น. 130)

เสาทลัทธิสุดท้ายที่พังครืนลง ได้แก่ คนที่มีวิญญู คุณวุฒิสุง เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ในสังคมไม่ตั้งอยู่ในความสุจริต มักมากในผลประโยชน์ ทำให้เยาวชนคนรุ่นหลังเสื่อมศรัทธา ไม่อยากเชื่อฟังคำสอน แม้จะเป็นคำพร่ำสอนให้ทำความดี “ฝูงคนเฒ่าศีลธรรม บ่มีเชื่อ เชื่อแต่คนขี้เหล้า มาว่าแจกเงิน” (สวิง บุญเจิม, ม.ป.ป., น. 130)

บ้านเมืองพิกลพิการ

ในดับทกล่าวถึงความพิกลพิการคือความผิดปกติขึ้น “กลับตาลปัตร” ของ

บ้านเมืองว่า ผู้มีความรู้ความสามารถและคุณธรรมทั้งหลายจะทำเป็นเอาหูไปนาเอาตาไปไร่ต่อเหตุการณ์วิกฤตของบ้านเมือง เพราะประชาชนไม่เชื่อถือในคำตักเตือน นอกจากนี้คนทำความดีจะไม่มีใครชื่นชมเชิดชู เพราะในสังคมมีคนพาลมากกว่าคนดี แม้ในการทำหน้าที่ การงานคนดีก็ยิ่งถูกเอาไรดเอาเปรียบ เพราะผู้บังคับบัญชาเป็นคนพาล ข้ำร้ายคนพาลคนชั่วทั้งหลายกลับหน้าขึ้นตาบานเพราะได้รับผลประโยชน์มากมาย “มณีนีลเส้าเสี้ยแสง สรรพยุบ มีแล้ว ทินแฮ เป็นหน่วยแก้ว พิลาเข็มคำสิแพง ยุงยางตัน ลำงาม ลิตายแดด ขอนดอกไหล ล่องน้ำ ลั่งมาบั้นปองใบ” (สวิง บุญเจิม, ม.ป.ป., น. 130)

รายการอ้างอิง

โอบุส สุขปรีชา. (2562). *จะรู้ได้อย่างไร ว่าเรากำลังอยู่ใน “ดิสโทเปีย” หรือเปล่า*. สืบค้น 2 เมษายน 2565. จาก <https://bit.ly/3EbpNhB>.
สวิง บุญเจิม. (ม.ป.ป.). *กาละนับมือส่วย*. อุบลราชธานี: มสดกอีสาน. จาก <https://bit.ly/38BqXab>.

การสร้างคำสแลง และการเปลี่ยนแปลงความหมาย “แอปพลิเคชันติ๊กต็อก (TikTok)”

ธีรวัฒน์ ศรีสุภโยค | กนกวรรณ พัดพรสม
ปานดาว ศรีบุรี | สุทธิชา วิเศษนคร
นักศึกษาระดับปีที่ 4

คำสแลงในสื่อสังคมออนไลน์ แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้ใช้ภาษาในการประดิษฐ์คำขึ้นมาให้กลายเป็นภาษาที่น่าสนใจ มีลักษณะเฉพาะ และช่วยสร้างสีสันในการสนทนา ดังนั้นคณะผู้จัดทำจึงสนใจวิเคราะห์กระบวนการสร้างคำสแลงในช่องแสดงความคิดเห็นในแอปพลิเคชันติ๊กต็อก (TikTok) เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการสร้างคำสแลงและการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำที่เกิดขึ้นนี้ อีกทั้งทำให้ทราบถึงวิวัฒนาการและพลวัตของภาษาที่ใช้สื่อสารในแอปพลิเคชันติ๊กต็อกด้วย

วัตถุประสงค์

1. ศึกษากระบวนการสร้างคำสแลงที่ปรากฏในช่องแสดงความคิดเห็นแอปพลิเคชันติ๊กต็อก
2. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำสแลงที่ปรากฏในช่องแสดงความคิดเห็นแอปพลิเคชันติ๊กต็อก

ขอบเขตการศึกษา

1. ศึกษาคำสแลงในแอปพลิเคชันติ๊กต็อกเฉพาะคำที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมาย
2. เก็บข้อมูลจากช่องความคิดเห็น (comment) จำนวน 35 คำ โดยใช้วิธีการสุ่ม

สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ

สุริยา รัตนกุล (2555) แบ่งสาเหตุที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำเป็น 5 ลักษณะ ได้แก่

1. การเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการที่ไม่สมบูรณ์
2. คำมีความหมายไม่ชัดเจน (Vagueness)
3. คำเปลี่ยนแปลงความหมายเพราะสิ่งที่เคยใช้คำนั้นเรียกเปลี่ยนแปลงไปหรือสูญหายไป
4. คำหลายความหมาย (Polysemy)
5. บริบทที่คำมีความหมายกำกวม (Ambiguous)

ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ

พระยาอนุমানราชธน (2532 อ้างถึงใน เนติมา พัฒนกุล, 2549) เรียกการเปลี่ยนแปลงความหมายว่าการกลายความหมาย โดยแบ่งลักษณะการกลายความหมายของคำออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

1. ความหมายแคบเข้า
2. ความหมายกว้างออก
3. ความหมายย้ายที่

คำสแลง

สแลง หมายถึง คำที่นำมาใช้แล้วทำให้เกิดภาพพจน์ เป็นการใช้คำเพื่อแสดงความเป็นสมาชิกของกลุ่มและแสดงความแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ คำประเภทนี้จะมีระยะเวลาในการใช้ไม่นาน เนื่องจากว่ามีคำหรือสำนวนใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาแทนที่ หรือคำใดหากใช้กันในกลุ่มที่มีลักษณะเด่นในสังคม คำเหล่านั้นก็อาจจะใช้กันแพร่หลายไปสู่นอกกลุ่มได้

กระบวนการการสร้างคำสแลง

คัทัมบา (Katamba, 1993) กล่าวว่า การสร้างคำในภาษาจะประกอบด้วยสองส่วนหลัก ได้แก่ รากศัพท์ (root) และหน่วยคำเติม (affixes) โดยสามารถจำแนกได้เป็น 8 ลักษณะได้แก่

1. การผันคำ (inflection)
2. การเติมหน่วยคำแปลง (derivation)
3. การซ้ำคำ (reduplication)
4. การใช้คำต่อกับคำอื่น (clitics)
5. การตัดคำ (clipping)
6. การใช้ชื่อย่อและอักษรย่อ (acronyms and abbreviation)
7. การสร้างคำย้อนกลับ (back-formation)
8. การรวมคำ (blends)

ลักษณะของสแลง

พาร์ทริดจ์ (Partridge, 1954) ได้จำแนกลักษณะของสแลงไว้ 4 ลักษณะได้แก่

1. เป็นคำที่ใช้เฉพาะกลุ่ม
2. มีช่วงเวลากการใช้ไม่นาน
3. เกิดจากการนำคำที่มีอยู่แล้วในภาษามาใช้เป็นสแลง
4. เกิดจากการสร้างคำหรือวลีขึ้นใหม่

การสร้างสแลงเชิงโครงสร้าง

จากการศึกษาคำสแลงที่ปรากฏในช่องแสดงความคิดเห็นแอปพลิเคชันติ๊กต็อกพบว่าการสร้างสแลงเชิงโครงสร้าง 7 ลักษณะ ดังนี้

1. การซ้ำคำ ได้แก่ **“ใสใส”** “ใสใสวัยรุ่นขอบบับ” (คอมเมนต์จากแอปพลิเคชันติ๊กต็อก, 22/01/2565) คำว่า **“ใสใส”** เปลี่ยนแปลงความหมายแบบกว้างออก คือ ความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายว่า แจ่มกระจ่าง เช่น ไฟใส ไม่ขุ่น ไม่มัว เมื่อเปรียบเทียบกับวงความหมายของผู้ใช้ที่เป็นเยาวชนรุ่นใหม่จากการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องแสดงความคิดเห็นในแอปพลิเคชันติ๊กต็อกให้ความหมาย **“ใส”** คือลักษณะของคนเรียบริ้วชื่อ ๆ ไม่มีพิษภัยกับใคร เมื่อพิจารณาถึงความหมายเดิม และความหมายใหม่ทางสแลงของคำดังกล่าวจะพบว่า คำว่า **“ใสใส”** สามารถจัดอยู่ในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ทางความหมายแบบการมีหลายความหมาย

2. การประสมคำ ได้แก่ **“อรัมเจ๊าะ”** จากคอมเมนต์ข้างต้น คำว่า **“อรัมเจ๊าะ”** เป็นคำที่สร้างมาจากการประสมคำ กล่าวคือ เป็นการนำคำว่า **“อรัม”** หมายถึง มีดคลุ้ม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554: 899) ซึ่งนำมาเปลี่ยนแปลงความหมายว่า การยืม และคำว่า **“เจ๊าะ”** ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสระจากคำว่า **“เจี้ยบ”** จะเห็นว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงจากสระเอีย เป็นสระเอาะ อันหมายถึง ความหวาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554: 1286) มาประสมเข้าด้วยกันซึ่งส่งผลให้มีความหมายใหม่เกิดขึ้น หมายถึง การยืมแบบรู้สึกดีแบบหวาน ๆ แบบมีเลศนัย คำว่า **“อรัม”** มีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบย่ำยที่ กล่าวคือ ความหมายพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ให้ความหมายคำว่า **“อรัม”** คือ มีดคลุ้ม แต่ในปัจจุบัน **“อรัม”** กลายเป็นคำสแลงที่มีความหมายว่า รู้สึกดี มีความสุข ซึ่งคำสแลงดังกล่าวมีการประสมคำให้เกิดเป็นศัพท์ใหม่ คือการนำคำว่า **“เจ๊าะ”** มาประสม เกิดเป็นคำสแลงว่า **“อรัมเจ๊าะ”** มีความหมายว่า ยืมแบบรู้สึกดีแบบหวาน ๆ แบบมีเลศนัย มีพิรุจ ซึ่งที่มาของคำสแลงนี้มาจากกลุ่มแฟนคลับศิลปินชายคู่หนึ่ง เริ่มต้นใช้คำว่า **“อรัม”** กับลักษณะการยืมแบบกรุ่มกริม **“เจ๊าะ”** กับลักษณะยืมหวาน ๆ แบบหวานเจี้ยบ จึงกลายมาเป็น **“อรัมเจ๊าะ”** คำสแลงที่โด่งดังในช่วงข้ามคืนจากการไลฟ์สดของช่อง **พระมหาไพรวัลย์ วรวณฺโณ กับ พระมหาสมปองตาลปุตโต**

เมื่อวิเคราะห์ถึงวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำว่า **“อรัม”** แล้วนั้น จะเห็นอย่างชัดเจนว่ามีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบย่ำยที่ คือ เปลี่ยนความหมายจากเดิมที่ว่า มีดคลุ้ม กลายเป็นคำสแลงที่มีการประสมคำใหม่ ความหมายว่ายืมแบบรู้สึกดีแบบหวาน ๆ แบบมีเลศนัย มีพิรุจ

3. การรวมคำ ได้แก่ **“ปัง”** คำว่า **“ปัง”** เกิดจากการสร้างคำด้วยวิธีการรวมคำ โดยเป็นการรวมเสียงพยัญชนะต้น **ป** จากคำว่า **เป๊ะ** ซึ่งหมายถึง เปียบ ที่สุด พอดี **รวมเสียงสระ อะ** และพยัญชนะท้าย **ง** จากคำว่า **อลัง** ซึ่งหมายถึง งาม ด้วยเครื่องประดับตกแต่ง กล่าวได้ว่า ปังมาจากคำว่า **เป๊ะ + อลัง** เพราะผู้ใช้ภาษาต้องการสร้างคำให้กระชับมีความแปลกใหม่ในการสื่อสาร นอกจากนี้ยังมีผู้สันนิษฐาน คำว่า **“ปัง”** อาจมาจากอาการถูกใจจนตบโต๊ะเสียงดังปัง เป็นการสร้างคำเพื่อเลียนเสียงธรรมชาติ (Onomatopoeia) อย่างเช่น เปรี้ยงปร้าง และในแต่ละภาษาจะมีการสร้างคำเลียนเสียงเหล่านี้ที่แตกต่างกันออกไป คำว่า **“ปัง”** มีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบย่ำยที่ กล่าวคือ ความหมายพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายคำว่า **“ปัง”** คือ อาการที่ถูกปาหรือทุบตีอย่างจัง ถูกตรงที่หมายเสียงดัง แต่ในปัจจุบัน **“ปัง”** กลายเป็นคำสแลงที่ใช้กับการชื่นชมบางสิ่งๆ ที่ผู้ใช้ภาษาได้พบ

เมื่อพิจารณาความหมายทางสแลงจะเป็นการชื่นชมว่ามีความโดดเด่น อลังการเลิศเลอ คำว่า **“ปัง”** มีการปรากฏใช้กันมาและมักใช้ร่วมกับคำอื่น เช่น ปังมาก ปังปรีเยปังไม่ไหว สุดปัง

4. การตัดคำ ได้แก่ **“ซิด”** คำว่า **“ซิด”** เกิดจากกระบวนการตัดคำจาก **“สุดดี”** คำดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบกว้างออก กล่าวคือ ความหมายพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายคำว่า **“สุดดี”** คือ ภูมิที่ถือว่าไปเกิดแล้วมีความสุขความสบาย สวรรค์ แต่ในปัจจุบัน **“สุดดี”** กลายเป็นคำสแลงที่มีความหมายว่า ตาย หรือ แย่ ซึ่งคำสแลงดังกล่าวมีที่มาจากเน็ตไอดอลชื่อดังหนูรัตน์ที่ตั้งใจกล่าวคำว่า **“สุดดี”** แต่ออกเสียงเป็น **“สุดซิด”** จึงกลายเป็นคำสแลงที่มีความหมายว่า ตาย หรือ แย่ เมื่อวิเคราะห์ถึงวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำว่า **“ซิด”** แล้วนั้น จะเห็นอย่างชัดเจนว่ามีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบกว้างออก คือ มีความหมายมากกว่าความหมายเดิมที่ว่าภูมิ ที่ถือว่าไปเกิดแล้วมีความสุขความสบายหรือไปสวรรค์ กลายเป็นคำสแลงที่มีความหมายว่า ตาย หรือ แย่

5. การยืมคำ ประกอบด้วย

5.1 การยืมคำจากภาษาต่างประเทศ ได้แก่ **“ต๊ายช”** คำว่า **“ต๊ายช”** เป็นคำยืมที่มาจากภาษาอังกฤษในคำว่า **“Touch”** หรือทัช พจนานุกรมแปล อังกฤษ-ไทย อ. สอ เสถบุตร ให้ความหมายของ Touch ว่า ต้อง แตะ แตะต้อง ถูก สัมผัส แต่ในความหมาย

สแลง คำว่า “ต๊าย” หมายถึง ที่สุด กระแทก แรง ชอบมาก ฟุ้งมหัสจรรย์ โดย “ต๊าย” เป็นคำที่คุณ สไปรท์ บะบะบิ ยูทูบเบอร์สายฮา ใช้ในการกล่าวชื่นชมนางงาม เมื่อรู้สึกว่านางงามคนนั้นเป็นที่น่าพอใจจริง ๆ ขณะทำรายการรีแคพนางงาม ปัจจุบัน “ต๊าย” กลายเป็นคำที่ใช้ชมทั่วไป โดยเฉพาะในวงการนางงาม เป็นคำที่นิยมมากในปัจจุบัน “ต๊าย” จึงมีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบกว้างออก

5.2 การยืมคำจากภาษาถิ่น ได้แก่ “จิ้ง” คำว่า “จิ้ง” เป็นคำยืมมาจากภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ถลิ่ง ถลิ่งตาเรียก จิ้ง กิ้ง กี่ว่า (ปริชา พิณฑทอง, 2565) ซึ่งคำดังกล่าวเกิดการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบความหมายย่ำยีที่ กล่าวคือ “จิ้ง” เมื่อเป็นคำสแลง หมายถึง ตีมาก, ตีที่สุด, เลิศ โดยคำว่า “จิ้ง” เริ่มปรากฏใช้จากกลุ่มผู้ติดตามของเพจเฟซบุ๊ก “ไพรวัลย์ วรรณบุตร” ได้แสดงความคิดเห็นในการถ่ายทอดสดผ่านช่องทางออนไลน์ (Live) เช่น “วันนี้ พส. แต่งตัวจิ้งมาก” (พส. ในที่นี้หมายถึง พระสงฆ์) และถูกนำมาใช้เป็นคำศัพท์เฉพาะในการถ่ายทอดสดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งความเป็นกระแสโด่งดังของเพจเฟซบุ๊กดังกล่าวเป็นอิทธิพลที่ทำให้คำว่า “จิ้ง” กลายเป็นคำศัพท์ที่นิยมใช้กันเป็นวงกว้าง

6. การใช้อักษรย่อ ได้แก่ พส. เดิมมาจากคำว่า “พี่สาว” แต่ในปัจจุบันคำสแลง พส. สามารถใช้ได้หลายความหมายแล้วแต่บริบทที่ใช้เช่น พส. หมายถึง เพื่อนสาว หรือ พระสงฆ์ ก็ย่อมได้ ดังนั้นจะเห็นว่า คำดังกล่าวเป็นการสร้างคำด้วยวิธีการใช้อักษรย่อ โดยนำพยัญชนะแรกของแต่ละคำมารวมกันและออกเสียงแยกกัน ในที่นี้ จะเห็นว่า พี่สาว พระสงฆ์ หรือเพื่อนสาวมีพยัญชนะต้นพยียงค์แรก คือ พ และพยียงค์สอง คือ ส จึงกลายเป็นอักษรย่อ พส. คำว่า “พ.ส.” มีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบกว้างขึ้น กล่าวคือ คำสแลงดังกล่าวสามารถใช้ได้หลายบริบท เช่น พ.ส. หมายถึง พี่สาว หรือ พ.ส. หมายถึง พระสงฆ์ซึ่งคำ ๆ เดียวสามารถมีได้หลายความหมายตามบริบท ซึ่งคำสแลงดังกล่าวมีที่มาจากกรณียกถ่ายทอดสดทางเฟซบุ๊กของพระมหาไพรวัลย์ ที่ว่า “ปังมากคะพล!” พ.ส. ในที่นี้ หมายถึง พี่สาว เพื่อนสาว ที่เป็นคำสร้อยในการใช้เรียก บุคคลสนิท หรือคนรู้จัก

เมื่อวิเคราะห์ถึงวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของ คำว่า “พส.” แล้วนั้น จะเห็นอย่างชัดเจนว่ามีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบกว้างออก คือ คำสแลงคำเดียว สามารถใช้ได้หลายความหมายแล้วแต่บริบทในการใช้

7. การใช้คำเลียน ประกอบด้วย

7.1 การผวนคำ ได้แก่ “จิง” คำว่า “จิง” เป็นสแลงที่ผวนมาจากคำว่า “สิ่งห้ซี้ค้อย” โดยสลับตำแหน่งพยัญชนะต้น ส ในคำว่า “สิ่งห้” และพยัญชนะ ค ในคำว่า “ค้อย” กลายเป็นคำว่า “ชวย” และคำว่า “จิง” จากนั้นเกิดการผวนคำด้วยวิธีการสลับตำแหน่งสระและวรรณยุกต์ในคำว่า “สิ่งห้” และ คำว่า

“ค้อย” กลายเป็นคำว่า “ชวย” และคำว่า “จิง” ต่อมาจึงนำไปประกอบกับคำอื่น ๆ กลายเป็นวลี “ชวยซี้จิง” โดยวลีดังกล่าวเป็นการผวนคำเพื่อใช้ในการสื่อความหมายว่า โอ้อวด ในที่นี้คือคำว่า “จิง” คำว่า “จิง” มีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบกว้างออก กล่าวคือ ความหมายพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ให้ความหมายคำว่า “จิง” คือ ชื่อไม้ล้มลุกชนิด Zingiber officinale Roscoe ในวงศ์ Zingiberaceae เหง้ามีกลิ่นรสเผ็ดใช้ประกอบอาหารและทำยาได้ ในปัจจุบัน “จิง” กลายเป็นคำสแลงที่มีความหมายว่า การโอ้อวด ซึ่งคำสแลงดังกล่าวมีที่มาจากคำผวน คือ คำว่า “สิ่งห้ซี้ค้อย” ที่มีความหมายว่า พวกชื้อวดผวนเป็น “ชวยซี้จิง” หลังจากนั้น “จิง” จึงเป็นคำสแลงที่มีความหมายว่าโอ้อวด นอกจากคำว่า “จิง” แล้วนั้น ยังพบคำสแลงที่มีความหมายว่าโอ้อวดจากคำผวนดังกล่าว คือ คำว่า “ชวย” ที่มีความหมายว่า ชี้ไม้หรือ พุดมาก

เมื่อวิเคราะห์ถึงวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำว่า “จิง” แล้วนั้น จะเห็นอย่างชัดเจนว่ามีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบกว้างออก คือ เปลี่ยนความหมายจากเดิมที่ว่า ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง และเป็นคำสแลงที่มีความหมายว่า การโอ้อวด

7.2 การใช้คำสุภาพแทนคำไม่สุภาพ ได้แก่ “ลูกสาว”

คำว่า “ลูกสาว” มีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบกว้างออก กล่าวคือ ความหมายพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายคำว่า “ลูกสาว” คือ บุตรสาว บุตรี ธิดา แต่ในปัจจุบัน “ลูกสาว” กลายเป็นคำสแลงที่ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่ว่าลูกที่เป็นลูกหญิงเท่านั้น แต่คำสแลงดังกล่าว หมายถึง สรรพนามบุรุษที่ 2 ใช้เรียกเพศที่สามเพราะเป็นคำที่แสดงถึงความเป็นผู้หญิงโดยคำนี้อาจมีที่มาจาก สาว ที่ใช้เป็นคำนำหน้าชื่อผู้หญิงหรือ บ่งบอกความเป็นผู้หญิง

เมื่อวิเคราะห์ถึงวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำว่า “ลูกสาว” แล้วนั้นจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ามีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบกว้างออก คือ มีความหมายเพิ่มขึ้นจากเดิมที่จำกัดว่าต้องเป็นบุตรสาว บุตรี ธิดาเพียงเท่านั้น ส่วนบุตรชาย ให้เรียกว่า “ลูกชาย” “ลูกสาว” จึงกลายเป็นคำสแลงที่มีความหมายกล่าวถึงคำเรียกเพศที่สามที่มีอายุน้อยกว่าได้อีกด้วย

การสร้างคำสแลงจากลักษณะอื่น ๆ

จากการศึกษาคำสแลงที่ปรากฏในช่องแสดงความคิดเห็นแอปพลิเคชันตักต็อก พบว่ามีการสร้างสแลงเชิงจากลักษณะอื่น ๆ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การใช้คำ/ความเปรียบเทียบ ได้แก่ เครื่องคิดเลข, ลาบ, เผ็ช, เท, โป๊ะ, แกง, แพง, แม่, นก
2. การตั้งสมญานาม ได้แก่ เทวดาตัวน้อย
3. การเปลี่ยนแปลงสระ ได้แก่ หรอ, เขียม, หรา

4. การใส่ตัวเลข ได้แก่ การใช้หมายเลข 1 เป็นคำลงท้าย

สรุปและอภิปรายผล

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามแนวคิดข้างต้น คณะผู้จัดทำสามารถจำแนกประเภทของสแลงตามกระบวนการสร้างคำสแลงเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. กระบวนการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้าง จำนวนทั้งสิ้น 20 คำ โดยกระบวนการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้างที่พบมากที่สุดคือคำยืม จำนวนทั้งสิ้น 10 คำ
2. กระบวนการสร้างคำสแลงจากลักษณะอื่น ๆ จำนวนทั้งสิ้น 15 คำ โดยกระบวนการสร้างคำสแลงจากลักษณะอื่น ๆ ที่พบมากที่สุด คือ การใช้คำ/ความเปรียบ จำนวนทั้งสิ้น 9 คำ

เมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ สรุปได้ว่า คำสแลงที่พบมีการเปลี่ยนแปลงทางความหมาย 2 ลักษณะ ได้แก่ ความหมายกว้างออก จำนวน 10 คำ และความหมายย้ายที่ 25 คำ

จากการศึกษาการสร้างคำสแลงและการเปลี่ยนแปลงความหมายในแอปพลิเคชันติ๊กต็อก ทำให้เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของคำสแลงเกิดขึ้นใหม่ทุกวัน ในขณะที่เดียวกันก็เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความหมายอย่างรวดเร็วตามเหตุการณ์ในช่วงเวลาต่าง ๆ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงกลวิธีในการสรรสร้างคำสแลงของผู้ใช้ภาษาซึ่งส่งผลให้การสื่อสารผ่านตัวอักษรในสังคมออนไลน์นั้นมีความแปลกใหม่และมีสีสันยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้เห็นถึงพลวัตของภาษา และวิวัฒนาการของภาษาไทยอีกด้วย

รายการอ้างอิง

- กัญญณิช ชะนะจิตฺต. (2560). การสร้างคำและความหมายของสแลงในเฟซบุ๊ก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นันทนา วงษ์ไทย. (2563). ภาษาและความหมายพิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เค.ซี.อินเตอร์พรส.
- เนติมา พัฒนกุล. (2549). การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำในหนังสืออักษรปริทัศน์ฉบับที่ 1 ของหมอบรัดเลย์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี 2554. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- สุริยา รัตนกุล. (2555). อรรถศาสตร์เบื้องต้น. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.

? คำไทย ใครผิด

 WARNING	
	คำเตือน การใช้ "นะคะ" "นะค่ะ" เป็นความผิดอาญาแผ่นดิน

ร่องรอย (รัก)

ท่ามกลางความมืดมิดที่ปกคลุมทั่วทุกพื้นที่ ถนนเส้นนั้นมีเพียงแสงสลัวจากไฟข้างทาง ห่างกันราว 20 เมตร สาดส่องเป็นระยะให้พอมองเห็นเส้นทางและหญ้าที่ขึ้นรกเต็มสองข้างทางยาวสุดสายตา ขณะนั้นช่วงเป็นช่วงเวลาที่ยาวไกล เปลา่เปลี่ยน ไร้ผู้คน มีเพียงฝนที่ตกลงมาอย่างบ้าคลั่งราวกับกำลังบรรเลงบทเพลงดังกังวานเพื่อกลบความเลวร้ายที่เกิดขึ้น สิ่งมีชีวิตหนึ่งกำลังวิ่งหนีอย่างไม่คิดชีวิต เเท่าที่เปลี่ยนเปลา่ถูกความเจ็บปวดค่อย ๆ กัดกินไปที่ละน้อยจนเลือดแดงกำท่วมฝ่าเท้า ลมหายใจเหนื่อยหอบและแผ่วเบาราวกับไร้ซึ่งอากาศรอบตัว แม้ฝนที่ตกหนักจะทำให้มองเห็นหนทางข้างหน้าเลือนราง แต่การเคลื่อนไหวยังคงดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ บนถนนเส้นนั้น มันกำลังตามมาไม่ห่าง และคงเข้าประชิดตัวได้ในอีกไม่ช้า....

ชมดาวย้ายสัมภาระเข้าห้องพักใหม่ด้วย

ความตื่นเต้นในเช้าวันอาทิตย์ก่อนเปิดเทอม มหาวิทยาลัยปีแรก นี่เป็นครั้งแรกที่เธอต้องออกมาใช้ชีวิตอยู่ห่างไกลจากครอบครัวด้วยตัวเอง เธอจึงกังวลอยู่ไม่น้อยและหวังให้เวลาค่อย ๆ พาความเคยชินมาให้ในเวลาไม่นาน สัมภาระมากมายของเธอถูกเตรียมพร้อมตลอดสัปดาห์ที่ผ่านมา เธอเฝ้ารออย่างใจจดใจจ่อจนมาถึงวันนี้ วันที่ชีวิตในอีกรูปแบบกำลังจะเริ่มขึ้น

เมื่อเดินทางมาถึงห้องพักที่จองไว้ เธอค่อนข้างพอใจ สภาพภายนอกห้องพักที่ไม่ต่างจากภาพถ่ายในโพสต์ที่เธอเห็นในเว็บไซต์นัก หลังจากติดต่อเจ้าของห้องพักเรียบร้อย เธอจึงย้ายของขึ้นไปบนห้องที่ได้เลือกไว้

“ดู ๆ คูลี นังหนูคนนั้นไซ้มีอยู่ที่อยู่ชั้นสองห้องนี้นะ” สายตาหลายคู่จับจ้องมายังที่เธอขณะกำลังเดินขนของผ่านโถงขึ้นไปยังชั้นสอง

“อืม อย่าเอ็ดไป ไม่มีอะไรรอกน่า” อีกคนกล่าวสมทบ

เสียงซุบซิบจากแม่บ้านที่นั่งจับกลุ่มกันอยู่ที่โตะในโถงชั้นหนึ่งของหอพักลอยมาตามลมขณะที่ชมดาวเดินผ่าน มันดังจนเธอไม่อาจละความสนใจได้ แต่ด้วยความจดจ่อกับการขนข้าวของมากมายขึ้นไปบนห้อง เธอจึงทำที่ไม่ได้ยินและเดินผ่านไปด้วยท่าที่ปกติที่สุด หอพักแห่งนี้ถูกโพสต์ลงบนเว็บไซต์หนึ่งในอินเทอร์เน็ต เจ้าของโพสต์ได้อัปโหลดไว้เป็นภาพของห้องพักสีขาวสี่ชั้น สภาพภายนอกที่พอจะเห็นได้จากในภาพเป็นห้องพักที่ไม่เก่าและไม่ใหม่ทีเดียว ด้านนอกมีรอยสีหลุดลอกและคราบน้ำต่าง ๆ ที่ไหลลงมาจากด้านบนให้เห็นอยู่บ้าง ภายในห้องแต่ละห้องค่อนข้างกว้างขวาง คาดการณ์ได้ว่าถูกปรับปรุงและดูแลเป็นอย่างดี มีเฟอร์นิเจอร์ครบครัน ทั้งตู้เสื้อผ้า โต๊ะเครื่องแป้ง โต๊ะเขียนหนังสือ พัดลม

แอร์ ตู้เย็น และเตียงนอน มีห้องน้ำในตัวที่ค่อนข้างสะดวกสบาย ขนาดไม่เล็กจนเกินไป นอกจากนี้ราคาเช่าต่อเดือนยังค่อนข้างถูกเมื่อเทียบกับที่อื่น ๆ และระยะทางจากหอพักไปมหาวิทยาลัยก็ไม่ไกลกันมากนัก

ชมดาวค้นเจอหอพักแห่งนี้และศึกษารายละเอียดสักพัก จึงตัดสินใจโทรติดต่อไปตามเบอร์ที่เจ้าของโพสต์ทิ้งไว้ ในขณะที่นั้นมีห้องว่างเพียงสองห้องบนชั้นสอง คือห้อง 210 เป็นห้องหัวมุมที่อยู่ติดบันไดและห้อง 213 ซึ่งเป็นห้องถัดมาจากห้องตรงบันไดสองห้อง หลังจากที่ได้ดูภาพที่เจ้าของหอส่งให้ผ่านช่องแชต เธอจึงตัดสินใจเลือกห้อง 213 ซึ่งอยู่ถัดจากห้องตรงบันได เพราะในห้องมีแสงสว่างที่ค่อนข้างเพียงพอและอยู่ห่างจากบันไดที่คนสัญจรไปมาทำให้เกิดเสียงรบกวน เมื่อตกลงกันและจ่ายค่ามัดจำเรียบร้อยแล้ว เธอจึงได้มาทำสัญญาและย้ายเข้าหอพัก

เป็นเวลาเกือบทั้งวันที่ชมดาวจัดของอยู่ในห้องหลังจากขนของเสร็จในช่วงเช้า ตั้งแต่ล้างห้องน้ำ ทำความสะอาด จัดโต๊ะหนังสือ และจัดของต่าง ๆ เข้าที่ ไปจนถึงการจัดเสื้อผ้าเก็บเข้าตู้ เธอเปิดตู้เสื้อผ้าทำความสะอาดก่อนจะนำเสื้อผ้าเข้าไปจัดเรียง ขณะที่ปิดทำความสะอาดมือของเธอไปพบกับบางอย่างที่มุมตู้ มันคือตุ๊กตาหมีสภาพเก่า ๆ สูงประมาณ 2 ฟุตตัวหนึ่ง ‘เจ้าของห้องคนเก่าคงจะเก็บไปไม่หมดหรือไม่เขาก็อาจจะตั้งใจทิ้งมันไว้ที่นี่’ เธอคิดขณะค่อย ๆ หยิบตุ๊กตาตัวนั้นขึ้นมาดู ก่อนจะตัดสินใจทิ้งลงถังขยะไป

เมื่อเก็บของทุกอย่างเข้าที่ เธอจึงหยิบถุงดำที่มีขยะเกือบเต็มลงมาทิ้งข้างล่าง พร้อมกับตั้งใจว่าจะออกไปเดินสำรวจดูรอบ ๆ และซื้ออาหารมื้อเย็นกลับมาที่ห้อง ข้างหอพักมีที่สำหรับทิ้งขยะขนาดใหญ่สำหรับคนในหอพัก ชมดาวตรงไปที่นั่นเพื่อนำขยะไปทิ้ง แต่สายตาของเธอเหลือบไปเห็นชายคนหนึ่งกำลังนั่งอยู่เหนือตัวของเขามอมแมม ผมยารุงรัง และสวมเสื้อผ้าขาดวินไปทั้งตัว เธอสังเกตเห็นคราบเก่า ๆ คล้ายคราบเลือดเป็นรอยหลายจุดบนเสื้อผ้าของเขา แต่จากที่สังเกตดูรอบ ๆ อย่างละเอียด เธอค่อนข้างมั่นใจว่าเป็นเลือดที่มาจากที่อื่น เพราะเขายังดูแข็งแรงดีและไร้ซึ่งร่องรอยบาดแผลใด ๆ บนร่างกาย ‘คนสติไม่ตีรีเปล่า ทำไมเขาอยู่ในสภาพนี้ น่ากลัวจัง อันตรายมั๊ยนะ’ ความคิดมากมายผุดขึ้นมาในหัวเธอขณะที่กำลังทิ้งขยะลงถังด้วยท่าที่แสรัง

ทำเป็นไม่สนใจหรือหันไปมองเขา

“เธอจริง ๆ เหรอ เธอกลับมาแล้ว เค้ารอเธออยู่ที่นี้ตั้งนาน อย่าทิ้งเค้าไปอีกนะ กลับมาแล้ว... เธอกลับมาแล้ว...” ชายสติเฟื่องมองมาที่ชมดาวและพูดพร้อมกับฉีกยิ้มกว้าง แต่แววตาของเขากลับดูเศร้าสร้อยและเต็มไปด้วยร่องรอยแห่งคราบน้ำตา

ชมดาวตกใจหัวใจแทบหยุดเต้นเมื่อได้ยินเขาเริ่มพูดจาแปลก ๆ เธอขมวดคิ้วมองเขาด้วยความฉงน คิดกับตัวเองในใจว่าจะต้องออกจากตรงนั้นให้เร็วที่สุด เธอจึงพยายามข่มความกลัว แล้วค่อย ๆ ปลีกตัวออกมาอย่างใจเย็น ก่อนจะรีบวิ่งไปยังร้านอาหารตามสั่งที่อยู่ใกล้ ๆ เพื่อซื้ออาหารเย็นกลับไปให้ห้อง

“มันพูดกับหนูหรอ” แม่ค้าร้านอาหารตามสั่งทักทันทีที่เธอก้าวเท้าเข้าร้าน

“อ้อค่ะ เค้าทักหนูแปลก ๆ เป็นแบบนี้ตลอดเลยหรอคะ” เธอถามแม่ค้า

“ชะที่ไหนล่ะ มันไม่ยอมพูดอะไรกับใครเลย เวลามีคนอื่นเข้าใกล้หรือจะพูดกับมัน มันจะทำทีกิ้วเขาจนร้องไห้บ้างละ นั่งซิมบ้างละ โกรธเขาจนอาละวาดบ้างละ จนคนแถวนี้ไม่มีใครอยากเข้าใกล้ แปลกนะที่มันคุยกับหนู” แม่ค้าตอบพร้อมกับขมวดคิ้วด้วยความแปลกใจ

“เค้าอันตรายมั๊ยคะ” เธอถามด้วยน้ำเสียงกังวลเล็กน้อย

“ไม่ต้องไปกลัวมันหรอก มันน่าสงสารด้วยซ้ำวัน ๆ มันก็เอาแต่นั่งซิม บางวันร้องไห้ด้วยซ้ำ มันไม่ทำอะไรใครหรอก ถ้าไม่เข้าไปยุ่งกับมัน” แม่ค้าตอบด้วยน้ำเสียงเรียบง่าย แต่ช่วยคลายความกลัวของชมดาวไปได้ไม่น้อย

หญิงสาวนักศึกษาปี 1 เดินถือถุงข้าวกล่องเดินกลับหอพักพร้อมกับสำรวจบริเวณรอบ ๆ อย่างคร่าว ๆ ที่นี้เป็นสถานที่ที่ไม่แย่นัก ในความคิดเธอ เพราะนอกจากหอที่ค่อนข้างน่าอยู่เมื่อเทียบกับราคาค่าเช่า ยังมีร้านขายของชำ ร้านอาหาร และบ้านคนอยู่บ้าง ซึ่งอยู่ไม่ไกลกันมากนัก อีกทั้งไม่มีเสียงรบกวนจากรถวิ่งบนท้องถนน เพราะหอพักอยู่ลึกเข้ามาในซอยห่างจากถนนใหญ่เกือบ 1 กิโลเมตร เธอเดินกลับหอพร้อมกับนึกถึงเรื่องต่าง ๆ ไปตลอดทาง กระทั่งเดินผ่านจุดทิ้งขยะนั้น

มีคนเคยกล่าวไว้ว่ามนุษย์ทุกคนมีโชคชะตาเป็นของตนเอง และตัวของพวกเขาเหล่า

นั้นจะเป็นผู้กำหนดโชคชะตาที่เกิดขึ้น แต่ความโชคร้ายและการตัดสินใจแบบใดกันที่ทำให้โชคชะตาของใครบางคนช่างโหดร้ายได้ถึงเพียงนี้ ชมดาวหันไปมองที่ชายสติเฟื่องอย่างช้า ๆ ด้วยความสลดใจหลังจากได้ฟังสิ่งที่แม่ค้าพูด ‘ชีวิตเขาผ่านอะไรมากันแน่แน่ะเฮ้!’ ทันใดนั้นดวงตาของเธอก็เบิกโพลงด้วยความตกใจ เมื่อเห็นชายสติเฟื่องก้มลงก้มขะที่เธอเพิ่งนำมาทิ้ง พร้อมกับหยิบตุ๊กตาหมีเพื่อนคู่ตัวเก่าขึ้นขึ้นมา มันคือตุ๊กตาหมีที่เธอพบในตู้เสื้อผ้า เขากอดมันด้วยใบหน้าเปื้อนยิ้มที่เปี่ยมไปด้วยความสุขและความคิดถึง ราวกับครอบครัวที่ถูกกาลเวลาพลัดพรากได้หวนกลับมาพบกันอีกครั้ง ‘อะไรนี่!’ เธอได้แต่สงสัยอยู่ในใจ

รอยยิ้มเปื้อนน้ำตาและใบหน้าอันแสนเศร้าของชายสติเฟื่องยังคงติดตามาวนเวียนอยู่ในหัวของชมดาวอย่างสลัดไม่ออก เธอกลับมาถึงห้องและยังคงนั่งนึกถึงใบหน้าของคนที่ทักทายเธอด้วยรอยยิ้มแห่งความดีใจนั้น แม้เธอจะผ่านโลกมาไม่มาก แต่เธอไม่เคยเห็นใครที่จะมีความสุขได้เจ็บปวดใจเท่านี้มาก่อน แม้เขาจะยิ้มด้วยรอยยิ้มที่สดใสแต่ดวงตาของเขาในตอนนั้นช่างดูเศร้าเหลือเกิน

ท่ามกลางความมืดมิดที่ปกคลุมทั่วทุกพื้นที่ถนนเส้นนั้นมีเพียงแสงสลัวจากไฟข้างทางห่างกันราว 20 เมตร สาดส่องเป็นระยะให้พอมองเห็นเส้นทางและหญ้าที่ขึ้นรกเต็มสองข้างทางยาวสุดสายตา ขณะนั้นช่วงเป็นช่วงเวลาที่น่าอึดใจ เปล่าเปลี่ยว ไร้ผู้คน มีเพียงฝนที่ตกลงมาอย่างบ้าคลั่งราวกับกำลังบรรเลงบทเพลงดังกึกก้องเพื่อกลบความเลวร้ายที่เกิดขึ้น เธอกำลังวิ่งหนีอย่างไม่คิดชีวิตบนถนนเส้นนั้น เท้าที่เปลือยเปล่าถูกความเจ็บปวดค่อย ๆ กัดกินไปทีละน้อยจนเลือดแดงกำท่วมเท้า ลมหายใจเหนื่อยหอบและแผ่วเบาราวกับไร้ซึ่งอากาศรอบตัว แม้ฝนที่ตกหนักจะทำให้มองเห็นหนทางข้างหน้าเลือนราง แต่การเคลื่อนไหวของเธอยังคงดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ โดยไม่หันกลับไปมองข้างหลังนั้น บนถนนเส้นนั้น ชายไร้สติคนหนึ่งกำลังวิ่งตามเธอมาในความมืด แววตาของเขาโหดเหี้ยมและเต็มไปด้วยความโกรธแค้น

“ช่วย... ช่วยด้วย ช่วยด้วย ช่วยด้วยค่ะ ใครก็ได้ช่วยด้วย ช่วย...ด้วย...” เสียงร้องขอความช่วยเหลือของเธอดังขึ้นซ้ำ ๆ และกำลังแผ่วลงเรื่อย ๆ จากความเหนื่อยล้า

สัญญาตญาณการเอาตัวรอดยังคงบอกให้เธอส่งเสียงร้องต่อไปเรื่อย ๆ แม้เสียงฝนจะดังเกินกว่าที่จะมีใครได้ยิน แต่มันเป็นเพียงสิ่งเดียวที่เธอจะทำได้ในขณะนี้

ในขณะที่ฤทธิ์แอลกอฮอล์ทำงานตามหน้าที่ร่วมกับจิตไร้สำนึกที่ขาดการควบคุม ชายคนนั้นวิ่งตามเธอไปอย่างรวดเร็วและเข้าประชิดตัวเธอได้ในเวลาอันสั้น เขาระชกตัวเธอเข้ามาหาแล้วใช้มือบีบไปที่แขนทั้งสองข้างของเธออย่างรุนแรง เธอกรีตร้องด้วยความเจ็บปวดพร้อมกับพยายามสะบัดตัวให้หลุดจากเงื้อมมือของผู้ชายที่อยู่ตรงหน้า

พี่ยะ!

ฝ่ามือของเขาฟาดไปที่หน้าเธออย่างไร้ความปราณี ก่อนจะกระหน่ำทำร้ายเธอซ้ำ ๆ อย่างโหดเหี้ยม ทั้งตบและทุบตีสารพัด จนร่างกายเธอเต็มไปด้วยเลือดและแผลฟกช้ำ ความเจ็บปวดที่ไม่อาจทานทนกระจายไปทั่วร่างกายอย่างรวดเร็ว ปวดร้าวรากับกระดูกจะแตกออกเป็นเสียง ๆ เธออ่อนกำลังลงและหมดแรงที่จะขัดขืนได้

“มึงจะหนีไปไหน คิดหรือว่าคนอย่างมึงจะหนีถูกพัน มึงบอกความจริงกูมา!” เขาตะคอกเธอด้วยน้ำเสียงโกรธแค้น

“พี่ใจเย็น ๆ ก่อนนะ อย่าทำอะไรที่จะเสียใจในภายหลังเลย ปล่อยหนูไปเถอะ หนูขอ... ร้องเราค่อย... ค่อยคุยกันได้ไหม มันไม่... มี... อะไรจริง..จริง” เธอร้องให้สะอื้นด้วยความเจ็บปวดพร้อมกับยกมือไหว้อ้อนวอนขอร้องเขา

“อ้อต่อแหละ!” เขากล่าวขึ้นทันทีที่เสียงอ้อนวอนของเธอสิ้นสุดลง พร้อมกับผลักเธอลงไปกับพื้นและบันดลโทสะบีบคอเธอสุดแรง

ราวกับโลกหยุดหมุน ทุกอย่างรอบ ๆ ตัวค่อยดำมืดลงเรื่อย ๆ เธอคืนทรนทรุยาอย่างทรมาณบนพื้นพร้อมกับใช้มือทั้งสองข้างจับที่แขนของเขาเพื่อตั้งให้แขนของชายกำยำที่กำลังบีบคอเธอกำลังลง แต่มันกลับบีบรัดเธอแน่นขึ้นเรื่อย ๆ สายตาของเขามีมดบอดสนิทแล้ว เกินกำลังที่เธอจะห้ามปรามหรือทัดทานอะไรต่อไปได้ มือของเธอที่จับแขนของเขาค่อย ๆ คลายลง พร้อมกับลมหายใจที่แผ่วลงอย่างช้า ๆ จนในที่สุดก็หยุดนิ่ง ท่ามกลางสายฝนที่ตกลงมาอย่างบ้าคลั่ง ราวกับกำลังตอกย้ำความเจ็บปวดทั้งร่างกายและจิตใจของเธอ

ร่างไร้วิญญาณของเธอนอนแน่นิ่งอยู่ในพงหญ้า ดวงตายังคงเบิกกว้าง แววตาเต็มไปด้วยความโกรธแค้นปนคราบน้ำตาแห่งความเจ็บปวด บาดแผลของความทรมาณยังคงปรากฏร่องรอยอยู่ทั่วร่าง ทุกอย่างหยุดนิ่งไปแล้ว ทั้งตัวเธอและฝนที่ตกลงมาในตอนนั้น ผู้หญิงคนนั้นได้จากไปแล้ว จากไปอย่างไม่มีทางหวนกลับ...

.
. .
. .
เอี้ยด อ้าด เอี้ยด อ้าด

สายลมยามค่ำคืนพัดลอดผ่านช่องหน้าต่างเข้ามากระทบกับร่างผู้หญิงที่นอนหลับสนิทอยู่บนเตียงในเสื้อผ้าชุดเดิมด้วยอาการเหนื่อยล้าอ่อนเพลียจากการเคลื่อนย้ายข้าวของตลอดทั้งวัน

ฮือ ฮือ ฮือ....

เสียงสั้นเครือหนึ่งคล้ายเสียงร้องไห้สะอื้นลอยมาตามลมทำให้หญิงสาวบนเตียงค่อย ๆ รู้สึกตัวตื่นขึ้น ชมดาวงัวเงียใช้มือเปิดสวิตช์ไฟในห้อง มองไปที่นาฬิกาตั้งโต๊ะข้างหัวเตียงพบว่าเป็นเวลาตี 2 แล้ว ‘ผลอหลับไปตั้งแต่เมื่อไหร่เชี่ย นี่เรากับเรื่องคนสติไม่ดีคนนั้นมาฝันเป็นตุเป็นตะเลยเธอ น่ากลัวชะมัด ว่าแต่...เมื่อไหร่เสียงอะไรนะ’ เธอลุกขึ้นจากที่นอนด้วยอาการสะลึมสะลือพร้อมกับมองไปรอบ ๆ เพื่อค้นหาต้นตอของเสียงที่ได้ยิน แต่ในขณะที่นั้นทุกอย่างเงียบสงัด มีเพียงเสียงจากหน้าต่างที่ขยับเพราะถูกลมพัดผ่านในบางช่วงเท่านั้น ในขณะที่ตาของเธอค่อย ๆ สว่างขึ้นจากอาการงัวเงีย เธอก็เริ่มสัมผัสได้ถึงสายลมเย็นเยือกที่ถูกพัดเข้ามาจากนอกหน้าต่าง ความเยือกเย็นทำให้แขนทั้งสองข้างลุกเกิลวและหนาวสั่นไปทั้งตัว แววตาที่ทวาดกลัว ค่อย ๆ กวาดสายตาถูรอบ ๆ กระทั่งต้องหยุดชะงักเมื่อกางตาสัมผัสได้ว่ามีบางอย่างกำลังยืนอยู่ที่มุมหนึ่งของห้อง บางอย่างที่ยังมองเธออย่างไม่ละสายตา และอาจเป็นบางอย่างที่เป็นเจ้าของเสียงปริศนาที่ปลุกเธอจากภวังค์แห่งฝันร้ายนั้น

ชมดาวหลับตาตั้งสติและข่มความกลัวทั้งหมด เธอหายใจเข้าและกลืนใจหันไปมองที่มุมห้องให้แน่ชัด แต่สิ่งที่เธอเห็นกลับมีเพียงความว่างเปล่า เธอถอนใจอย่างโล่งอก แต่ก็

ไม่อาจสามารถมตามให้หลับต่อไปได้ในคำคืนนั้น แม้จะปลอบใจตัวเองว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นผลข้างเคียงจากอาการสะลึมสะลือและเรื่องราวหนักหน่วงที่เจอตลอดทั้งวัน จึงทำให้เธอเก็บเรื่องราวของชายสติเฟื่องกับผู้หญิงแปลกหน้ามาสร้างเป็นความฝันน่ากลัวและภาพหลอนขึ้น แต่บางอย่างในความรู้สึกส่วนลึกของเธอสัมผัสได้ว่า ‘เธออาจไม่ใช่คนเดียวกับที่อาศัยอยู่ในห้องนั้น’

เป็นไปได้ที่คืนเราจะเก็บความเหนื่อยล้าหรือเรื่องราวความเครียดที่ได้เผชิญ มาสร้างเป็นฝันร้ายทำลายการนอนและสุขภาพจิต แต่สิ่งเหล่านี้มักจะเกิดขึ้นเพียงชั่วข้ามคืนและจางหายไปในเวลาอันสั้น จะเป็นไปได้อย่างไรที่คนเราจะฝันถึงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเป็นเรื่องราวต่อเนื่อง และฝันอยู่อย่างนั้นซ้ำไปซ้ำมาไม่จบสิ้น มันเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับชมดาวตลอดเวลาเกือบหนึ่งสัปดาห์ที่ผ่านมาในห้องพักแห่งนี้ และอาจปฏิเสธไม่ได้ว่าจุดเริ่มต้นแห่งฝันร้ายที่เกิดขึ้นในห้อง 213 สำหรับเธอ อาจจะเป็นฝันร้ายที่ยาวนานของใครบางคนก็เป็นได้...

“หนูเป็นยังไงบ้างลูก ให้อะไรพระสวมนต์ ทำบุญเยอะ ๆ นะ ถ้ามีอะไรให้รับโทรหาแม่ หรือถ้าไม่ไหวจะย้ายหอ หนูบอกแม่ได้เลยนะ” เสียงจากปลายสายพูดกับลูกสาวด้วยความห่วงใยหลังจากรู้เรื่องราวที่ลูกต้องเผชิญกับฝันร้ายมาเกือบทั้งสัปดาห์

“หนูกำลังตัดสินใจจะแม่ จริง ๆ หนูก็ยังลังเลว่าจะเอาอย่างไรต่อ มันอาจจะเป็นแค่ความฝันจากความกังวลของหนูก็ได้ หนูขอลองอยู่ต่อไปอีกสักพักนะคะ”

ชมดาวตอบแม่ด้วยน้ำเสียงเรียบตามปกติเพื่อเก็บซ่อนความกังวลไว้ให้ได้มากที่สุด เพราะเธอยังคงไม่มั่นใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นนี้เป็นการอยู่หอพักครั้งแรกของเธอ และไม่มีสิ่งใดรับประกันได้ว่าหากย้ายไปอยู่ที่อื่นเธอจะไม่เจอเหตุการณ์แบบเดียวกันนี้ และอีกอย่างเธอก็เสียค่ามัดจำและค่าประกันจำนวนมากที่จ่ายไปล่วงหน้า หากจะต้องย้ายออกจากหอก่อนระยะเวลาที่สัญญากำหนด จึงอยากจะลองหาหนทางที่ดีที่สุดให้กับตนเองก่อนจะตัดสินใจอะไรอย่างเร่งด่วนไป

วันหยุดสุดสัปดาห์เดินทางมาถึง ชมดาวตั้งใจจะกลับไปพักผ่อนที่บ้านในช่วงเสาร์อาทิตย์นี้

เมื่อเรียนเสร็จในเย็นวันศุกร์ เธอจึงกลับมาที่หอพักเพื่อเก็บของเตรียมตัวกลับบ้าน เธอสังเกตเห็นได้ว่าหอพักเงียบสงบกว่าที่เคย เพราะนักศึกษาบางส่วนเดินทางกลับบ้านกันไปแล้ว ‘เอาล่ะ รีบเก็บของกันเถอะ! อย่ากลับบ้านจนเต็มแก๊งแล้ว’ เธอคิดขณะที่กำลังเดินขึ้นไปเก็บของบนห้องอย่างเร่งรีบ

กระเป๋าเป้หนึ่งใบพร้อมกับของอีกสองสามอย่างในมือพะรุงพะรังถูกถือลงมาจากโถงชั้นหนึ่งในเวลาต่อมา ชมดาวค่อย ๆ วางของลงที่โต๊ะหินอ่อนที่โถง และนั่งรอพอกับแม่มา รับกลับบ้านอย่างใจจดใจจ่อ

“กลับบ้านหรือหนู” เสียงป้าแม่บ้านที่กำลังนั่งพักดื่มชาอยู่ที่โต๊ะข้างขึ้นด้วยท่าที่สนใจ

“ใช่ค่ะ” เธอตอบ

“อ้อ หนูใช้คนที่ย้ายมาอยู่ห้องชั้นสองวันนั้น รีบเล่า ป้าคุณ ๆ หนา” ป้าถามต่อ

คำถามของป้าทำให้เธอนึกถึงวันแรกที่เธอย้ายเข้ามาที่นี่ เธอลืมคำพูดแปลก ๆ ของป้าในตอนนั้นไปสนิท เธอจึงใช้อีกคำสั้น ๆ คล้ายความสงสัยที่เกิดขึ้น

“อ้อ ใช่ค่ะ วันนั้นหนูได้ยินป้าพูดถึงหนู ป้าหมายถึงอะไรหรือคะ” เธอถามป้ากลับด้วยท่าที่สงสัย

“หนูอยู่ห้องเดียวกันกับเค้านะสิ ผู้หญิงที่เคยอยู่ที่นั่นเมื่อปลายปีก่อน ทำให้ออดนึกถึงเค้าไม่ได้ มันเป็นเรื่องที่น่าหดหู่มากในช่วงนั้น คนที่นั่นเค้าไม่ให้พูดถึงเรื่องนั้นกันแล้ว เพราะกลัวคนที่มาพักที่นั่นเค้าจะกลัวจนไม่กล้ามาพัก ป้าเลยไม่อยากพูดถึง” ป้าตอบอย่างปิด ๆ

“ป้าช่วยเล่าให้หนูฟังหน่อยได้มั๊ยคะ พอดีหนูเจอเรื่องแปลก ๆ ช่วงนี้” เธอขอร้อง

“เมื่อปลายปีที่แล้วมีนักศึกษาเข้ามาเช่าหอพักอยู่กับแฟน ผู้หญิงเป็นนักศึกษาเพิ่งเข้าปี 1 เหมือนหนูนี้แหละ แฟนอายุมากกว่า แต่เหมือนจะไม่ได้เรียนหนังสือนะ น่าจะเป็นพนักงานในห้างอะไรซักอย่าง อยู่กันไปได้ซักพักเห็นว่าทะเลาะกันใหญ่โตเลย คนแก่นั้นได้ยินกันหมด ผู้ชายจับได้ว่าผู้หญิงมีคนอื่น แต่ผู้หญิงไม่ยอมบอกความจริง เอาแต่โกหก ผู้ชายเลยโกรธเลือดขึ้นหน้าจะทำร้ายผู้หญิง ฝ่ายผู้หญิงด้วยความกลัวก็เลยวิ่งร้องไห้หนีออกมา รongเท้าก็ไม่ได้ใส่ วิ่งลงมาข้างล่าง บังเอิญวันนั้นฝนก็ดันตกหนักออกไปไหนไม่ได้เลยเข้าไปหลบในเพิงร้านขายของข้าง ๆ หอ ผู้ชายนั่งกินเหล้าอ้อมใจรออยู่บนห้อง

เห็นหายไปนานเลยลงมาตาม ด้วยความเมาเลยมาทะเลาะกันอยู่ข้างล่างต่อ แต่เพราะฝนตกหนัก คนแก่นั้นเลยไม่ได้ยิน มาช่วยห้ามไม่ทัน ผู้ชายพลังมือบีบคอผู้หญิงตายอยู่ข้างทาง ตรงถนนทางเข้าหอเนี่ย สภาพน่าอนาถมาก ๆ ป้าเองเห็นยังน้ำตาคลอเลย” ป้าเล่าด้วยน้ำเสียงเวทนาขณะมองไปที่ชมดาว

“แล้วแฟนเค้าถูกจับไปแล้วหรือคะ” เธอถามต่อ

“แฟนเค้าก็คนนั้นไง คนบ้าที่ นั่งอยู่ข้างที่ทิ้งขยะนะ ช่วงนี้เค้าดูอารมณ์ดีขึ้นนะป้าว่า เห็นไปเอาตุ๊กตาที่ไหนไม่รู้มานั่งกอด สงสัยเป็นของแฟนเค้า ตอนคนไปเจอศพวันนั้นนั้นก็เห็นเค้านั่งเฝ้าอยู่ บีบคอตายแล้วก็นั่งเฝ้าศพแฟนอยู่อย่างนั้น พอสร้างเมาเริ่มได้สติ รู้ว่าฆ่าแฟนตายก็เสียใจ สติสติงหายไปหมดเลย ใครมาจับมาไล่ก็ไม่ยอมไป นั่งเฝ้าตรงที่ฆ่าแฟนอยู่อย่างนั้น เสื้อผ้าก็ไม่ยอมเปลี่ยน จนมาถึงตอนนี้เสื้อที่เค้าใส่ยังเปื้อนเลือดผู้หญิงอยู่เลย เค้าคงเสียใจและรู้สึกผิดมากนะป้าว่า เพราะทะเลาะกันด้วยความหึงหวงจนขาดสติ เห็นเค้าเดินวนเวียนอยู่แถวนั้นกลับไปกลับมา ไม่ยอมไปไหน ใครพูดอะไรด้วยก็ไม่ตอบ จนคนคิดว่าคงเป็นบ้าไปแล้ว แจ้งตำรวจมาจับมันก็ไว้วาย หนีสุดชีวิต คนเขาเลยปล่อยไว้รอให้มันหายสติก่อน ข้าวของในห้องก็ให้ญาติของผู้หญิงมาเก็บไปจนหมด ห้อง 213 นั้นแหละ อ้อ! ไว้แค่นี้ก่อนนะ เดี่ยวป้าเอาของไปเก็บก่อน เดินทางปลอดภัยนะหนู” ป้าเล่าเรื่องราวจนจบพร้อมกับบอกลาเธอแล้วลุกขึ้นเอาอุปกรณ์ทำความสะอาดไปเก็บในห้องเก็บของ

ชมดาวนั่งทบทวนเหตุการณ์ที่ป้าเล่าหลังจากที่ป้าแม่บ้านเดินจากไป เธอจึงได้เข้าใจเรื่องทุกอย่างที่เกิดขึ้น เธออาจเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งที่บังเอิญไปอยู่ในห้องแห่งจุดเริ่มต้นของความเลวร้ายทั้งหมด บังเอิญได้รับรู้ความเจ็บปวดของผู้หญิงคนนั้นที่ยังวนเวียนอยู่ในห้อง 213 และความรู้สึกผิดในส่วนลึกของชายสติเฟื่องที่ไม่อาจปลงล้างไปจากจิตใจของเขาได้ เพราะทั้งคู่ยังคงมีบางอย่างผูกติดกันอยู่ในที่แห่งนี้ และต่างก็ร่องรอยจากบาดแผลไว้ซึ่งกันและกัน ร่องรอยที่ยังคงเจ็บปวดแม้บาดแผลได้ถูกกาลเวลาเยียวยาให้จางหายไป เป็นธรรมดาที่ทุกบาดแผลจะยังคงทิ้งร่องรอยไว้เสมอไม่ว่าบนร่างกายหรือจิตใจ เช่นเดียวกับร่องรอยของพวกเขาทั้งสองคน ที่แม้จะไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตา แต่กลับสามารถ

สร้างความเจ็บปวดในชีวิตให้กับคนทั้งคู่และผู้คนมากมายอีกนับไม่ถ้วน

ตอนนี้ชมดาวไม่มีความกลัวใด ๆ หลังเหลืออยู่อีกต่อไปแล้ว มันถูกแทนที่ด้วยความรู้สึกเวทนาชีวิตของคนทั้งสอง เธอตระหนักได้ว่าสิ่งหนึ่งที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดเรื่องน่าสลดนี้ขึ้นไม่ใช่เพราะความหึงหวง ความโกรธ หรือการขาดสติ แต่ทั้งหมดนี้เป็นเพราะ “ความรัก” เธอไม่ได้หมายความว่าความจะกล่าวโทษว่าเป็นความผิดจากการมีความรัก เพราะความรักเป็นสิ่งสวยงามที่ผูกโยงคนบนโลกไว้ด้วยกัน แต่สิ่งหนึ่งที่เธอมั่นใจได้จากมุมมองของเธอคือ ทั้งสองคนใช้คำว่าความรัก “ผิดทาง” จนทำให้ไม่มีใครปล่อยวางจากเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ ทั้งสองจึงต้องผูกติดอยู่กับความหึงหวง ความโกรธแค้น ความยึดติด และความรู้สึกผิดมาจนถึงทุกวันนี้

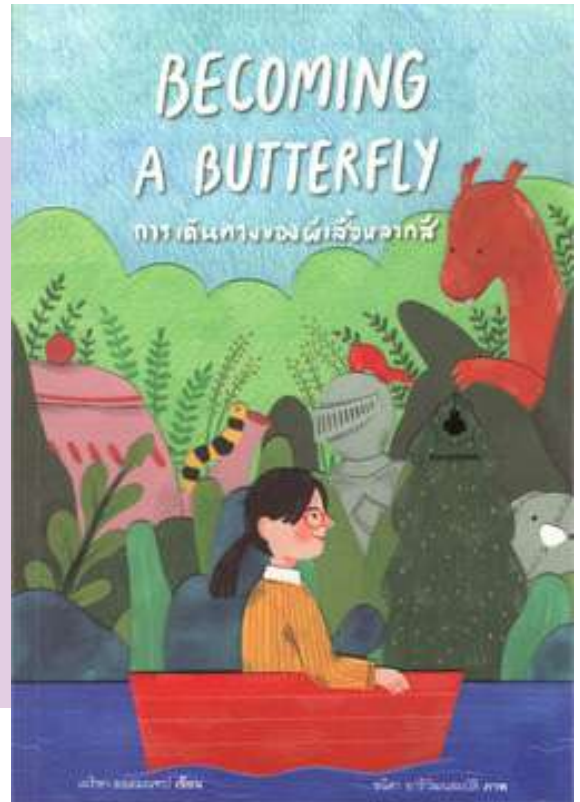
ชมดาวได้เรียนรู้สิ่งหนึ่งที่สำคัญสำหรับชีวิตที่ยาวไกลของเธอในอนาคตจากที่แห่งนี้ และตัดสินใจได้แล้วว่าจะใช้ชีวิตที่นั่นต่อไปหรือไม่ เธอยืนถอนหายใจอยู่หน้าประตูรถคู่หนึ่งก่อนจะมองขึ้นไปทำหน้าที่ต่างห้องบนชั้นสองของเธอ ‘หากเป็นเช่นนี้ ผู้หญิงคนนั้นคงติดอยู่ในที่แห่งนี้ตลอดกาล เช่นเดียวกับเขา’ เธอคิดพร้อมกับหันไปมองที่จุดทิ้งขยะที่ชายสติเฟื่องนั่งกอดตุ๊กตาอยู่ ก่อนจะขึ้นรถและเดินทางต่อไป

सानิกิ มุงโง

นักศึกษาระดับปีที่ 4

การเดินทางของผีเสื้อหลากสี Becoming a Butterfly

ชวน แทนจะโป๊ะ
นักศึกษาระดับปีที่ 2

ผู้แต่ง เมริษา ยอดมณฑป
จำนวนหน้า 220 หน้า
ราคา 285 บาท
สำนักพิมพ์ แมงมุมบุ๊ค

“โรคจิตเวชเกิดได้หลายสาเหตุ ไม่ว่าจะ เป็น จากกรรมพันธุ์ หรือสภาพแวดล้อม กระทบ บางครั้งแสดงออกมาเพียงอาการ ซึมเศร้า ทุกคนอาจเคยพบเจอลักษณะ เหล่านี้ในสังคม หลายคนสงสัยว่าแต่ จะมีสักกี่คนที่เข้าใจ คอยปลอบประโลม และเคียงข้างพวกเขา”

เมริษา ยอดมณฑป ไม่เพียงแต่เล่าเรื่องให้ ผู้อ่านสงสัยตัวละครเท่านั้น แต่ยังสื่อถึง ความปกติของโรคจิตเวชที่ใครก็สามารถ เป็นได้ โรคจิตเวชไม่ใช่เรื่องแปลกหรือน่ากลัว โปรดจงอย่าเหมารวมคนที่มี โรคว่าเป็นบ้า อย่าตีตราบุคคลที่มา พบจิตแพทย์ว่าเป็นคนอ่อนแอ ทุกคน ป่วยได้ ความเจ็บป่วยไม่ได้เลือกอายุ ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ก็สามารถเจ็บป่วย กันได้ทั้งนั้น การมาพบจิตแพทย์และ นักจิตวิทยาจึงถือว่าการเผชิญหน้า

กับปัญหาที่ดีที่สุด

การเดินทางของผีเสื้อหลากสี
Becoming a Butterfly เป็นบันทึก เรื่องราว บอกเล่าเรื่องสั้นทั้ง 12 ตอน ก่อนที่ “ลิซ่า” นักจิตวิทยาฝึกหัดจะ เติบโตขึ้นเป็นนักจิตวิทยาเต็มตัว นัย สำคัญของการตั้งชื่อเรื่อง “การเดินทางของผีเสื้อหลากสี” ผีเสื้อในที่นี้คง หมายถึง บุคคลแต่ละคนในเรื่อง ที่ได้เดินทางมาพบกัน และเป็นส่วนหนึ่งในการเติบโต พบปัญหาระหว่างทาง จึงต่อสู้ และดิ้นรน ร้อยเรียงผ่านผีเสื้อตัวหลัก คือ ลิซ่า ดังจะได้กล่าวต่อไป

“ลิซ่า” เปรียบเสมือนผีเสื้อตัวหนึ่ง ซึ่ง เติบโตไปพร้อมกับผีเสื้อทั้ง 12 ตัว ไม่ว่าจะ เป็น เด็กชายมังกร เด็กหญิงไร้เสียง เด็ก ชายโทรโข่ง เด็กหญิงบนหอคอย เด็กชาย

“

หากวันใดในวันหนึ่งซึ่งอ่อนล้า สิ้นหวังจนแทบไม่อยากจะเริ่มวันใหม่
เรื่องราวทั้ง 12 ตอน จะคอยปลอบประโลมหัวใจอยู่เคียงข้าง
ผ่านตัวอักษรที่ร้อยเรียงผ่านเรื่องราวของเหล่าผีเสื้อ
เพื่อให้รู้ว่าเธอไม่ได้ทุกข์ ไม่ได้เศร้า ไม่ได้เหงาไม่ได้เดียวดาย ภายใต้อสงดาว
พราวแสงเดือนเพราะเธอยังมีเพื่อน เพื่อนแปลกหน้าผู้หวังดี
ในการเดินทางของผีเสื้อหลากสี *Becoming a Butterfly...*

”

ต่างดาว เด็กหญิงล่องหน เด็กชาย
ห้วงจักร เด็กชายอัศวิน เด็กหญิง
สองบ้าน เด็กชายสมองทึบ เด็กชายผีเสื้อ
และเด็กหญิงไม่เป็นไร ตัวละครทุกตัวมี
อัตตากับความแตกต่างเฉพาะตัวสูงมาก
แต่สิ่งหนึ่งที่มีเหมือนกัน คือ “โรคจิตเวช
หรืออาการทางจิต”

มนุษย์นิยามให้พวกเขาต่างจากคนปกติ
โดนสังคมรังเกียจจึงไม่กล้าเปิดเผยตัวตน
สภาพแวดล้อมกระทำต่อจิตใจ ความเจ็บ
ปวดข้างในได้สร้างบาดแผลลึกกลบจนปีก
แสนบอบบาง หากไม่ใช่ลิซ่าที่อยู่เคียงข้าง
ก็ยากที่จะโอบรับและเติบโต

การเดินทางของผีเสื้อหลากสี แสดง
นัยสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ก่อนที่
ผีเสื้อทุกตัวจะออกโอบรับ ต้องเคยเป็น
หนอนไหมหรือดักแด้มาก่อน หนอนไหม
ในที่นี้อาจจะหมายถึงปัญหา ดังเช่น
ในกรณีของลิซ่า กว่าเธอจะได้เป็น
นักจิตวิทยาเต็มตัว ต้องผ่านอุปสรรค
เคสหินทั้ง 12 เคส แต่เรื่องราวทั้งหมด
กลับมอบพลังและถ่ายทอดคุณค่า
มหาศาลทำให้เห็นว่า แม้ปัญหาจะยากต่อ
การแก้ไข แต่เมื่อไม่ยอมแพ้และพยายาม

สิ่งที่ดีงามจะปรากฏขึ้น เป็นส่วนหนึ่ง
ในชีวิตที่เติมเต็มให้ลิซ่าได้เติบโต จน
กลายเป็นนักจิตวิทยาที่ดี พร้อมช่วยเหลือ
สังคมมนุษย์ เปรียบเสมือนวัฏจักร
ชีวิตของผีเสื้อ ที่ค่อย ๆ เรียนรู้ ซึมซับ
และเติบโต จากไข่เป็นหนอนไหม จาก
หนอนไหมเป็นดักแด้ จากดักแด้ต้อง
ใช้เวลากว่าจะเป็นผีเสื้อตัวหนึ่ง ซึ่ง
งดงามและสร้างคุณค่าให้แก่โลกใบนี้
(*Becoming a Butterfly*)

การเดินทางของผีเสื้อหลากสี ชื่อเรื่อง
กับเนื้อหาไม่ได้เกี่ยวข้องกันโดยตรง
ต้องอาศัยการตีความผ่านนัยสำคัญ
กลับทำให้วรรณกรรมเล่มนี้น่าสนใจขึ้น
เมื่อตีความผ่านสัญลักษณ์ “ผีเสื้อ” อาจ
สื่อถึงการเปลี่ยนแปลง การเจริญเติบโต
ความหวังหรือความงดงาม สิ่งที่คุณเขียน
แฝงไว้ในนัยของผีเสื้อ ส่งผลต่อมโนทัศน์
ของผู้อ่านจนเกิดความรู้สึกว่า เราต่าง
เคยเป็นดักแด้ตัวหนึ่งซึ่งรอเติบโตเป็น
ผีเสื้อ การบ่มเพาะในวัฏจักรต้องใช้เวลา
ทุกคนต่างเจ็บปวด เปรียบบางและ
อ่อนแอ สิ่งที่ทำได้นบนเส้นทางสายชีวิต
คืออย่ายอมแพ้แต่จงพยายาม ในไม่ช้า
ผีเสื้อที่งดงามก็จะออกโอบรับ

นอกจากชื่อเรื่อง **การเดินทางของผีเสื้อ
หลากสี** ที่ชวนให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ
ในเนื้อเรื่อง ชื่อตอนทั้ง 12 ตอนยังแฝง
นัยสำคัญของเรื่องแต่ละเรื่องไว้อีกด้วย
ไม่ว่าจะเป็น *เด็กหญิงล่องหน* หรือ *เด็กชาย
อัศวิน* เมื่อผู้อ่านได้รับสารผ่านตัวอักษร
ที่ร้อยเรียงเป็นเรื่องราวของเด็ก ๆ ใน
แต่ละตอน จึงทราบ ว่า ชื่อเรื่องกับ
เนื้อเรื่องบอกเล่าตัวตน ผ่านปมปัญหา
สาเหตุของโรคจิตเวช ทุกสิ่งเชื่อมโยง
เกี่ยวข้องกันอย่างลงตัว เป็นข้อดีที่
เพิ่มคุณค่าให้วรรณกรรมเล่มนี้ มีเสน่ห์
มากยิ่งขึ้น

การเดินทางของผีเสื้อหลากสี มีไข่เล็ก
ทั้ง 12 วง (Sub Plot) สอดร้อยเป็น
สายโซ่ใหญ่ 1 สาย (Main Plot) โครงเรื่อง
ย่อยของวรรณกรรมเรื่องนี้ทั้ง 12 ตอน
ร้อยเรียงเนื้อหาเป็นโครงเรื่องใหญ่ได้
แนบสนิท ถ่ายทอดเหตุการณ์ย่อย ๆ
ผ่านตัวละครทั้ง 12 ตัว ซึ่งในแต่ละตอน
ผูกปมปัญหาทำให้น่าติดตาม และลุ้นว่า
เรื่องราวจะคลี่คลายอย่างไร

ไม่เพียงเท่านั้น วรรณกรรมเรื่องนี้
ยังเปิดเรื่องด้วยการทิ้งปมไว้กับตัวลิซ่า

ให้เธอเป็นเพียงนักจิตวิทยาฝึกหัด
ที่ฝึกงานไม่ได้ เจอเรื่องร้ายตั้งแต่
ต้นเรื่อง กระนั้นโรงพยาบาลบาร์เน็ต
ซึ่งขึ้นชื่อเรื่องเคสหิน ยังมีเมตตารับเธอ
เข้าฝึกงาน จึงเกิดคำถามกับตัวผู้อ่าน
ว่า แล้วเธอจะเป็นนักจิตวิทยาเต็มตัวได้
หรือไม่? โรงพยาบาลบาร์เน็ตทำไมจึงมี
แต่เคสหิน? เรื่องราวตอนจบจะคลี่คลาย
อย่างไร? เป็นกลวิธีการประพันธ์ที่ดึงดูด
ความสนใจ สื่อสารระหว่างบรรทัด เล่นกับ
ความรู้สึกละและความอยากรู้อยากเห็น
ทำให้ผู้อ่านต้องค้นหาคำตอบและ
ติดตามเนื้อเรื่องต่อไป

จากที่ได้กล่าวไปข้างต้น แสดงให้เห็น
ว่าแก่นหลักหรือโครงเรื่องใหญ่ใน
การดำเนินเรื่อง (Main Plot) เป็นเรื่องราว
ของลิซ่านักจิตวิทยาฝึกหัด ซึ่งต้องฝึกงาน
ในโรงพยาบาลบาร์เน็ต เพื่อที่จะได้
กลายเป็นนักจิตวิทยาเต็มตัว การเดินทาง
ตามหาความฝันของเธอ ทำให้เจอ
เรื่องราวเคสหินทั้ง 12 ตอน ในแต่ละตอน
ได้ซ่อนแก่นเรื่องรองและเหตุการณ์ย่อย
(Sub Plot) ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวลิซ่า
ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ทำให้เนื้อเรื่องเข้มข้น
และสมบูรณ์ขึ้น

โครงเรื่องรองหรือแก่นรอง (Sub Plot) ทั้ง
12 ตอนไม่ได้เป็นเพียงเหตุการณ์ธรรมดา
ที่ทำหน้าที่ร้อยเรียงเพื่อให้แก่นหลัก
(Main Plot) สมบูรณ์เท่านั้น แต่ยังมี
ส่วนประกอบของปมปัญหา ความขัดแย้ง
ที่เกิดขึ้นกับตัวละครในแต่ละตอน ไม่ว่าจะ
จะเป็น ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับ
มนุษย์ของเด็กชายแกรทกับพ่อหรือ
เพื่อนที่ทำร้ายเขา ความขัดแย้งระหว่าง
มนุษย์กับสังคมของเด็กชายไบรท์ ทุกคน
ต่างหัวเราะเยาะที่เขาอ่านหนังสือไม่ออก
ความขัดแย้งภายในจิตใจของทิมมี่ ที่
ต้องเลือกเก็บความลับหรือบอกความจริง
กับพ่อ ว่าตนอยากเป็นผู้หญิงเหมือนแม่
เหตุผลที่ผู้เขียนได้สร้างปมปัญหา
ความขัดแย้ง ก็เพื่อให้ตัวละครดิ้นรน
ต่อสู้หาทางออก จนกระทั่งไปเชื่อมโยง
เข้ากับลิซ่า ซึ่งเป็นแก่นหลักสำคัญใน

การดำเนินเรื่อง และคอยช่วยคลายปม
ปัญหาของตัวละครทั้ง 12 ตัว นอกจากนี้
จะเห็นว่าในแต่ละตอน เรื่องราวไม่ได้
สวยงามตลอด ช่วงแรกเคสจะง่ายต่อ
การแก้ไขปัญหาแต่เมื่อเรื่องดำเนิน
ไปเรื่อย ๆ จนใกล้ถึงจุดสุดยอด (climax)
เคสท้าย ๆ จะยากต่อการแก้ไข เห็นได้ชัด
จากเคสของเด็กหญิงไม่เป็นไร เธอถึงขั้น
โทษและทำร้ายตัวเองเพราะความเสียใจ
ที่ยายจากไป วิธีในการรับมือกับเคสนี้
จึงยาก อุปสรรคในการแก้ไขปัญหานี้เอง
เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เรื่องสนุก เพราะ
ผู้อ่านเกิดความสนใจ อยากรู้อะไรเรื่องราว
จะคลี่คลายหรือเป็นอย่างไรต่อไป

ฉากในเรื่องราว ที่บอกเล่าเรื่องสั้นทั้ง 12
ตอน จะแตกต่างกันตามปัจเจกบุคคล เพื่อ
ให้เข้ากับตัวละคร และเอื้อต่อการสร้าง
ปมปัญหา เช่น ในตอนของเด็กหญิง
ไม่เป็นไร ผู้เขียนได้สร้างฉากถนน
เลียบบแม่น้ำเพื่อให้ตัวละครได้เดินระลึก
ถึงคุณยาย จนเธอตัดสินใจกระโดด
ลงแม่น้ำ หรือในตอนของเด็กชายผีเสื้อ
ฉากห้องนอนของแม่ทำให้ทิมมี่คิดถึง
เรื่องราวในอดีต จนไปค้นเจอชุดแต่งงาน
จึงสวมใส่ เมื่อพ่อมาเห็นเข้ากลับกลายเป็น
ปัญหา เราอารมณ์ให้ผู้อ่านรู้สึกลุ้น
จะเห็นได้ชัดว่า ฉากเป็นส่วนหนึ่งซึ่ง
สำคัญมากในเรื่อง เพราะมีอิทธิพลเอื้อ
ให้ตัวละครเกิดความขัดแย้ง นำมาซึ่ง
การตัดสินใจต่อการกระทำ เพื่อดำเนิน
เรื่องราวให้เป็นไปตามที่วางไว้

อิทธิพลของฉากไม่ได้เอื้อให้ตัวละคร
เกิดความขัดแย้งเพียงอย่างเดียว แต่
เอื้อให้ลิซ่าสามารถคลี่คลายปมปัญหาได้
อีกด้วย เมื่อเรื่องดำเนินใกล้ถึงจุดสุดยอด
(climax) ก่อนที่จะปิดเรื่อง จะพบว่า
ในเรื่องสั้นทุกตอนใช้ฉากโรงพยาบาล
บาร์เน็ตเป็นสถานที่ในการคลี่คลาย
ความขัดแย้ง หรือแม้กระทั่งปัญหา
ครอบครัวของตัวละคร โดยได้รับการ
ช่วยเหลือจากคุณหมอสติฟที่ปรึกษา
ของลิซ่า นอกจากนี้การคลายปมของ
โครงเรื่องใหญ่ ในตอนจบผู้เขียนเลือกที่

จะให้ลิซ่ากลายเป็นนักจิตวิทยาเต็มตัว
จัดงานเลี้ยงให้กับเธอในสถานที่ที่ซึ่ง
เป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องราวทั้งหมด
และปิดเรื่องจบอย่างมีความสุขใน
โรงพยาบาลบาร์เน็ต

แก่นเรื่องที่ผู้แต่งเสนอนั้นมีลักษณะ
สะท้อนความจริงที่เป็นสัจจะในสังคม
ปัจจุบัน ความแตกต่างของอดีตในตัวตน
ของบุคคล ยังเป็นปัญหาอยู่ทั่วทุกมุมโลก
ผู้เขียนสื่อถึงลักษณะเหล่านี้ซึ่งร้อยเรียง
ผ่านตัวอักษรให้รับรู้ เข้าใจโรคจิตเวช
เพียงพวกเขาแตกต่างไม่ได้หมายความว่า
ไร้คุณค่า เพียงพวกเขาแตกต่างไม่ได้
หมายความว่าไม่สวยงาม ขอเพียงลอง
พยายามทำความเข้าใจในอัตตาที่ต่างกัน
อยู่ร่วมและหาวิธีแก้ไขปัญหา สังคมโลก
ก็จะน่าอยู่ขึ้น

ไม่มีใครเลวหรือชั่วร้ายมาตั้งแต่กำเนิด
สิ่งแวดล้อมต่างหากที่ทำให้เขาเป็น
เช่นนั้น เห็นได้จากการลักขโมยของ
เด็กหญิงล่องหน เพื่ออยากให้แม่สนใจว่า
เธอยังมีชีวิตตน หวังจะได้รับความรักบ้าง
แต่ไม่มีเลยสักครั้งกับรักที่รอกอย มีเพียง
ความว่างเปล่า เดียวดายและแปลกแยก

ตัวละครทั้ง 12 ตัว อ่อนแอและเปราะบาง
ส่วนลึกข้างในจึงต้องการความเข้าใจ
แบบร่วมรู้สึกไม่ใช่สงสาร คอยใคร่สักคน
ที่อยู่เคียงข้าง หากไม่มีลิซ่านักจิตวิทยา
ฝึกหัด ใครสักคนที่เขาเฝ้ารอ ก็ควรเป็น
“เรา” พวกเราเหล่านักอ่าน *ผีเสื้อหลากสี*
ที่รอเติบโต

“หากวันใดในวันหนึ่งซึ่งอ่อนล้า ลิ่นหวัง
จนแทบไม่อยากเริ่มวันใหม่เรื่องราวทั้ง
12 ตอน จะคอยปลอบประโลมหัวใจอยู่
เคียงข้างผ่านตัวอักษรที่ร้อยเรียงผ่าน
เรื่องราวของเหล่าผีเสื้อ เพื่อให้รู้ว่าเธอ
ไม่ได้ทุกข์ ไม่ได้เศร้า ไม่ได้เหงาไม่ได้
เดียวดาย ภายใต้แสงดาวพร่างแสงเดือน
เพราะเธอยังมีเพื่อน เพื่อนแปลกหน้า
ผู้หวังดีในการเดินทางของผีเสื้อหลากสี
Becoming a Butterfly...”

กิจกรรม โครงการต่าง ๆ

สาขาวิชาภาษาไทยจัดแข่งขันประชันสัปดาห์กลอนสตรระดับอุดมศึกษาวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565 ณ ห้องประชุมพุทธรักษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยมีคณะกรรมการ 3 ท่าน คือ อาจารย์ขัมย์ภร แสงกระจ่าง ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ คุณพนิจ นิลรัตน์ อุปนายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร นักวิชาการอิสระ กวี

โครงการพลวัตภาษาไทย ในศตวรรษที่ 21

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จัดโครงการพลวัตภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 วันที่ 9 มกราคม 2565 ผ่านระบบออนไลน์ ได้รับเกียรติจากอาจารย์เสกสัน พลวัฒน์ เป็นวิทยากรให้กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 4

BRU
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สาขาวิชาภาษาไทยจัดโครงการ
"พลวัตภาษาไทยในศตวรรษที่ 21"

ผ่านโปรแกรมแอปพลิเคชัน Google meet

เวลา 08.30 -16.30 น.

9
ม.ค.65

วิทยากร
อาจารย์เสกสันต์ พลวัฒน์:
ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

การสอน
ภาษาไทย
ในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ

17 มี.ค.
2565
ผ่านระบบออนไลน์
Google Meet

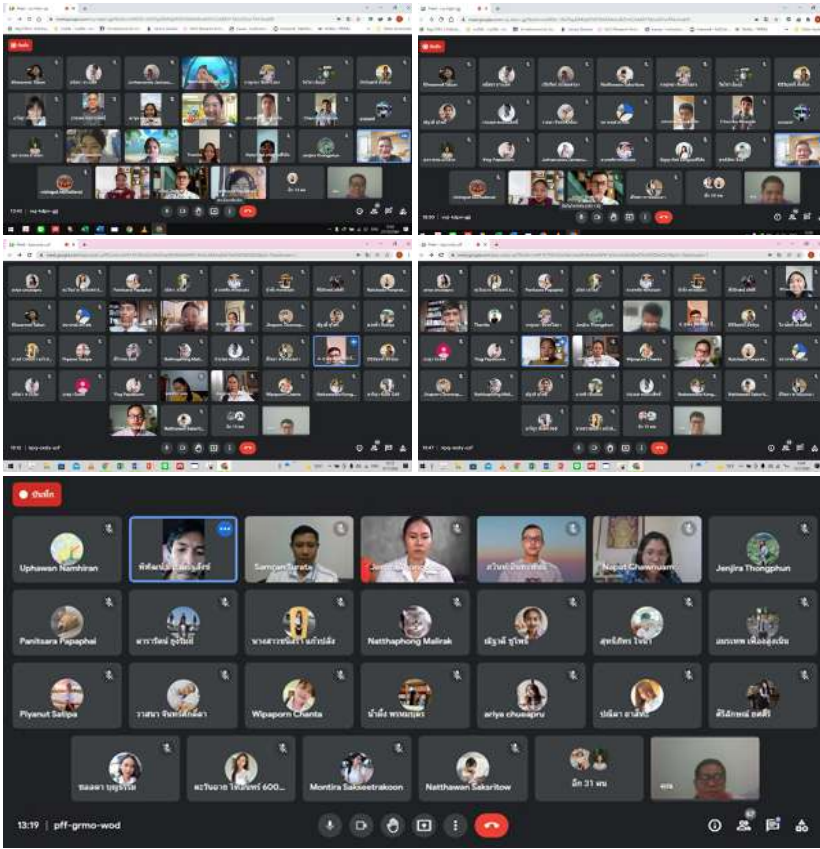
บรรยายโดย
ผศ.ดร. ภาสพงศ์ ผิวพอใช้
ภาควิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์

โครงการการสอนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จัดโครงการการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ วันที่ 17 มีนาคม 2565 ผ่านระบบออนไลน์ ได้รับเกียรติจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาสพงศ์ ผิวพอใช้ เป็นวิทยากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมเทคนิคและวิธีการสอนภาษาไทยให้กับผู้เรียนชาวต่างชาติ ให้กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 4

โครงการสัมมนา ก่อน ระหว่าง และหลัง ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2564

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์
เข้าร่วมโครงการสัมมนานักศึกษาก่อน ระหว่าง หลังฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ภาคการศึกษาที่
2 ปีการศึกษา 2564

ริสแบนด์แทนใจ สานสัมพันธ์มิตรน้องพี่ภาษาไทย

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย จัดกิจกรรมภายใต้ชื่อว่า “ริสแบนด์แทนใจ
สานสัมพันธ์มิตรน้องพี่ภาษาไทย” วันที่ 26 ธันวาคม 2564 ณ ห้องประชุม
ชั้น 2 อาคาร 23 อาคารอนุคุณอาคาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อ
เป็นการต้อนรับน้องใหม่และสานสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาสาขาวิชา
ภาษาไทย ดำเนินกิจกรรมภายใต้มาตรการความปลอดภัยทางสาธารณสุข
ในภาวะโควิด 19

“ค่ายลูกเสือ”

คณาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย
ร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมหลักสูตร
วิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 วันที่ 12
กุมภาพันธ์ 2565 ณ ค่ายลูกเสือ
เพชรบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัด
บุรีรัมย์

ค่าย ภาษาไทย ศึกษิตภาษาไทย

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ออกค่ายศึกษิตภาษาไทย ที่ โรงเรียนวัดพนมวัน ตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีนักเรียน ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นปีที่ 6 เข้าร่วมกิจกรรม ในครั้งนี้ จุดประสงค์เพื่อเสริมทักษะความรู้ ด้านภาษาไทยแก่นักเรียน

ราตรีสกา ตั้งดาวระยิบฟ้า

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย จัดงาน goodbye senior ภายใต้ชื่อ ราตรีสกา ตั้งดาวระยิบฟ้า เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2565 ณ โรงแรม เดอะ ซิตี้ เพรส บุรีรัมย์ เพื่อเป็นการแสดงความยินดีกับรุ่นพี่ ภาษาไทยชั้นปีที่ 5 ที่สำเร็จการศึกษา

ตัวแทนสาขาวิชาภาษาไทย ร่วมแสดงความอาลัยจากการจากไปอย่างไม่มีวันกลับของ นางสาวกรรณิการ์ ศรีงาม (เล็ก) นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 5 วันที่ 29 กรกฎาคม 2564

“Open House” 65

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์
ร่วมจัดกิจกรรม *Open House* ของ
มหาวิทยาลัย ประจำปี 2565 ณ BRU โดม
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตำนานรักราชมรรคา ปาจิต – อรพิม

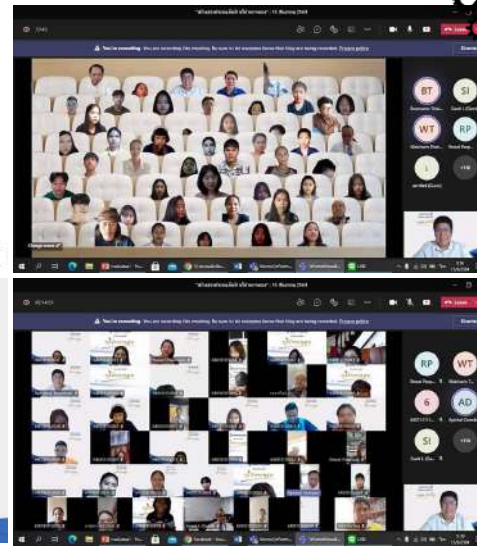
สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จัดแสดง
ละครเวทีเรื่อง ตำนานรักราชมรรคา
ปาจิต - อรพิม โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็น
ส่วนหนึ่งของรายวิชา *คีตวรรณกรรม* สอน
โดย รองศาสตราจารย์ ดร. บุญยเสนอ ตรี
วิเศษ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2564

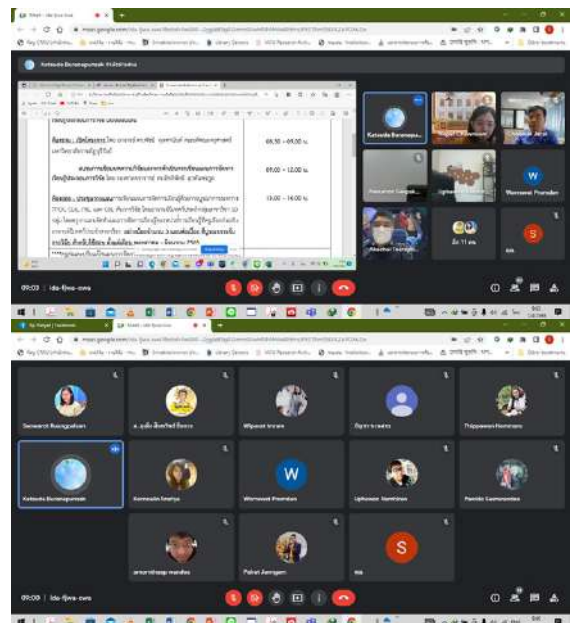
โครงการสร้างสรรค์วรรณศิลป์ กวีปากกาทอง

ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จัดโครงการ **สร้างสรรค์วรรณศิลป์ กวีปากกาทอง** วันที่ 19 กันยายน 2564

“การจัดการความรู้ด้านการวิจัย และการเรียนการสอนคณะครุศาสตร์”

อาจารย์ยุพาวดี อาจหาญ อาจารย์ปณิดา ทองบุญชุม อาจารย์อรรถพล ธรรมรังษี เข้าร่วมโครงการ “การจัดการความรู้ด้านการวิจัยและการเรียนการสอนคณะครุศาสตร์” จัดโดย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ” เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์คณะครุศาสตร์ มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยและการเรียนการสอนให้ทันต่อยุค การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ สำหรับนำไปใช้ ประโยชน์ต่อการทำงาน วิจัยและผลิตผลงานทางวิชาการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ในวันที่ 16 มีนาคม 2565 ณ ห้องประชุม สิริวิชัยภูากร 1 อาคารสิริวิชัยภูากร

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย เข้าร่วมการประชุม PLC ครุศึกษน ถิ่น 5 รอบ 2 วันที่ 9 เมษายน 2565

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย เข้าร่วมการประชุม ชี้แจงอาจารย์นิเทศก์ โครงการครุศึกษน ถิ่น ของ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผลงาน รางวัล ประจำปี 2564

รางวัล

นางสาวศุภิกา มีทอง

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 3

ได้รับรางวัล **รองชนะเลิศอันดับ 1** การประกวดสุนทรพจน์
เนื่องในวันพ่อแห่งชาติ และวันดินโลก 5 ธันวาคม 2564
จัดโดย กองศิลปและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

นางสาวเครือวัลย์ ครุประสิทธิ์

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1

ได้รับรางวัล **รองชนะเลิศ** กิจกรรมประกวดเรื่องสั้น เทิดพระคุณของแม่ พ.ศ. 2564
จัดโดย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์

นายวรโชติ ตะนา

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 4

ได้รับ **รางวัลดีเด่นระดับอุดมศึกษา** “ดวงใจวิจารณ์” ปี 2564
ชื่อผลงาน “นัยเรื่องเล่าของเหล่าสัตว์ : ส่องภาพทับซ้อนวิถีแห่งมนุษย์ บทวิจารณ์
รวมเรื่องสั้นคืนปีเสือและเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ”

นางสาวชวิศา อามาต

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 4

ได้รับ **รางวัลดีเด่นระดับอุดมศึกษา** “ดวงใจวิจารณ์” ปี 2564
ชื่อผลงาน “อีกไม่นานเราจะสูญหาย : ระบบทุนนิยม
กับการสูญสลายตัวตนของมนุษย์”

นางสาวลักษณาวัลดี เรืองรัมย์

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 4

ได้รับ **ทุนรางวัล** ทุนละ 20,000 บาท
จาก โครงการอ่าน เขียน เรียนรู้ สู่งานวิจารณ์ ปีที่ 7 พ.ศ. 2564

นางสาวเบญจมาศ มังคะชาติ

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 4

ได้รับ **ทุนรางวัล** ทุนละ 20,000 บาท และ ได้รับรางวัล **บทวิจารณ์ดีเด่น ประเภทสารคดี**
ชื่อผลงาน “ภูมิธรรมมรดกไทย บทวิจารณ์สารคดี เรื่อง เฝ้ามรดก”
จาก โครงการอ่าน เขียน เรียนรู้ สู่งานวิจารณ์ ปีที่ 7 พ.ศ. 2564

รองศาสตราจารย์ ดร. บุญยศ นตรีวิเศษ
สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ได้รับรางวัลจากสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย
ในโอกาสที่ได้รับรางวัลผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น ประจำปี 2564

นายวรโชติ ตะนา
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 4
ได้รับ **ทุนรางวัล** ทุนละ 20,000 บาท และ ได้รับรางวัล **บทวิจารณ์ดีเด่น ประเภทสารคดี**
ชื่อผลงาน “**บทวิจารณ์สารคดี เรื่อง เฝ้ามรดก : สิ่งที่สวยงามในทรงจำแดนสนธยา**”
จาก โครงการอ่าน เขียน เรียนรู้ สู่งานวิจารณ์ ปีที่ 7 พ.ศ. 2564

นายประณต วาประสิทธิ์
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 5
ได้รับรางวัล **ชนะเลิศอันดับ 1** การแข่งขันวิจารณ์วรรณกรรม ระดับอุดมศึกษา
โครงการครูไทยรักภาษาไทยครั้งที่ 13 จัดโดย สาขาวิชาภาษาไทย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565

นายประณต วาประสิทธิ์
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 5
เข้าร่วม การอบรมด้านประสบการณ์กวีนิพนธ์
โครงการสร้างสรรค์วรรณศิลป์ กวีนิพนธ์ นิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดโดย กองทุนส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
วันที่ 11 - 12 ธันวาคม 2564

นายวรโชติ ตะนา
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 4
ได้รับรางวัล **ชนะเลิศอันดับ 1** ด้านมนุษยศาสตร์ (วรรณกรรม)
ชื่อผลงาน “**นางวันทอง : การประกอบสร้างความเป็นชายขอบ**”
ในการประชุมวิชาการสำหรับนักศึกษา ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ประจำปี 2564 จัดโดย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

นายกาสกร สิมรัมย์ และ นายวรโชติ ตะนา นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 4
ได้รับรางวัล **ชนะเลิศ การประชันสักวากลอนสด พร้อมโล่พระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** เนื่องในงาน “ราชภัฏบุรีรัมย์มหกรรมวิชาการ
และวัฒนธรรมนานาชาติ” ครั้งที่ 5 (BRICC) จัดโดย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รองศาสตราจารย์ ดร. บุญยเสนอ ตรีวิเศษ

สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ได้รับ รางวัลผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น ประจำปี 2564
กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณภัทร เชาว์นวม

สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สาขาวิชาภาษาเขมร

อาจารย์ประยุทธ์ จิตรราช และ อาจารย์ ดร. อรวรรณ ฤกษ์ศรีธรรม

ได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับ 1 ในกิจกรรมประกวดสุนทรพจน์ ประเภททีม หัวข้อ
“ส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ เนื่องในวันสงกรานต์และวันผู้สูงอายุ”
โดย สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ วันที่ 11 เมษายน 2565

ผลงาน

อาจารย์อรรถพล รสมรังษี

เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจารอักษรธรรมอีสานลงในใบลาน
ซึ่งได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านอักษรโบราณจาก พระครูพิพัฒน์วิทยาคม
(หลวงพ่อเจริญ ฐานยุตโต) เจ้าคณะอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี
เผยแพร่ผ่านทางรายการตะลอนข่าว ช่องไทยรัฐทีวี 32
เป็นวิทยากรบรรยายพิเศษเรื่อง เส้นทางในวรรณกรรมประวัติศาสตร์อีสานและ
ข้อแตกต่างของวรรณกรรมกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์
รายวิชา วรรณกรรมอีสาน ของหลักสูตรภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
ของ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2565

อาจารย์ ดร. สำราญ ธุระตา

เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สอบสัมภาษณ์ ภาค ค
ของการสอบบรรจุครูผู้ช่วย สาขาภาษาไทย จังหวัดบุรีรัมย์
วันที่ 5-6 มีนาคม 2565 ณ โรงเรียน มารีย์อนุสรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์
เป็นผู้ร่วมเสวนาวิชาการ เรื่อง สีก (ศึก) สงฆ์ในยุคจักรดงขมิ้น
ศูนย์สันสกฤตศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วันที่ 18 ธันวาคม 2564
เป็นวิทยากรบรรยาย เรื่อง พุดจาประสาทิต หัวข้อ “ทิดเก่า-ทิดใหม่ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และเป็นไป”
จัดโดย สาขาภาษาไทยและการสื่อสาร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2565

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณภัทร เซาว์นวม

เป็นวิทยากรบรรยายในโครงการประชุมสัมมนาบรรณคดีไทย
เรื่อง สายธารวรรณกรรมเขมรร่วมสมัย วันที่ 26 มีนาคม 2565
จัดโดย สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อาจารย์ ดร. สมศักดิ์ พันธุ์ศิริ

เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สอบสัมภาษณ์ ภาค ค
ของการสอบบรรจุครูผู้ช่วย สาขาภาษาไทย จังหวัดบุรีรัมย์
วันที่ 5-6 มีนาคม 2565 ณ โรงเรียน มารีย์อนุสรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์

อาจารย์ ดร. อรวรรณ ฤทธิศรีธร

เผยแพร่บทความทางสื่อสังคมออนไลน์ ไลน์ทูเดย์โซวเคส ได้แก่
อย่ายึดติดกับปาฏิหาริย์ของชีวิต
หยุดให้คุณค่ากับคนที่ดูคุณ
เราออกเดินทางไปข้างหน้าเพื่อจะถอยกลับสู่อดีต

ชื่อเรื่อง อ่านเล่นฉบับเป็นเรื่อง : รวมบทวิจารณ์คัดสรรในรายวิชาการวรรณกรรมวิจารณ์
ผู้เขียน นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์
ปีที่พิมพ์ 2564
จำนวนหน้า 497 หน้า
ราคา 359 บาท

บทความที่ได้รับการตีพิมพ์

ลักษณะวดี เรื่องรัมย์, อุภาววัฒน นามศิริญ.
(2564, มกราคม-เมษายน).
อาถรรพ์ภาพวาดเสือดำและเรื่องราวอื่น ๆ :
สนามรบแห่งอุดมการณ์. วารสารวิชาการ
วิธีวรรณสาร 5 (1) : 211-230.

วรโชติ ตีณา, บุญยเสนอ ตริวิเศษ. (2564,
มกราคม-มิถุนายน). เล่าเรื่องในเรื่องเล่า:
กลวิธีการนำเสนอ ความย้อนแย้ง
ที่นำไปสู่ความขัดแย้งของสังคมใน
“คืนปีเสือและเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ”.
วารสารฟ้าเหนือ. 12 (1): 113-131.

วรโชติ ตีณา, สินทรัพย์ ยืนยาว.
(2565, กุมภาพันธ์). นางวันทอง :
การประกอบสร้างความเป็นชายขอบ.
ในการประชุมวิชาการสำหรับ
นักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ จุดประกายความรู้
สู่ความเป็นเลิศ : 432 - 447.

ความภูมิใจของอาจารย์และศิษย์

ความภูมิใจ

นายภวินท์ อินทะพันธ์

นางสาวอริสรา สวัสดิ์

นางสาวชานิดา ศรีวิเศษ

สาขาวิชาภาษาไทย ขอแสดงความยินดีกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพดีเด่น สาขาวิชาภาษาไทย ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 3 คน

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ขอแสดงความยินดีกับศิษย์เก่า สาขาวิชาภาษาไทย ที่สอบบรรจุรับราชการครู ในตำแหน่งครูผู้ช่วย

นายชนนิกานต์ แสงผล
นายชัยวัฒน์ งามสะพรั่ง
นายทักษ์ดนัย สพัตรรัมย์
นายธีรยุทธ เสาวนิยม
นางสาวกฤติกา ทศนาบุตรีย์
นางสาวเกษมณี สืบสุข
นางสาวจันทน์ ทนสี
นางสาวชมพูนุช เชิดสกุล
นางสาวชุตติกาญจน์ นามท้าว
นางสาวณัฐวดี ศรีมหาพรหม
นางสาวณัฐพร ชาตรีรัมย์
นางสาวธัญรัตน์ สุขประโคน
นางสาวธิดารัตน์ คำนนท์
นางสาวนริศรา คลอดพงษ์
นางสาวบุณฑริกา เข้มบุบผา
นางสาวปฎิญา จังอินทร์

นางสาวพรรณิ ปาประโคน
นางสาวพิชญา ปมาคต
นางสาวมยุรี คำแก้ว
นางสาวรุ่งนภา ชื่นชมยิ่ง
นางสาววิไลภรณ์ ภูมิไฉว
นางสาวศิริลักษณ์ สุพิศ
นางสาวสุทธิดา ฤงลา
นางสาวสุพัชรี มณีเนตร
นางสาวหทัยรัตน์ ช่วยนา
นางสาวอิสริยา วงศา
นายจักรพันธ์ สุดหอม
นายชินนทร์ คำสาร
นายณัฐชนน เจริญวนวิจิตร
นายธีทัต เพทไสย
นายภูริทัต สุวรรณธีระกิจ
นายอมรเทพ สามารถ

นางสาวกัญญารัตน์ จอมคำสิงห์
ว่าที่ร้อยตรีหญิง เกศกนก อุดมผล
นางสาวจริญญา นพไธสง
นางสาวจิตติพร ไชยคำ
นางสาวชฎาพร ทองคำ
นางสาวณัฐธิดา น้อมระวี
นางสาวณิชา อ่อนหนองหว่า
นางสาวทิฆัมพร ไชยแสน
นางสาวธิดารัตน์ อ่อนปุ๋ย
นางสาวนันทน์นภัส วินิจสิริ
นางสาวเบญจวรรณ นาคคนชม
นางสาวผกามาศ พวงประยงค์
นางสาวพัชราภรณ์ เจาประโคน
นางสาวแพรพลอย ใบพัด
นางสาวภัสสร จากรัมย์
นางสาวมณัญญา หนูช่วย

นางสาววริญญา ทวีนนท์
นางสาวสิริภัทร คำจ้อย
นางสาวสุนิสา พิมพ์ทอง
นางสาวสุภัทรา อาจประโคน
นางสาวสุรตนา ผลพวง
นางสาวอุษุพร เล่งไธสง
นางสาวนันทน์ภัส ทินนุรักษ์
นางสาวกัญญาพัชร บุราณสุข
นางสาวกัลย์สุดา ชื่อดตรง
นางสาวกานต์ธิดา ราชประโคน
นางสาวกฤษมา หงษ์สุด
นางสาวจันทร์จรัส นามโสม
นางสาวจิณณพจน์ มีดวงษ์
นางสาวจิราพร พริงเพราะ
นางสาวจิราพร ปิ่นประไมล์
นางสาวจุฑามาศ มั่งดี
นางสาวพรนัชชา อินนอก
นางสาวชาลิสา หาญกิจ
นางสาวฐานิตา พรหมบุตร
นางสาวธนภรณ์ พูลสวัสดิ์
นางสาวธัญญา ดาทอง
นางสาวนัฐติมา พุฒภูงา
นางสาวนิสาชล ศรีไพร
นางสาวปาริชาติ ราชประโคน
นางสาวปิยะพร อินทร์ละคร
นางสาวปุณยาพร บุญคล้าย
นางสาวมัลลิกา สิงห์โต
นางสาวละอองดาว ไชยดิษฐ
นางสาวลาวัลย์ อภัยสีลา
นางสาววาสนา ปัตถา
นางสาวศุภรัตน์ การเพียร

นางสาวณิชนันท์ มลิซ้อน
นางสาวสุภัสชา พันธุ์ม
นางสาวสุรีย์พร ไหลครบุรี
นางสาวอนุชตรา มาลัย
นางสาวกชพร กาละชิมย์
นางสาวอรอนงค์ ถนอมศิลป์
นางสาวอาทิตย์ยา หมูไพบูลย์
นางสาวอุลีชา ฤทธิธ
นายครองขวัญ ผู้มีสัตย์
นายณรงค์ภรณ์ วิทยาอักษรศรี
นายทวีทรัพย์ พิมพ์ชัย
นางสาวปาริชาติ เอื้องกุล
นายพงศธร เย็นพู
นายโยธิน วงศ์คำ
นายเรวัต บุญเลิศ
นายวงตะวัน กะตะโท
นายวรวัฒน์ นครศรี
นายสมศักดิ์ เพ็ชร
นายตระการ สุวรรณรัมย์
นายรพีชาติ พนมรัตน์
นายสุริยา สดรัมย์
นางสาวกมลฉัตร ไชยเอม
นางสาวคณานิตา ซ่อนกลิ่น
นางสาวจรรยาพร เปรินทร์
นางสาวชุตिकाญจน์ พยัคฆะ
นางสาวณัฐริกา ล้อมสรระน้อย
นางสาวธัญญลักษณ์ พิมพ์ธา
นางสาวนิกภาพร เวโน
นางสาวปวีณา ลุงไธสง
นางสาวพิชญา โปยนอก
นางสาวภัทราพร โชติไธสง

นางสาวฤดีมาศ แก้วประโคน
นางสาวชिरาภรณ์ วิเศษนคร
นางสาวสิรินยา ลาน้ำเที่ยง
นางสาวสุทธิชา กระรัมย์
นางสาวสุภลักษณ์ ศิริชนม์
นายธนันต์ แสนนอก
นายพิพัฒน์ ประจบสุข
นายวรพินธุ์ สระหอม
นายอรรถวุฒิ ยงไธสง
นางสาวกฤษยาภรณ์ อินบุญญา
นางสาวคัคณางค์ ทีตอ
นางสาวจาลิตา นุงกระโทก
นางสาวจตุภรณ์ พงโพธิ์
นางสาวชลิตา มีแก้วน้อย
นางสาวณัฐชยานี ศรีแนน
นางสาวภาวนิยา ชวมรัมย์
นางสาวทองธญา นามมูล
นางสาวนันทมน ชวงไธสง
นางสาวพรวิภา พรม่วงค์
นายพุทธรัตน์ บุตรงาม
นางสาวมนัสวี คำแสน
นางสาวรุ่งทิพย์ กระจอดนอก
นางสาวลลิตา สียงนอก
นางสาววรรณิสา วันทอง
นางสาวสิริมา กระจานรัมย์
นางสาวสุธิชา จวงจันทร์
นางสาวอมรินทร์ แก้มผลึก

ปริศนาพะหมี

- “ กงกับกงสูงเป็นกงสูง (๑. ....)
 จำฟุง-หนุมานพุ้หาญกล้า (๒. ....)
 ใต้เงินจากกลไกงและไซคชะตา (๓. ....)
 พิจารณาอย่างละเอียดยละเมียดละไม (๔. ....)
 วงล้อมทำเป็นคอกเพื่อคล้องช้าง (๕. ....)
 ทุกอย่างย่อยับเกินรับไหว (๖. ....)
 ลูกช่วงเป็นช่อตอกไม้ไฟ (๗. ....)
 พร้าเอาอกเอาใจจนเกินควร ” (๘. ....)

---คำตอบทั้ง ๘ คำตอบ จะมีความสัมพันธ์กันทางใดทางหนึ่ง---

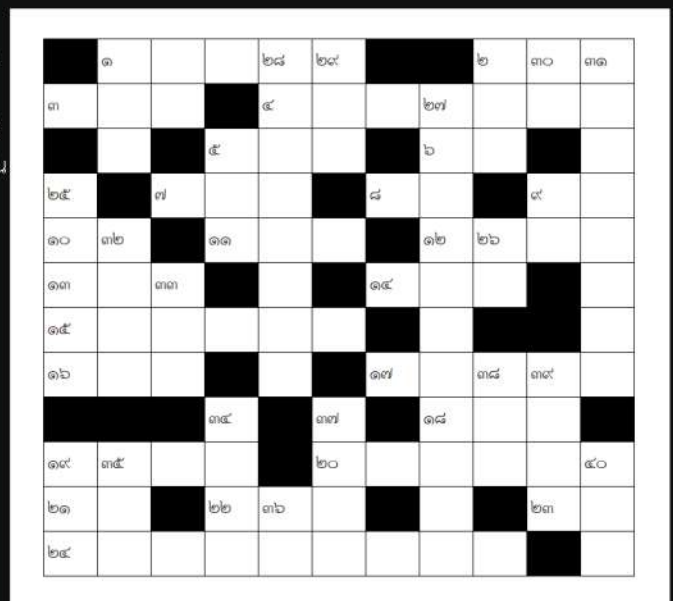
แนวนอน

- ๑ เครื่องอิงมีคัน ใช้สายโยงยึงด้วยลูกดินปั้นกลม
- ๒ หินแก้วใช้ทำเครื่องประดับ
- ๓ พุดหรือบอกเรื่องราวให้ผู้ฟัง
- ๔ อย่างตืดอด
- ๕ มีเพียงหนึ่งเท่านั้น
- ๖ กัด
- ๗ หน่วยวัดความแรงของเหล่า
- ๘ ร้อย
- ๙ ตัวสืบทอดประกอบด้วยเซลล์สืบพันธุ์เพศเมีย อาหาร และสิ่งหล่อหุ้มซึ่งอาจจะเป็นไข่ขาว ไข่ เยื่อหุ้มไข่ หรือเปลือก
- ๑๐ รวมกันเป็นกลุ่ม, คั้งกันอยู่
- ๑๑ นอน
- ๑๒ ไม่แท้หรือไม่จริง
- ๑๓ ความชั่ว, ความมัวหมอง
- ๑๔ ปล่อยหรือเปลื้องให้พ้นไป
- ๑๕ ความเป็นไทแก่ตัว
- ๑๖ ลักษณะนามเรียกเนื้อที่ ๑๐๐ ตารางวา
- ๑๗ ใช้เป็นเงินตราในการแลกเปลี่ยนสมัยโบราณ
- ๑๘ บอบช้ำ
- ๑๙ รวมเข้าด้วย
- ๒๐ ภูมิที่เกิดอันปราศจากความเจริญ
- ๒๑ โดน, แตะต้อง, สัมผัส
- ๒๒ สำนวนหมายความว่าทำเป็นว่าไม่ได้ยิน
- ๒๓ พอประมาณ, น้อย.
- ๒๔ ความชัดเจนที่เกิดจากการกระทำหรือได้พบเห็นมา

แนวตั้ง

- ๑ ดินดาษ
- ๒ ช่องที่เป็นชั้น ๆ เข้าไป
- ๓ ที่ใส่พระบรมอัฐิ พระอัฐิ
- ๔ สิ่งที่มีลักษณะอย่างควีน
- ๑๙ สิ่งก่อสร้างที่มีรูปโอคว่ำซึ่งก่อไว้สำหรับบรรจุของควรรูปษา
- ๒๕ แนบชิด
- ๒๖ ไปสู่เบื้องต่ำ
- ๒๗ เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบกิจการที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ โดยของที่นำเข้าไปในเขตดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางอากรเป็นพิเศษ
- ๒๘ ความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะที่แต่ละบุคคลสามารถเข้าใจและรู้สึกได้
- ๒๙ เอนตัวหรือทอดตัวลง
- ๓๐ กล่าวคำเพื่อเชิดชู
- ๓๑ ช่มให้อยู่ในอำนาจ
- ๓๒ เสนอตัวเข้ารับทำ
- ๓๓ บำรุงเลี้ยงดูให้สมบูรณ์
- ๓๔ ด้อนให้ไป, บังคับให้ไป
- ๓๕ ชื่อดาวฤกษ์ที่ ๑๐
- ๓๖ เอาพินแน่นเพื่อให้แตก
- ๓๗ ทอผ้าด้วยทูก
- ๓๘ สิ่งที่ทำด้วยใยเป็นต้นว่าใยฝ้าย
- ๓๙ แลบป่า, แลวป่า
- ๔๐ เพื่อนรักใคร่คุ้นเคย

ปริศนาอักษรไขว้

ทราบแล้วส่งคำตอบมาให้ เภา ภาษาไทยเศรษฐกิจออนไลน์

มีรางวัลสำหรับผู้ตอบถูก 3 คนแรก

แล้วพบกับปริศนาอื่น ๆ ในฉบับหน้าค่ะ

ภาษาไทย

ภาษาไทย

- เสน่ห์ภาษา สีสานใต้ • รักชาติรู้ถิ่น • อ่านหนังสือเล่มนี้เถอะที่รัก • สื่อชอนนัย
- ไขภาษากับวิฬาร์ • โบราณกาล • เมิลแฮมป์ • คิดแตกฟอง • วรรณกรรมร่วมสมัย
- เว้าพื้นอีสาน • ถิ่นนี้มีตำนาน • รอบอาเซียน • กวีจุลสาร
- บอกเล่าประสบการณ์ฝึกสอน • บทวิจารณ์หนังสือ • ผลงานจากห้องเรียน • สัมผัสเล่นเป็นนักเขียน
- ลั่นกลอน • บรรณนิทัศน์ • กิจกรรม โครงการภาษาไทย • รางวัล ผลงาน ความภูมิใจ
- หนูเมฆากับป้ามานี • ภา [KSS] ษา

จัดทำโดย สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์